

Pravila rukometne igre

Udruga hrvatskih rukometnih sudaca

verzija dokumenta: 1.1

kolovoz, 2022.

Verzije dokumenta

1.0	Objava pravila rukometne igre Pravila rukometne igre prema izdanju IHF od 1. srpnja 2022. godine, stupaju na snagu 01. srpnja 2022.
1.1	Kolovoz, 2022. Na stranici 90 pod naslovom „Situacije nakon 4 dodavanja!“ ispod teksta „Akcija napadača #1 ...“ promijenjen je broj iz 6 u 4. Novi tekst glasi: „Akcija napadača #1 nakon 4 dodavanja“

Kontrola i priprema za objavu

Boris Milošević, Josip Posavec, Zdravko Golub

Sadržaj

1.	Igralište	5
2.	Trajanje igre, završni znak i time-out.....	12
3.	Lopta.....	15
4.	Momčad, zamjene, opreme, ozlijeđen igrač.....	16
5.	Vratar.....	20
6.	Vratarev prostor.....	21
7.	Igranje loptom i pasivna igra.....	23
8.	Prekršaji i nesportsko ponašanje.....	25
9.	Pogodak.....	30
10.	Početno bacanje	31
11.	Ubacivanje.....	33
12.	Vratarevo bacanje (izbacivanje).....	34
13.	Slobodno bacanje	35
14.	Sedmerac	38
15.	Osnovne smjernice za izvođenje bacanja (početno bacanje, ubacivanje, vratarevo bacanje/izbacivanje, slobodno bacanje i sedmerac).....	40
16.	Kazne.....	43
17.	Suci.....	47
18.	Mjeritelj vremena i zapisničar	49
ZNAKOVI RUKOM		50
POJAŠNJENJA PRAVILA IGRE		55
PROSTOR ZA ZAMJENU IGRAČA – PROPISI.....		69
SMJERNICE I TUMAČENJA.....		71
Označavanje igrališta (Pravilo 1, prostor za zamjenu igrača, 1. Dio)		71
Vrata osiguranje od prevrtanja (Pravilo 1:2)		71
Ozlijeđeni vratar – završni znak (Pravilo 2:5).....		71
Slobodno bacanje ili 7-m poslije završnog znaka (Pravila 2:6, 8:10c)		71
Momčadski time-out (Pravilo 2:10, Pojašnjenje pravila igre 3)		72
Korištenje rezervne lopte (Pravilo 3:3)		72
Zamjena igrača i službenih osoba (Pravilo 4:1-4:2)		72
Zamjena igrača (Pravilo 4:4).....		72
Dodatni igrači prekobrojni igrači (Pravilo 4:6, odjeljak 1)		73
Ulazak igrača sa krivom bojom dresa ili krivim brojem (Pravilo 4:7, 4:8).....		73
Tehnička opremljenost u prostoru za zamjenu igrača (Pravila 4:7-4:9)		73
Zabranjeni predmeti, kacige, zaštite za LICE I koljena (Pravilo 4:9)		73
Ljepilo (Pravilo 4:9)		74
Pomoć ozlijeđenom igraču (Pravilo 4:11)		74
Ozlijeđeni vatar (Pravilo 6:8)		74
Koraci, početak vođenja (Pravilo 7:3)		75
Brojanje dodavanja nakon što je dat znak za pasivnu igru (7:11).....		75
Diskvalifikacija vratara (Pravilo 8:5 Kometar)		75
Sudjelovanje prekobrojnog igrača ili službene osobe (Pravila 8:5, 8:6, 8:9, 8:10b).....		75

Daljnje mjere nakon diskvalifikacije uz pisanu prijavu (Pravilo 8:6, 8:10a,b)	76
Kriterij za dodjelu diskvalifikacije bez prijave / sa prijavom (Pravilo 8:5, 8:6)	76
Igračev ulazak u vratavev prostor (Pravilo 8:7f)	77
Pljuvanje (Pravila 8:9, 8:10a)	77
Zadnjih 30 sekundi (Pravilo 8:10c, 8:10d).....	77
Nepoštivanje razmaka (Pravilo 8:10c)	77
Diskvalifikacija u zadnjih 30 sekundi (Pravilo 8:10d)	78
Stjecanje prednosti u posljednjih 30 sekundi (Pravilo 8:10d, posljednji stavak).....	78
Korištenje video-tehnologije (Pravilo 9:2)	78
Ubacivanje (Pravilo 11:4)	78
7m odluka na prazan gol (Pravilo 14:1, Pojašnjenje 6c)	78
Izvođenje bacanja (Pravilo 15)	79
Diskvalificirani igrač / službena osoba (Pravilo 16:8).....	79
Krajnje nesportsko ponašanje poslije diskvalifikacije (Pravilo 16:9d)	79
Ponašanje gledatelja na način da ugrožava igrača (pravilo 17:12)	79
Dodatak 1	80
Dodatna pojašnjenja - maske za lice (pravilo 4:9).....	80
Igrač koji nosi masku želi sudjelovati u igri	80
Dodatak 2	84
Dodatna pojašnjenja - oprema (Pravilo 4:9)	84
Dodatak 3	89
Primjeri situacija kod najavljene „Pasivne igre“	89
SMJERNICE – IGRALIŠTE I VRATA	91

UVOD

Ova Pravila rukometne igre stupaju na snagu 1. srpnja 2022. godine.

Tekst Pravila, komentari, IHF znakovi, pojašnjenja Pravila rukometne igre, Prostor za zamjenu igrača su sastavni dijelovi cjelokupnih Pravila.

Isto tako, integrirane su „Smjernice i tumačenja“ koje daju dodatne naputke kako primjenjivati određena pravila.

„Smjernice i tumačenja“ će se prema potrebi proširivati .

NAPOMENA

Radi jednostavnosti ova Pravila koriste muški oblik riječi u svezi igrača, službenih osoba, sudaca i drugih.

Međutim, Pravila rukometne igre primjenjuju se jednako za muške i ženske sudionike, osim što se tiče pravila za veličinu lopte koja se koristi (vidi Pravilo 3.).

1. IGRALIŠTE

1:1 Igralište je (vidi sliku 1.) pravokutnik dužine 40 m i širine 20 m, koji čine polje za igru i dva vratareva prostora (vidi 1:4 i 6). Duže se granične linije zovu uzdužne linije, a kraće granične linije zovu se linije vrata (između vratnica) ili linije izvan vrata (s vanjskih strana vrata).

Okolo igrališta mora postojati sigurnosni pojas širok najmanje jedan metar duž uzdužnih linija i dva metra iza linije vrata i linija izvan vrata.

Svojstva se igrališta tijekom utakmice ne smiju mijenjati u korist jedne od momčadi.

1:2 Vrata (vidi sliku 2.a i 2.b) stoje na sredini između linija izvan vrata. Vrata moraju biti učvršćena na podlozi ili na zidu iza njih. Njihova je unutarnja visina dva metra, a širina tri metra.

Grede su vrata povezane prečkom, čiji se stražnji brid mora poklapati sa stražnjom stranom linije vrata.

Grede i prečka izrađene su od četvrtaste građe širine osam centimetara. Tri strane vidljive s igrališta moraju biti obojene dvjema oprečnim (kontrastnim) bojama koje se jasno razlikuju od pozadine.

Vrata moraju imati mrežu prikvačenu tako da ubačena lopta ostane u vratima.

1:3 Sve su linije igrališta sastavni dio prostora koji omeđuju. Linije vrata moraju biti široke osam centimetara (vidi sliku 2.a), a ostale linije pet centimetara.

Dva igrališna polja umjesto crtom mogu biti odvojena različitim bojama susjednih polja.

1:4 Ispred svakih vrata nalazi se vratarev prostor (vidi sliku br. 5. na stranici 89) Vratarev je prostor određen crtom vratareva prostora (linija na šest metara), koju dobijemo tako da se:

- a) na šest metara ispred vrata (mjereno od stražnje strane linije vrata do prednje strane linije vratareva prostora) usporedno s crtom vrata povuče linija duga tri metra;
- b) dvije četvrtine kružnice, svaka promjera šest metara (mjereno sa stražnjega unutarnjeg kuta greda), nastavljaju se na tri metra dugačku liniju do prednje strane linije vrata (vidi slike 1. i 2.a)

1:5 Linija slobodnog bacanja – deveterac – povlači se isprekidano na tri metra ispred linije vratareva prostora. I obojeni i neobojeni dijelovi linije dugi su po 15 cm (vidi sliku 1.).

1:6 Linija na sedam metara ispred vrata oznaka je dugačka jedan metar. Usporedna je s crtom vrata i udaljena sedam metara od njih (mjereno od stražnje strane linije vrata do prednje strane linije na sedam metara (vidi sliku 1.).

1:7 Vratareva granična linija (linija na četiri metra) 15 je cm duga linija ispred vrata.

Usporedna je s linijom vrata i od nje je udaljena četiri metra (mjereno od stražnje strane linije vrata do prednje strane linije na četiri metra); (vidi sliku 1.).

1:8 Središnja linija povezuje središnje točke obiju uzdužnih linija (vidi sliku 1a. i 3.)

- 1:9** Krug promjera 4 metra, koji zovemo prostor za početno bacanje, nalazi se u sredini središnje linije (vidi sliku 1b i Pravilo 10:3b)

Prostor za početno bacanje može biti:

- a) krug drugačije boje od polja za igru (promjera 4 metra);
- b) krug omeđen linijom

Napomena

Prostor za početno bacanje obavezan je za sva IHF prvenstva/događanja i za sve profesionalne lige seniorskog ranga natjecanja i neobavezan za kontinentalne saveze i za sve druge događaje koje organizira nacionalni savez.

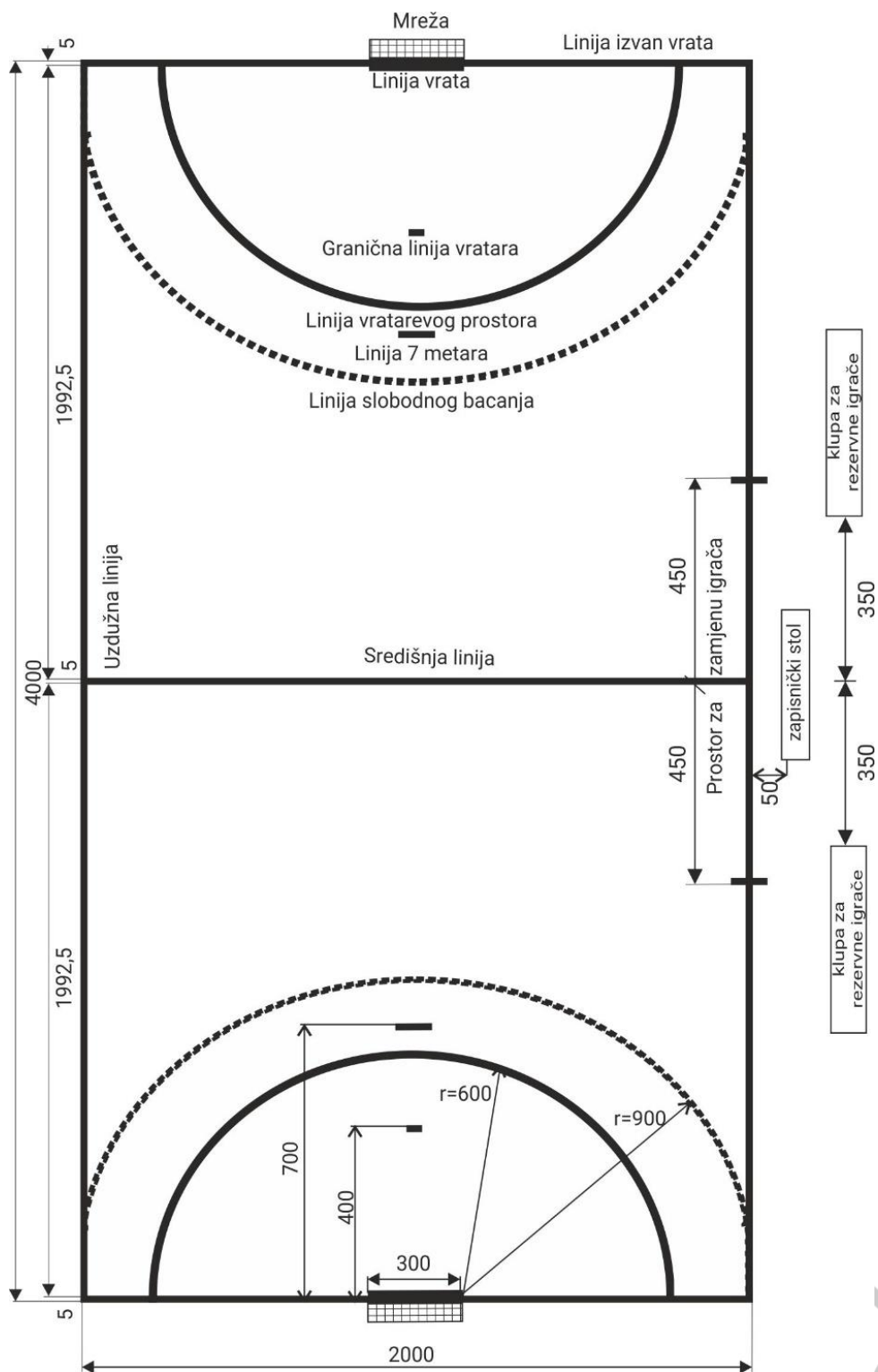
- 1:10** Linija za zamjenu igrača (dio uzdužne linije) za svaku se momčad proteže od središnje linije do oznake 4,5 metra udaljene od središnje linije. To je krajnja točka za zamjenu igrača označena linijom koja je usporedna sa središnjom linijom i proteže se 15 cm u igralište i 15 cm izvan igrališta (vidi slike 1. i 3.).

NAPOMENA:

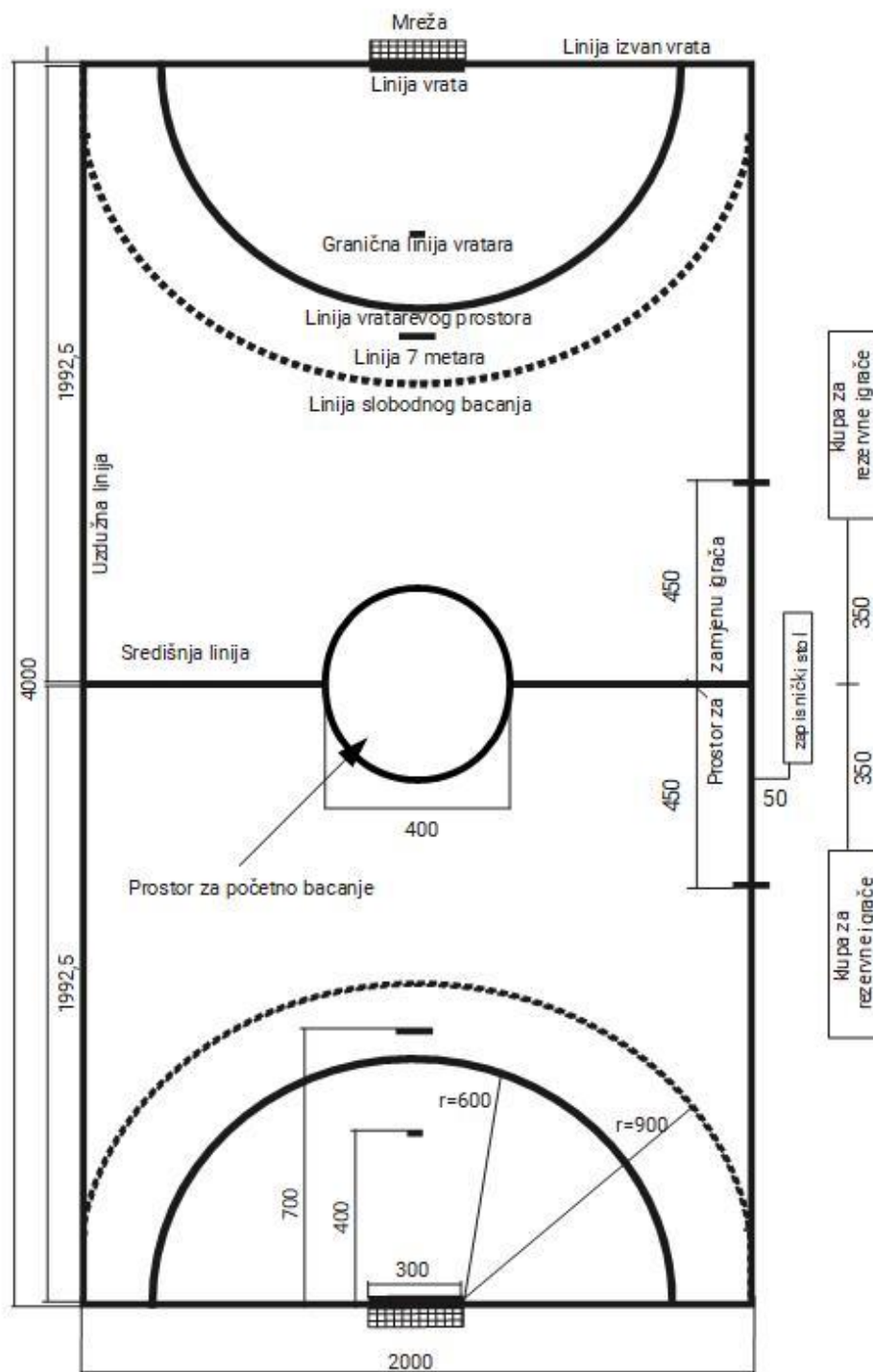
Iscrpna tehnička obilježja igrališta i vrata opisana su (riječju i crtežom) u poglavlju Smjernice – igralište i vrata.

Slika 1a: Igralište – sa središnjom linjom

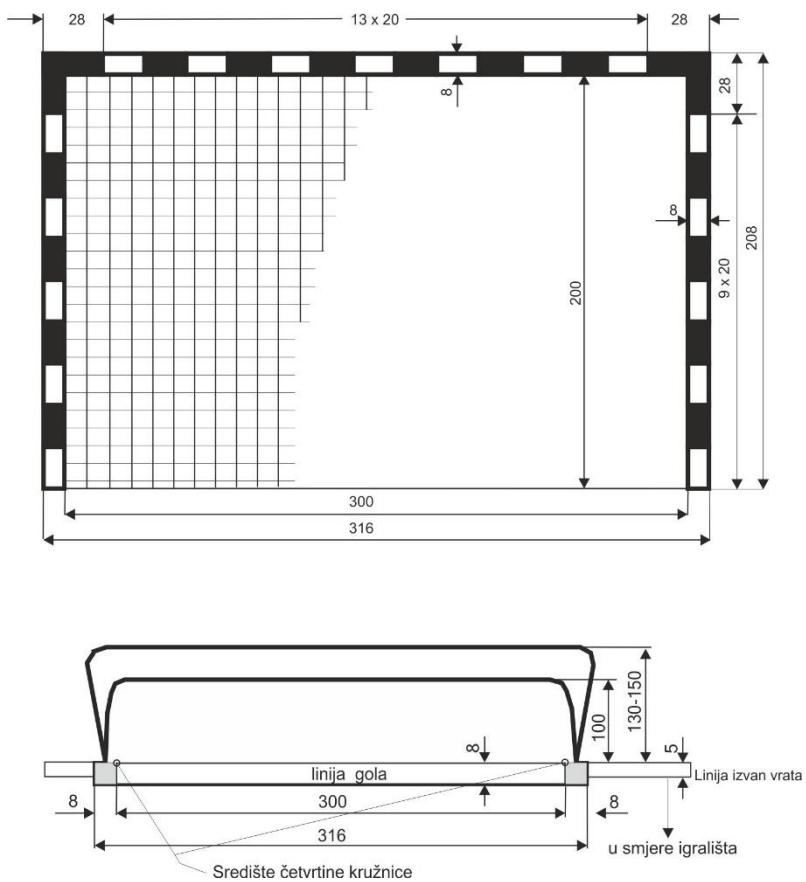

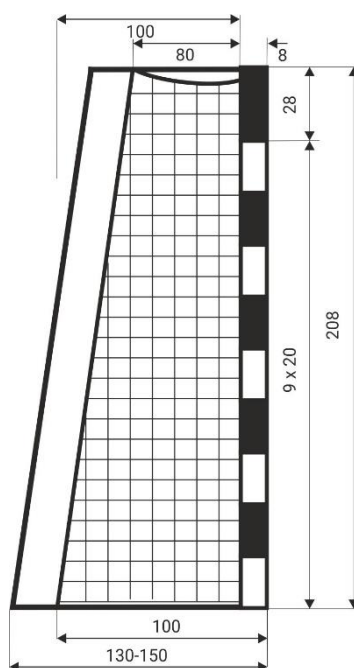
Slika 1b: Igralište – s prostorom za početno bacanje

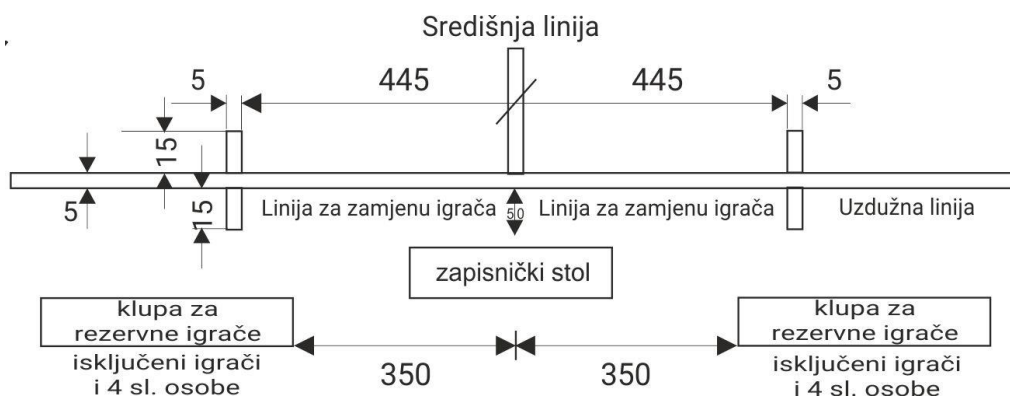
Slika 2a: Vrata

Slika 2b : Vrata – pogled sa strane

Slika 3. PROSTOR ZA ZAMJENU IGRAČA

Zapisnički stol i klupe za pričuvne i isključene igrače te službene osobe moraju biti postavljeni tako da mjeritelj vremena i zapisničar mogu vidjeti linije za zamjenu igrača. Zapisnički stol mora biti bliže uzdužnoj liniji od klupa za pričuvne igrače, ali najmanje 50 cm udaljen od uzdužne linije.

2. TRAJANJE IGRE, ZAVRŠNI ZNAK I TIME-OUT

2:1 Uobičajeno je vrijeme trajanja igre za sve momčadi s igračima od 16 i više godina života dvaput po 30 minuta. Odmor između poluvremena obično traje 10 minuta.

Trajanje igre za igrače mlađih dobnih kategorija : za igrače od 12 do 16 godina 2 x 25 minuta, a za igrače od 8 do 12 godina 2 x 20 minuta. I jednima i drugima odmor između dvaju poluvremena traje 10 minuta.

POJAŠNJENJE:

IHF, kontinentalne federacije i nacionalni savez u natjecanjima pod svojom nadležnošću mogu primijeniti drugačija pravila kada se radi o odmoru između poluvremena. Odmor između poluvremena može trajati najviše 15 minuta.

2:2 Produžetci se igraju, nakon odmora od pet minuta, ako je utakmica neodlučena na kraju propisanog trajanja igre a mora se znati pobjednik. Produžetci se igraju 2 x 5 minuta, s odmorom koji traje jednu minutu.

Ako je nakon prvog produžetka ishod ponovo neodlučen, drugi se produžetak igra nakon odmora od pet minuta. I ovaj produžetak se igra 2 x 5 minuta, s odmorom koji traje jednu minutu.

Ako i nakon drugog produžetka ishod bude neodlučen, pobjednik će se dobiti sukladno propozicijama za to natjecanje. Ako se pobjednik mora odlučiti izvođenjem sedmeraca, treba poštivati postupke navedene u Tumačenju.

TUMAČENJE:

Ako se pobjednik odlučuje izvođenjem sedmeraca, izvođenje je sedmeraca dopušteno igračima koji na kraju vremena trajanja igre nisu bili isključeni na dvije minute ili diskvalificirani (vidi i Pravilo 4:1, stavak 4.). Svaka momčad određuje po pet igrača. Svaki igrač jednom izvodi sedmerac, izmjenjujući se sa suparničkim igračima. Prije početka izvođenja ne mora se odrediti redosljed izvođača. Vratar se smije slobodno odabrati i mijenjati između igrača kojima je dopušten nastup. Igrači smiju izvođenju sedmeraca pristupiti i kao vratari i kao izvođači.

Suci određuju na kojoj će se strani igrališta izvoditi sedmerci. Prije početka izvođenja sedmeraca bacanjem se novčića određuje redosljed izvođenja; momčad koja je dobila ždrijeb odabire hoće li prva izvoditi ili će to prepustiti suparničkoj momčadi. Ako je i nakon izvođenja po pet sedmeraca, ishod i dalje neodlučen, nastavlja se izvođenje sedmeraca, ali je tada obrnutim redosljedom.

Ako se nastavlja izvođenje sedmeraca, svaka momčad ponovo određuje po pet izvođača. Mogu biti određeni svi ili samo neki od izvođača iz prvog niza. To se načelo određivanja primjenjuje stalno dok se ne dobije pobjednik utakmice. Ali, u drugom nizu i u svim sljedećim serijama pobjednik je odlučan ako postoji razlika u pogodcima nakon jednakog broja izvedenih sedmeraca.

Igrači mogu biti diskvalificirani tijekom izvođenja sedmeraca ako se ponovljeno ili grubo nesportski ponašaju (16:6e). Ako je diskvalificiran igrač koji je bio određen za jednoga od pet izvođača, momčad mora odrediti drugog izvođača.

ZAVRŠNI ZNAK

- 2:3** Mjerenje vremena trajanje igre počinje nakon sučeva zvižduka za početno bacanje. Završava automatskim završnim znakom koji daje javni uređaj za mjerenje vremena ili mjeritelj vremena. Ako nije dat taj znak, sudac, mjeritelj vremena ili delegat/nadzornik zviždukom označava da je vrijeme igre isteklo (17:9).

TUMAČENJE

Ako nema javnog uređaja za mjerenje vremena s automatskim zvučnim znakom za kraj utakmice, mjeritelj će se vremena poslužiti stolnom ili ručnom štopericom i završiti utakmicu zvučnim znakom (18:2, stavak 2.).

- 2:4** Prekršaj ili nespportsko ponašanje koje se dogodilo neposredno prije ili u trenutku završnog znaka (kraj poluvremena ili utakmice, što vrijedi i u produžetcima), mora biti kažnjeno i ako nije moguće izvesti slobodno bacanje (sukladno 13:1) ili pucati sedmerac prije završnog znaka.

Bacanje se mora ponoviti i ako se završni znak (za kraj poluvremena, utakmice ili produžetka) začuo točno u trenutku izvedbe bacanja, a lopta nije završila svoju putanju (lopta u zraku).

U oba primjera suci završavaju igru tek nakon što se izvede (ili ponovi) slobodno bacanje ili sedmerac i bude poznat neposredan ishod tog bacanja.

- 2:5** Za izvedbu slobodnog bacanja (ili njegova ponavljanja) sukladno Pravilu 2:4, primjenjuju se posebna ograničenja u svezi s postavljanjem igrača i zamjene. Kao iznimka od uobičajene zamjene igrača prema Pravilu 4:4, u ovom je slučaju dopušteno zamijeniti samo jednog igrača u momčadi koja izvodi slobodno bacanje (momčad u napadu), također momčadi u obrani dozvoljena je zamjena igrača u polju golmanom ako je momčad bila bez golmana u trenutku kad je dat završni signal. Kršenje se tog propisa kažnjava prema Pravilu 4:5, stavku 1. Nadalje, suigrači izvođača bacanja moraju biti udaljeni najmanje tri metra od njega i ispred linije slobodnog bacanja suparničke momčadi (13:7, 15:6; vidi i Pojašnjenje pravila igre broj 1). Položaj je braniča propisan Pravilom 13:8.

- 2:6** Igrači i službene osobe podliježu osobnim kaznama za učinjene prekršaje ili nespportsko ponašanje tijekom izvedbe slobodnog bacanja ili pucanja sedmerca u uvjetima opisanim u Pravilu 2:4-5. Prekršaj tijekom izvedbe u navedenim okolnostima ne može za posljedicu imati izvedbu bacanja za momčad u obrani (u suprotnom smjeru).

- 2:7** Ako suci ustanove da je mjeritelj vremena prerano dao završni znak (za kraj poluvremena, utakmice ili produžetka), moraju zadržati igrače na igralištu da bi se odigralo preostalo vrijeme igre.

Momčad koja je bila u posjedu lopte u trenutku prijevremenoga završnog znaka ostaje u posjedu lopte i u nastavku igre. Ako je lopta bila izvan igre, igra se nastavlja bacanjem koje je sukladno stanju u trenutku preranog prekida igre. Ako je lopta bila u igri, nastavlja se slobodnim bacanjem sukladno Pravilu 13:4a-b.

Ako je znak za kraj prvog poluvremena (ili prvog produžetka) dat prekasno, drugo poluvrijeme (ili drugi produžetak) mora biti skraćeno za toliko vremena.

Ako je znak za završetak drugog poluvremena (ili produžetka) dat prekasno, suci ne mogu ništa učiniti.

TIME-OUT

2:8 Time-out je obavezan:

- a) zbog isključenja na dvije minute ili diskvalifikacije;
- b) ako je dopušten momčadski time-out;
- c) zbog dobivanja znaka po mjeritelju vremena ili nadzorniku suđenja;
- d) radi dogovora sudaca sukladno Pravilu 17:7.

Time-out se daje i u ostalim okolnostima ovisno o uvjetima (vidi Pojašnjenje pravila igre broj 2).

Prekršaji koji se dogode tijekom time-outa podliježu istim kaznama kao i prekršaji tijekom igre (16:10).

2:9 Kad je riječ o time-outu, načelno, suci odlučuju kad će se zaustaviti uređaj za mjerenje vremena i kad će se nastaviti mjerenje vremena trajanja igre.

Znak za prekid mjerenja vremena trajanja igre po mjeritelju vremena ili nadzorniku daje mjeritelj vremena kratkim zvučnim znakom i znak broj 15 rukom.

U okolnostima kad se obvezno dosuđuje time-out, a znak je za prekid mjerenja vremena trajanja igre dao mjeritelj vremena ili nadzornik (2:8b-c), mjeritelj vremena mora odmah zaustaviti uređaj za mjerenje vremena, bez čekanja znaka i potvrde sudaca.

Nakon time-outa uvijek se mora zviždati za nastavak igre i mjerenje vremena trajanja igre (15:5b).

TUMAČENJE

Zvučni znak sa zapisničkog stola mjeritelja vremena ili nadzornika odmah zaustavlja igru. Čak i ako suci (i igrači) nisu odmah uočili da je igra zaustavljena, svaki je čin na igralištu nakon znaka nepravilan.

To znači da pogodak postignut nakon znaka ne smije biti priznat. Jednako tako, nepravilna bi bila odluka da se dosudi neko bacanje (sedmerac, slobodno bacanje, ubacivanje, početno bacanje ili vratarevo bacanje/izbacivanje.) Igra se mora nastaviti bacanjem sukladno stanju koje je bilo u trenutku kad je sa zapisničkog stola dat znak za prekid mjerenja vremena trajanja igre. Treba imati na umu da je najčešći uzrok davanja znaka sa zapisničkog stola nepravilna zamjena ili momčadski team-out.

S druge strane, pak, bilo koja osobna kazna koju su suci dosudili u vremenu između znaka sa zapisničkog stola i trenutka kad su suci dali znak za prekid igre ostaje pravovaljana, bez obzira na vrstu prekršaja i težinu izrečene kazne.

2:10 Svaka momčad ima pravo na jedan momčadski team-out u trajanju od jedne minute u svakom poluvremenu utakmice, ali ne i u produžetcima (vidi Pojašnjenje pravila igre broj 3).

NAPOMENA

Kontinentalne federacije i nacionalni savezi imaju primijeniti izmijenjene propozicije na natjecanjima pod njihovom ingerencijom vezano za broj momčadskih time out-ova, na način da svaka momčad tijekom utakmice ima pravo na tri momčadska time out-a od jedne minute (bez produžetaka) ali je dopušteno najviše dva u poluvremenu (vidi Pojašnjenje pravila igre br 2).

3. LOPTA

3:1 Lopta je izrađena od kože ili umjetnog materijala. Mora biti okrugla. Površina joj ne smije biti sjajna ili skliska (17:3).

3:2 Dozvoljena je primjena dvije kategorije lopti:

a) Lopte za koje je dozvoljeno korištenje ljepila

Za različite kategorije momčadi/djevojčadi koriste se za veličinu lopte različite oznake brojevima, što se odnosi na opseg i težinu lopte:

- 58-60 cm i 425-475 g (EHF-ova/IHF-ova lopta broj 3) za seniore i kadete (starije od 16 godina);
- 54-56 cm i 325-375 g (EHF-ova/IHF-ova lopta broj 2) za seniorke i kadetkinje (starije od 14 godina) te mlađe kadete (12-16 godina);
- 50-52 cm i 290-330 g (EHF-ova/IHF-ova lopta broj 1) za djevojčice (8-14 godina) i dječake (8-12 godina).

b) Lopte za koje nije dozvoljeno korištenje ljepila

Za različite kategorije momčadi/djevojčadi koriste se za veličinu lopte različite oznake brojevima, što se odnosi na opseg i težinu lopte:

- 55.5-57.5 cm i 400-425 g (EHF-ova/IHF-ova lopta broj 3) za seniore i kadete (starije od 16 godina);
- 51.5-53.3 cm i 300-325 g (EHF-ova/IHF-ova lopta broj 2) za seniorke i kadetkinje (starije od 14 godina) te mlađe kadete (12-16 godina);
- 49-51 cm i 290-315 g (EHF-ova/IHF-ova lopta broj 1) za djevojčice (8-14 godina) i dječake (8-12 godina).

TUMAČENJE

Tehnička obilježja lopta kojima se igraju sve međunarodne utakmice opisana su „IHF propisnikom za lopte“

Veličina i težina lopta za mini rukomet nisu određene ovim Pravilima za igru.

3:3 Za svaku utakmicu na raspolaganju moraju biti najmanje dvije lopte. Pričuvna lopta mora biti na zapisničkom stolu i dostupna u svakom trenutku trajanja igre.

Lopta mora biti u skladu s Pravilom 3:1-2.

3:4 Suci odlučuju kad će se igrati pričuvnom loptom. Kad odluče, moraju brzo zamijeniti loptu da bi se spriječio prekid mjerenja vremena trajanja igre i broj time-outa sveo na najmanju moguću mjeru.

4. MOMČAD, ZAMJENE, OPREME, OZLIJEĐEN IGRAČ

Momčad

4:1 Momčad se sastoji od najviše 14 igrača.

Više od 7 igrača ne smije biti prisutno na terenu u isto vrijeme. Ostali igrači su zamjene.

Igrač koji je naveden kao vratar može postati igrač o polju u bilo koje vrijeme (međutim vidi pravilo 8:5 komentar, drugi stavak). Isto tako, igrač u polju može postati vratar u bilo koje vrijeme pod uvjetom da obuče dres, identičane boje, kao vratari njegove momčadi (vidi, međutim, 4:4 i 4:7).

Ako momčad igra bez vratara, momčadi je dopušteno igrati sa najviše sedam igrača u polju u isto vrijeme (vidi pravila 4:7, 6:1, 6:2c, 6:3, 8:7f, 14:1a).

Pravila 4:4-4:7 se primjenjuju u slučaju zamjene vratara s igračem u polju.

Prije početka utakmice, momčad mora imati najmanje pet igrača na igralištu.

Momčad se može dopuniti do najviše 14 igrača u bilo kojem trenutku tijekom igre, uključujući produžetke.

Igra se može nastaviti čak ako se broj igrača jedne momčadi smanji na manje od 5 igrača na igralištu. Na sucima je da odluče hoće li se igra nastaviti ili trajno prekinuti (17:12).

NAPOMENA

IHF, kontinentalna federacija i nacionalna federacija imaju pravo izmijenjene propozicije na natjecanjima pod njihovom ingerencijom vezano za broj igrača. Međutim nije dopušteno više od 16.

4:2 Momčadi je dopušteno prijaviti najviše četiri službene osobe za utakmicu. Službene osobe ne mogu biti zamijenjene tijekom utakmice. Jedna od njih mora biti navedena kao **službeni predstavnik momčadi**. Samo je toj službenoj osobi dopušteno obraćanje mjeritelju vremena/zapisničaru i, možebitno, sucima (vidi Pojašnjenje pravila igre broj 3 – Momčadski Time-out).

Općenito, službenim osobama nije dopušteno ući u igralište tijekom utakmice, a kršenje se ovog pravila kažnjava kao nesportsko ponašanje (8:7, 16:1b, 16:3d i 16:6c). Igra se nastavlja slobodnim bacanjem za protivnika (13:1a-b i Pojašnjenje pravila igre br. 7).

Službeni je predstavnik momčadi odgovoran da – nakon što je dat znak za početak utakmice – u prostoru za pričuvne igrače ne bude nazočna ni jedna druga osoba osim upisanih službenih osoba (najviše četiri) i igrača kojima je dopušten nastup (4:3). On je također odgovoran da momčad primjenjuje odredbe Propisnika o prostoru za zamjenu igrača.

Povreda tog pravila za posljedicu ima postupnu kaznu za službenog predstavnika momčadi (16:1b, 16:3d i 16:6c).

NAPOMENA

IHF, kontinentalna federacija i nacionalni savezi imaju pravo izmijeniti propoziciju u djelokrugu njihovog djelovanja po pitanju broja službenih osoba. Međutim, nije dozvoljno više od pet službenih osoba.

4:3 Igraču ili službenoj osobi dopušten je nastup ako je upisan u zapisnik i nazočan na početku utakmice.

Igrači i službene osobe koji stignu nakon početka utakmice, moraju od mjeritelja vremena/zapisničara dobiti dopuštenje za nastup i biti upisani u zapisnik utakmice.

Igrač s pravom nastupa može, načelno, u svakom trenutku ući u igralište kroz prostor za zamjenu igrača. (4:4 i 4:6).

Službeni je predstavnik momčadi odgovoran da samo igrači kojima je dopušten nastup uđu u igralište. Za povredu ovog pravila izreći će se postupna kazna službenom predstavniku momčadi (13:1a-b, 16:1b, 16:3d i 16:6c te Pojašnjenje pravila igre broj 7).

PRIČUVNI IGRAČI

4:4 Pričuvni igrač smije sudjelovati u igri u svako doba i višekratno (2:5), bez najave mjeritelju vremena/zapisničaru, ako je igrač kojeg zamjenjuje napustio igralište (4:5).

Igrači koji se zamjenjuju moraju ulaziti i napuštati polje za igru preko svoje linije za zamjenu (4:5). Isto vrijedi i za zamjenu vratara (također 4:7 i 14:10).

Pravila za zamjenu igrača vrijede i tijekom time-outa (ali ne i tijekom momčadskog time-outa).

Tumačenje

*Svrha je zamisli **linije za zamjenu igrača** provedba čestite i pravilne zamjene igrača. Namjera nije da se kažnjava igrača kad prekorači **uzdužnu liniju** ili **liniju izvan vrata** bez nakane da stekne prednost ili ugrozi suparnika (npr. kad uzima vodu ili ručnik s klupe za pričuvne igrače neposredno pokraj **linije za zamjenu igrača** ili kad nakon dosuđene postupne kazne mirno napušta igralište preko uzdužne linije neposredno pokraj linije duge 15 cm). Nepravilno korištenje prostora izvan prostora za igru i njegovo korištenje u taktičke svrhe posebice je obrađeno u Pravilu 7:10.*

4:5 Zbog nepravilne se zamjene isključenjem na dvije minute mora kazniti igrač koji je učinio prekršaj. Ako je više igrača iste momčadi učinilo prekršaj u istim okolnostima, kažnjava se samo prvi prekršitelj.

Igra se nastavlja slobodnim bacanjem za suparničku momčad (13:1a-b i Pojašnjenje pravila igre broj 7).

4:6 Ako prekobrojni igrač uđe u igralište ili ako igrač nepravilno utječe na igru iz polja za zamjenu igrača, mora se kazniti isključenjem na dvije minute. Zbog tog se prekršaja momčad u polju za igru mora smanjiti za jednoga drugog igrača na dvije minute (usprkos činjenici da i prekobrojni igrač mora napustiti igralište).

Ako igrač uđe u igralište prije nego što mu je istekla vremenska kazna od dvije minute, mora ponovo biti kažnjen isključenjem na dvije minute. To isključenje stupa na snagu odmah pa se momčad mora smanjiti za još jednog igrača na preostalo vrijeme njegove prve kazne.

Igra se i u jednom i u drugom primjeru nastavlja slobodnim bacanjem za suparničku momčad (13:1a-b i Pojašnjenje pravila igre broj 7).

OPREMA

4:7 Igrači jedne momčadi u polju moraju nositi jednake dresove. Dresovi se obiju momčadi moraju jasno razlikovati spojem boja i uzoraka. Svi igrači u ulozi vratara moraju imati istu boju dresa, koja se bojom mora razlikovati od boje dresa igrača u polju obiju momčadi i suparničkih vratara (17:3).

4:8 Igrači moraju nositi brojeve koji su najmanje veličine 20 cm na leđima i najmanje 10 cm na prsima. Dozvoljeno je koristiti brojeve od 1 do 99. Igrač u polju koji ulazi na mjesto vratara mora imati isti broj dresa u objema ulogama.

Boja se brojeva mora jasno razlikovati od boje i uzorka dresa.

4:9 Igrači moraju nositi sportsku obuću.

Nije dopušteno nošenje predmeta koji mogu biti opasni po igrače ili im omogućiti nedopuštenu prednost nad protivnikom. To uključuje, primjerice, štitnike za glavu, maske za lice, narukvice, rukavice, satove, prstenje, vidljiv nakit na probušenim dijelovima tijela, ogrlice ili lančiće, naušnice, naočale bez vrpce za učvršćenje ili s tvrdim okvirom, kao i ostale predmete koji mogu biti opasni (17:3).

Igrači koji ne ispunjavaju te uvjete ne smiju igrati dok ne otklone nepravilnosti.

Ravni prsteni, malene naušnice i vidljiv nakit na probušenim dijelovima tijela mogu se dopustiti ako se prekriju ljepljivom vrpcom tako da više nisu opasni za suparničke igrače. Dopuštene su vrpce za kosu, marame i kapetanske vrpce ako su načinjeni od mekanog i rastezljivog materijala.

Službeni predstavnik momčadi potvrđuje potpisivanjem zapisnika utakmice prije nego što je igra počela da su svi igrači ispravno opremljeni. Ako suci primijeti pogrešnu opremu nakon što je igra počela (prema pravilu 4:9), službeni predstavnik momčadi će biti progresivno kažnjen, a igrač mora napustiti igralište dok ne otkloni nepravilnosti.

Ako momčad ima ikakvih nedoumica o opremi, odgovorni službeni predstavnik momčadi mora kontaktirati suce i nadzornika prije početka utakmice (također vidi "Smjernice i tumačenja " dodatak 2).

OZLIJEĐENI IGRAČ

4:10 **Igrač koji krvari ili ima krvi na tijelu ili dresu**, mora odmah dragovoljno napustiti igralište (prema pravilima za zamjenu igrača), kako bi se zaustavilo krvarenje, rana očistila i zaštitila te očistilo tijelo ili dres. Igrač se ne smije vratiti u igru dok to nije učinjeno.

Ako igrač ne postupi kako suci zahtijevaju u svezi s gore navedenim, smatrat će se da se nešportski ponaša (8:7, 16:1b i 16:3 d).

4:11 Ako se igrač ozlijedi, suci mogu dati dopuštenje (znak rukom broj 15 i 16) dvjema osobama kojima je dopušten nastup (4:3) da uđu u igralište tijekom time-outa, isključivo s namjerom da pomognu ozlijeđenom igraču svoje momčadi.

Nakon pružene medicinske pomoći na terenu igrač mora odmah napustiti teren. On može ponovno ući tek nakon završetka trećeg napada njegove momčadi (postupanje i iznimke vidi u Pojašnjenjima pravila igre br. 8).

Bez obzira na protekli broj napada igrač može ponovno ući u teren kada se igra nastavi nakon kraja poluvremena. Ako igrač uđe na teren prerano, bit će kažnjen prema pravilu 4:4-4:6.

NAPOMENA

Samo nacionalni savezi mogu donijeti odluku da ne primjenjuju Pravilo 4:11 stavak 2 u natjecanjima mlađih dobnih skupina.

Ako nakon dviju osoba kojima je dopušten ulazak uđe još netko u igralište, izreći će mu se kazna kao da je učinjena nepravilna zamjena; ako je riječ o igraču –sukladno pravilima 4:6 i 16:3a; ako je riječ o službenoj osobi – sukladno pravilima 4:2, 16:1b, 16:3d i 16:6c. Osobi kojoj je dopušten ulazak u igralište (4:11, stavak1.) a koja umjesto pomoći ozlijeđenom igraču savjetuje druge igrače, prilazi i razgovara sa suparničkim igračima ili sucima, bit će izrečena kazna za nesportsko ponašanje prema Pravilu 16:1b, 16:3d i 16:6 c.

5. VRATAR

Vrataru je **dopušteno**:

- 5:1** pri pokušaju obrane u vratarevu prostoru doticati loptu svim dijelovima tijela;
- 5:2** kretati se s loptom u vratarevu prostoru bez ograničenja koja vrijede za igrače u polju za igru (7:2-4 i 7:7); pritom vrataru nije dopušteno otežati vratarevim bacanjem/izbacivanjem (6:4-5, 12:2 i 15:5b);
- 5:3** napustiti vratarev prostor ako nije u posjedu lopte i sudjelovati u igri u polju za igru; ako to učini, vratar podliježe pravilima koja se primjenjuju na igrače u polju za igru (izuzev u situacijama opisanim u Pravilu 8:5 Tumačenje, stavak 2);

Smatra se da je vratar napustio vratarev prostor u trenutku kad je bilo kojim dijelom tijela dodirnuo podlogu izvan vratareva prostora;
- 5:4** napustiti vratarev prostor s loptom koju nema pod nadzorom i nastaviti igru u polju za igru.

Vrataru **nije dopušteno**:

- 5:5** u pokušaju obrane ugrožavati suparničke igrače (8:3, 8:5, 8:5 Tumačenje i 13:1 b);
- 5:6** napustiti vratarev prostor s loptom koju ima pod nadzorom; u protivnom bit će dosuđeno slobodno bacanje za suparničku momčad (prema 6:1, 13:1a i 15:7, stavak 3.), ako su prije toga suci dali znak za vratarevo bacanje/izbacivanje; ako nisu, vratarevo se bacanje/izbacivanje jednostavno ponavlja (15:7, stavak 2.); obratite pozornost na dodatna objašnjenja u Pravilu 15:7, ako vratar ispusti loptu izvan vratareva prostora nakon što je prešao liniju s loptom u posjedu;
- 5:7** ako se nalazi unutar vratareva prostora dodirnuti loptu koja leži ili se kotrlja po tlu izvan vratareva a prostora (6:1, 13:1a);
- 5:8** unijeti loptu u vratarev prostor dok ona leži ili se kotrlja po tlu izvan vratareva prostora (6:1, 13:1a);
- 5:9** vratiti se s loptom iz polja za igru u vratarev prostor (6:1,13:1a);
- 5:10** dodirivati loptu stopalom ili potkoljenicom dok se kreće prema polju za igru (13:1a);
- 5:11** prekoračiti vratarevu graničnu liniju (liniju na četiri metra) ili njezinu projekciju na objema stranama prije nego je lopta napustila ruku pucača sedmerca (14:9).

TUMAČENJE

Sve dok vratar jednom nogom stoji na tlu iza vratareve granične linije ili na njoj, dopušteno mu je drugu nogu ili neki drugi dio tijela micati u zraku iznad te linije.

6. VRATAREV PROSTOR

6:1 U vratarev je prostor dopušteno ući samo vrataru (*vidi i 6:3*). Igrač u polju stupio je u vratarev prostor kad ga dodirne bilo kojim dijelom tijela, uključujući i liniju vratareva prostora.

6:2 Kad igrač iz polja za igru stupi u vratarev prostor dosuđuje se:

a) vratarevo bacanje/izbacivanje, ako napadač stupi u vratarev prostor s loptom u posjedu ili stupi u prostor bez lopte, ali stekne prednost pred suparnikom (*12:1*);

b) slobodno bacanje, ako branič stupi u vratarev prostor bez lopte i time ostvari prednost, ali ne spriječi očitu prigodu za pogodak (*13:1b i 8:7f*);

c) sedmerac, kad branič stupi u vratarev prostor i time spriječi očitu prigodu za pogodak (*14:1a*).

Radi primjene ovog pravila, **ulazak u vratarev prostor** ne znači samo dodirivanje linije vratareva prostora, već i očit igračev iskorak u vratarev prostor.

6:3 Ulazak u vratarev prostor se ne kažnjava:

a) ako igrač stupi u vratarev prostor nakon što je igrao loptom, sve dok time suparnika ne dovede u nepovoljan položaj;

b) ako igrač stupi u vratarev prostor bez lopte i time ne ostvari nikakvu prednost.

6:4 Smatra se da je lopta **izvan igre** kad vratar rukama nadzire loptu u svom vratarevu prostoru (*12:1*). Lopta mora biti vraćena u igru vratarevim bacanjem/izbacivanjem (*12:2*);

6:5 Ako se lopta kotrlja kroz vratarev prostor, smatra se da je i dalje **u igri** i u posjedu vratareve momčadi i jedino vratar smije njome igrati. Vratar smije podići loptu i time je lopta **izvan igre** i vratiti je u igru sukladno pravilima 6:4 i 12:1-2 (*vidi i 6:7b*). Ako loptu koja se kotrlja u vratarevu prostoru dodirne vratarev suigrač, dosuđuje se slobodno bacanje (*13:1a i 14:1a* u svezi s Pojašnjenjem pravila igrem broj 6c); igra se nastavlja vratarevim bacanjem/izbacivanjem (*12:1(III)*) ako ju je dirao suparnički igrač.

Lopta je **izvan igre** čim ostane ležati u vratarevu prostoru (*12:1(II)*). Tada je ona u posjedu vratareve momčadi i jedino vratar smije njome igrati. Vratar je mora vratiti u igru vratarevim bacanjem/izbacivanjem sukladno pravilima 6:4 i 12:2 (*vidi i 6:7b*). Ako je loptu dodirivao bilo koji igrač obiju momčadi dok je bila **izvan igre** (*12:1, stavak 2. i 13:3*), i tada se mora izvesti vratarevo bacanje/izbacivanje.

Dopušteno je igrati loptom koja je u zraku iznad vratareva prostora, sve dok se igra u skladu s Pravilom 7:1 i 7:8.

6:6 Igra se nastavlja vratarevim bacanjem/izbacivanjem prema Pravilu 6:4-5 ako branič dodiruje loptu u pokušaju obrane, a nakon toga je uhvati vratar ili ostane unutar vratareva prostora.

6:7 Ako igrač odigra loptom u svoj vratarev prostor, valja dosuditi:

a) pogodak, ako je lopta ušla u vrata;

b) slobodno bacanje, ako je lopta završila u vratarevu prostoru ili ako vratar loptu dodirne a ona ne uđe u vrata (13:1a-b);

c) ubacivanje, ako lopta prijeđe preko vrata ili linija izvan vrata (11:1);

d) igra se nastavlja, ako lopta prođe kroz vratarev prostor u prostor za igru a vratar je ne dodirne.

6:8 Lopta koja se iz vratareva prostora vrati u polje za igru ostaje u igri.

7. IGRANJE LOPTOM I PASIVNA IGRA

Igranje loptom

Dopušteno je:

- 7:1** bacati, hvatati, zaustavljati, gurati ili udarati po lopti koristeći se dlanovima s ispruženim prstima i šakama, rukama, glavom, trupom, bedrima i koljenima;
- 7:2** držati loptu najviše tri sekunde, i ako leži na tlu (13:1a);
- 7:3** učiniti najviše tri koraka držeći loptu (13:1a), a korak je učinjen:
- a) kad igrač koji stoji objema nogama na tlu podigne jednu nogu i nakon toga je spusti ili pomakne nogu s jednog mjesta na drugo mjesto;
  - b) kad igrač dodiruje tlo samo jednom nogom, uhvati loptu i potom dodirne tlo drugim nogom;
  - c) kad igrač nakon skoka doskoči na tlo samo jednom nogom, a potom se odrazi istom nogom ili dodirne tlo drugim nogom;
  - d) kad igrač nakon skoka objema nogama istodobno doskoči na tlo, a potom podigne jednu nogu i spusti je ili pomakne nogu s jednog mjesta na drugo mjesto.

TUMAČENJE

Ako se jedna noga pomakne s jednog mjesta na drugo i druga noga se privuče, smatra se učinjenim samo jedan korak.

U skladu je s Pravilima igre ako igrač s loptom padne na pod, kliže se i nakon toga ustane i nastavi igrati loptom. Isto vrijedi i kad se igrač baci za loptom, stavi je pod nadzor, ustane i nastavi njome igrati.

- 7:4** loptu iz mjesta ili u trku
- a) jednom odbiti loptu od tla i ponovo je uhvatiti jednom rukom ili objema rukama;
  - b) jednom rukom više puta odbiti loptu od tla (voditi loptu) i nakon toga je uhvatiti ili podići jednom rukom ili objema rukama;
  - c) kotrljati loptu po tlu jednom rukom i nakon toga je uhvatiti ili podići jednom rukom ili objema rukama;

Čim se potom lopta uhvati jednom rukom ili objema rukama, njome se mora ponovo odigrati najkasnije nakon triju sekunda ili nakon triju koraka (13:1a).

Odbijanje ili vođenje lopte smatra se započetim kad igrač dodiruje loptu bilo kojim dijelom tijela i usmjerava je prema tlu.

Ako je lopta dodirnula nekoga drugog igrača ili vrata, igraču je dopušteno ponovno odbijanje ili vođenje lopte (14:6).

- 7:5** premještati loptu iz jedne ruke u drugu ruku;

7:6 odigrati loptom iz klečećeg, sjedećeg ili ležećeg stava. To znači da je dopušteno izvesti bacanje (npr. slobodno bacanje) iz tog stava ako su zadovoljeni uvjeti iz Pravila 15:1, uključujući i uvjet da dio jedne noge mora biti u stalnom doticaju s podlogom.

Nije dopušteno:

7:7 nakon što je lopta bila pod nadzorom, dodirnuti loptu više od jedanput ako ona u međuvremenu nije dodirnula tlo, drugog igrača ili vrata (13:1a);

Dodirivanje se lopte više od jedanput, međutim, ne kažnjava ako je igrač nespretno s loptom, primjerice kad ne uspije odmah smiriti loptu koju pokušava zaustaviti ili uhvatiti.

7:8 dodirivati loptu potkoljenicom ili stopalom osim kad igrača u te dijelove tijela loptom pogodi suparnički igrač (13:1a-b i 8:7e);

7:9 igra se nastavlja kad lopta dodirne suca na igralištu;

7:10 Ako igrač koji vodi loptu jednom nogom ili objema nogama stupi izvan prostora za igru (dok je lopta još u prostoru za igru) da primjerice, zaobiđe braniča, dosuđuje se slobodno bacanje za suparničku momčad (13:1a).

Ako igrač momčadi koja je u posjedu lopte namjerno iziđe izvan prostora za igru, suci moraju upozoriti igrača da se vrati u igralište. Ako igrač to ne učini ili taj čin ponovi ista momčad, treba dosuditi slobodno bacanje za suparničku momčad (13:1a), bez ponovnog upozorenja. Taj čin nema za posljedicu dosuđivanje osobne kazne prema pravilima 8 i 16.

Pasivna igra

7:11 Momčadi nije dopušteno zadržavati loptu u posjedu bez vidljive namjere napadačke akcije ili upućivanja udarca prema vratima. Isto tako, nije dopušteno ponovljeno otezanje izvođenja početnog bacanja, slobodnog bacanja, vratarevog bacanja/izbacivanja i ubacivanja momčadi koja je u posjedu lopte (*Pojašnjenje pravila igre broj 4*). To se smatra pasivnom igrom, koja se kažnjava slobodnim bacanjem protiv momčadi koja je bila u posjedu lopte, osim ako ne prestanu okolnosti za pasivnom igrom (13:1a).

Slobodno se bacanje izvodi s mjesta na kojem je lopta bila u trenutku prekida igre.

7:12 Kad se prepozna pasivna igra, pokazuje se znak upozorenja rukom (znak broj 17).

Time se daje mogućnost momčadi u napadu da promijeni-ubrza svoj napad kako nebi došlo do oduzimanje lopte zbog pasivne igre. Ako se način napada ne promijeni ni nakon znaka upozorenja, suci mogu u bilo kojem trenutku dosuditi slobodno bacanje protiv momčadi koja je u posjedu lopte. Ako se napad nakon maksimalnih 4 dodavanja, ne završi udarcem na gol, tada se dosuđuje slobodno bacanje protiv momčadi u napadu. (13:1a, *Postupak i iznimke vidi Pojašnjenje pravila igre broj 4, odjeljak D*)

Odluka sudaca o broju dodavanja je odluka na osnovu njihovog zapažanja i prosudbi po načelu pravila 17:11.

Ponekad suci mogu dosuditi slobodno bacanje protiv momčadi u napadu bez prethodnog znaka upozorenja za pasivnu igru, primjerice kad igrač namjerno ne želi doći u očitu prigodu za pogodak.

8. PREKRŠAJI I NESPORTSKO PONAŠANJE

Dopuštene radnje

8:1 **Dopušteno je:**

- korištenje dlana s ispruženim prstima za igranje loptom koja je izvan ruku drugog igrača;
- povijenim rukama biti u tjelesnom doticaju sa suparnikom, nadzirati ga i slijediti na taj način;
- tijelom blokirati suparnika u borbi za položaj.

TUMAČENJE:

Pod blokiranjem se podrazumijeva sprječavanje kretanja suparnika u slobodan prostor. Postavljanje bloka, zadržavanje u bloku i oslobađanje od bloka mora, načelno, biti učinjeno na pasivan način glede odnosa spram suparnika (vidi, međutim, 8:2 b).

Prekršaji koje najčešće ne treba kazniti progresivnim kažnjavanjem (uzeti u obzir, međutim, mjerila za donošenje odluka u skladu s Pravilom 8:3 a-d)

8:2 **Nije dopušteno:**

- istrgnuti ili izbiti loptu suparniku iz ruku;
- blokirati suparnika rukama, dlanovima s ispruženim prstima, nogama, ili koristiti se bilo kojim dijelom tijela za njegovo pomicanje ili odguravanje u stranu, što uključuje i ugrožavanje suparnika laktom kako na mjestu, tako i u kretanju;
- držati suparnika (za tijelo ili dres), čak i ako on, usprkos prekršaju, nastavlja igrati;
- natrčavati ili naskakivati na suparnika.

Prekršaji koje valja kazniti progresivnom kaznom prema Pravilu 8:3-6

8:3 Prekršaji u kojima je igra igrača uglavnom ili isključivo usmjerena na suparnikovo tijelo mora za posljedicu imati osobnu kaznu. To znači da, osim dosuđenog slobodnog bacanja ili sedmerca, prekršitelja treba postupno kazniti, počevši opomenom (16:1), a zatim isključenjem na dvije minute (16:3 b) i diskvalifikacijom (16:6 d).

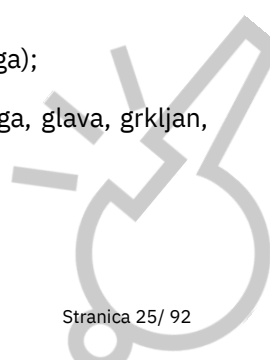
Za teže prekršaje postoje tri razine kažnjavanja, koje se zasnivaju na ovim mjerilima:

- prekršaji koje treba kazniti izravnim isključenjem na dvije minute (8:4);
- prekršaji koje treba kazniti diskvalifikacijom (8:5);
- prekršaji koje treba kazniti diskvalifikacijom uz obvezatnu pisanu prijavu (8:6).

Mjerila za donošenje odluka

Za prosudbu koja je kazna primjerena pojedinom prekršaju primjenjuju se slijedeća mjerila i kriteriji; koristi se u kombinaciji ovisno o pojedinoj situaciji:

- položaj igrača** koji je učinio prekršaj (čeoni položaj, sa strane ili odostraga);
- dio tijela** u koji je usmjerena nedopuštena igra (trup, pucačka ruka, noga, glava, grkljan, vrat);

- c) **snaga** prekršaja (intenzitet nedopuštenog kontakt, i / ili prekršaj nad suparnikom koji je u punom trku);
- d) **učinak** nedopuštene radnje:
  - utjecaj na nadzor nad tijelom i loptom;
  - smanjenje ili sprječavanje mogućnosti kretanja (pokretljivosti);
  - sprječavanje nastavka igre.

Pri prosudbi prekršaja isto tako su bitne okolnosti kada se prekršaj dogodi (npr. u trenutku pucanja na vrata, utrčavanje u slobodan prostor, situacije koje se dogode u punom trku).

Prekršaji koje valja kazniti izravnim isključenjem na dvije minute

8:4 Za neke je prekršaje kazna izravno isključenje na dvije minute, bez obzira je li igrač već bio opomenut. To posebice vrijedi za one prekršaje pri kojima se igrač koji ih čini ne obazire na opasnost u koju dovodi suparnika (vidi također 8:5 i 8:6). Uzimajući u obzir mjerila za donošenje odluka prema Pravilu 8:3, kao primjeri tih prekršaja mogu biti:

- a) prekršaji načinjeni velikom silinom ili nad suparnikom koji je u brzom trku;
- b) dugotrajno držanje ili povlačenje suparnika na tlo;
- c) prekršaji u predjelu glave, grkljana i vrata;
- d) snažan udarac u tijelo ili po pucačkoj ruci;
- e) pokušaj da se suparnik izbacila iz ravnoteže (npr. hvatajući ga dok je u skoku za nogu/stopalo; *vidi međutim i 8:5a*);
- f) natrčavanje ili naskakivanje na suparnika velikom brzinom

Prekršaji koje valja kazniti diskvalifikacijom

8:5 Igrača koji napada suparnika na način opasan po njegovo zdravlje valja diskvalificirati (16:6a). Osobita je opasnost po suparnikovo zdravlje velika žestina prekršaja ili činjenica da je suparnik potpuno nespreman za prekršaj i zbog toga bespomoćan da se zaštiti (Tumačenje uz pravilo 8:5).

Osim mjerila u skladu s Pravilom 8:3 i 8:4, valja primijeniti i ova mjerila za donošenje odluka:

- a) trenutačan gubitak nadzora nad tijelom pri trčanju ili skakanju, ili pucanju;
- b) posebice energična radnja nad suparnikovim tijelom, napose usmjerena prema licu, grkljanu ili vratu (žestina tjelesnog dodira);
- c) počinatelj bezobziran odnos spram suparnika prilikom prekršaja.

TUMAČENJE:

Čak i prekršaj koji je nastao zbog laganog dodira može biti vrlo opasan i prouzročiti suparniku ozbiljnu ozljedu kad je on u skoku ili u trku pa se ne može zaštititi. U takvim situacijama, nemogućnost zaštite dovodi u opasnost suparnika a ne intenzitet prekršaja, što se mora uzeti u obzir prilikom prosudbe dosuđivanja diskvalifikacije.

To također vrijedi i kad vratar napusti vratarev prostor radi prekida dodavanja suparnika. Odgovornost je vrataru da prilikom napuštanja vratarevog prostora ne dođe do situacija opasnih po suparnikovo zdravlje.

Vratar će biti diskvalificiran ako:

- a) dođe u posjed lopte a pri kretanju se sudari sa suparnikom;
- b) ne uspije uhvatiti ili staviti loptu pod nadzor a sudari se sa suparnikom.

Ako su u jednoj od navedenih situacija procijenili da bi protivnički igrač došao u posjed lopte da nije bio nepravilno ometen od strane vratara, dosudit će sedmerac.

DISKVALIFIKACIJA ZBOG POSEBICE BEZOBZIRNE, POSEBICE OPASNE, ZLONAMJERNE ILI RADNJE S NAKANOM (uz pisanu prijavu)

8:6 Ako suci procijene da je igračeva radnja posebice bezobzirna, posebice opasna, zlonamjerna ili s nakanom, moraju nakon utakmice podnijeti pisanu prijavu kako bi mjerodavno tijelo moglo odlučiti o daljnjim mjerama.

Pokazatelji i posebna obilježja koja mogu poslužiti kao mjerilo odlučivanja, osim onih u Pravilu 8:5, jesu:

- a) posebice bezobzirna ili posebice opasna radnja;
- b) zlonamjerna ili radnja s nakanom koja ni na koji način nije vezana uz stanje u igri.

TUMAČENJE:

Ako je prekršaj prema Pravilu 8:5 ili 8:6 učinjen u posljednjih 30 sekundi utakmice u svrhu sprječavanja postizanja pogotka, smatra se da prema Pravilu 8:10d taj prekršaj spada u vrlo grubo nesportsko ponašanje i kažnjava se sukladno tomu .

Nesportsko ponašanje koje valja kazniti prema pravilu 8:7-10

Nesportskim se ponašanjem smatraju svi verbalni i neverbalni ispadi koji nisu u duhu sportskog ozračja. To vrijedi i za igrače i za službene osobe obiju momčadi kako u polju za igru, tako i izvan njega. Kažnjavanje nesportskoga, gruboga nesportskog i vrlo gruboga nesportskog ponašanja zasniva se na četiri različite razine učinjenih prekršaja:

- radnje koje se kažnjavaju postupno (8:7);
- radnje koje se kažnjavaju izravnim isključenjem na dvije minute (8:8);
- radnje koje se kažnjavaju diskvalifikacijom (8:9);
- radnje koje se kažnjavaju diskvalifikacijom i pisanom prijavom (8:10a,b).

NESPORTSKO PONAŠANJE KOJE VALJA POSTUPNO KAZNITI

8:7 Dolje navedene radnje, od a do f, primjeri su nesportskog ponašanja koje se postupno kažnjava, počevši opomenom (16:1b):

- a) prigovori na odluke sudaca, riječima ili gestikulacijama kao reakcija na sudačku odluku;
- b) vrijeđanje suparnika ili suigrača riječima ili gestama, ili ometanje suparnika vikom;
- c) ometanje izvedbe nekog suparnikova bacanja, nepoštivanjem razmaka od tri metra ili na neki drugi način;
- d) pokušaj da se glumom obmanu suci kako bi pogrješno prosudili akcije suparnika ili pretjerivanje glede učinka akcija suparnika kako bi se iznudilo dosuđivanje time-outa ili nezasluženo kažnjavanje suparnika;
- e) aktivno blokiranje udarca ili dodavanje stopalom ili potkoljenicom; potpuno refleksni pokreti, npr. skupljanje nogu, ne kažnjavaju se (vidi 7:8);
- f) opetovani ulazak u vratarev prostor iz taktičkih razloga.

NESPORTSKO PONAŠANJE KOJE VALJA KAZNITI IZRAVNIM ISKLJUČENJEM NA DVIJE MINUTE

8:8 Prekršaje nesportskog ponašanja koji se po svojoj naravi čine žešćima, valja kazniti izravnim isključenjem na dvije minute, bez obzira je li igrač ili dužnosnik već ranije bio opomenuti. To uključuje:

- a) prosvjede vikom i snažnim gestama ili izazovno ponašanje;
- b) ako igrač s loptom, protiv čije je momčadi dosuđeno neko bacanje, odmah ne ispusti ili ne stavi loptu na tlo, kako bi suparnik mogao njome neometano igrati;
- c) ometanje pristupa lopti koja je otišla u prostor za zamjene igrača;
- d) kada igrač, neometan i slobodan u jasnoj prigodi, pogodi loptom vratara u glavu

Napomena:

Kriterij za donošenje odluka kada lopta pogodi vratara u glavu:

- Pravilo se primjenjuje samo kada je jasna prigoda za pogodak – kada između vratara i pucača ne stoji obrambeni igrač
- Lopta mora pogoditi vratara u glavu kao prvi kontakt. Pravilo se ne primjenjuje ukoliko lopta pogodi vratara prvo u bilo koji dio tijela pa onda u glavu
- Pravilo se ne primjenjuje ukoliko vratar **pomiče glavu** u smjeru lopte
- Ukoliko vratara pokuša provokacijom prevariti sudce s ciljem dosuđivanja kazne (npr. lopta pogodi vratara u prsa), vratar će biti kažnjen prema Pravilu 8:7d.

GRUBO NESPORTSKO PONAŠANJE KOJE VALJA KAZNITI DISKVALIFIKACIJOM

8:9 Pojedini oblici nesportskog ponašanja koji se smatraju grubim nesportskim ponašanjem moraju se kazniti diskvalifikacijom. Primjeri su takvog ponašanja:

- a) revoltirano bacanje ili napucavanje lopte nakon odluke sudaca;
- b) ako vratar napadno ne želi braniti pri izvođenju sedmerca;
- c) namjerno gađanje suparnika loptom tijekom prekida igre; a ako je to učinjeno vrlo snažno i s male udaljenosti; takav se prekršaj smatra vrlo grubim nesportskim ponašanjem prema Pravilu 8:6;
- d) kad izvođač sedmerca pogodi vratara loptom u glavu a vratar nije micao glavom u smjeru lopte;
- e) kad izvođač slobodnog bacanja pogodi braniča loptom u glavu a branič nije micao glavom u smjeru lopte;
- f) igračeva osveta nakon što je nad njim učinjen prekršaj.

Tumačenje:

Pri izvođenju sedmerca ili izvođenju slobodnog bacanja igrač mora paziti da ne ugrozi vratara ili braniča.

DISKVALIFIKACIJA ZBOG VRLO GRUBOGA NESPORTSKOG PONAŠANJA (uz pisanu prijavu)

8:10 Ako suci prosude da je učinjen prekršaj vrlo gruboga nesportskog ponašanja, kazna se dodjeljuje u skladu sa sljedećim propisima.

U slučajevima koji uključuju sljedeće prekršaje (a, b), koji će poslužiti kao primjeri, suci moraju nakon utakmice podnijeti pisanu prijavu kako bi mjerodavno tijelo odlučilo o daljnjim mjerama.

- a) vrijeđanje ili prijetnja riječima ili gestikulacijom upućeno sucu, mjeritelju vremena/zapisničaru, nadzorniku suđenja, službenim osobama, igraču, gledatelju (npr., izrazom lica, gestama, govorom tijela ili tjelesnim dodirrom);
- b) (I) kad klupska službena osoba ometa igru kako u polju za igru, tako i iz prostora za zamjene igrača, ili
(II) ako igrač spriječi očitom prigodom za pogodak nedopuštenim ulaskom u polje za igru (4:6) ili iz prostora za zamjene igrača;

U slučajevima koji uključuju sljedeće prekršaje (c, d), dosuđuje se sedmerac za protivnika.

- c) ako u posljednjih 30 sekundi utakmice, dok lopta nije u igri, igrač ili službena osoba fizički sprječava ili vremenski zadržava suparnika pri izvođenju bacanja kako bi ga onemogućila da puca na vrata ili da dođe u očitom prigodu za pogodak; igrač/službena osoba koja je načinila prekršaj se diskvalificira i dosuđuje se sedmerac za protivnika. To se odnosi na bilo koji oblik ometanja (npr. onemogućavanje kretanja, prekid dodavanja, ometanje primanja lopte, ne ostavljanje lopte).
- d) ako u posljednjih 30 sekundi utakmice, dok je lopta u igri,

- a. protivnički igrač načini prekršaje opisane u Pravilu 8:5 ili 8:6, isto tako i Pravilu 8:10a ili 8:10b (II)
- b. službena osoba suparničke momčadi načini prekršaje opisanim u Pravilu 8:10a ili 8:10b (I)

spriječi momčad koja je u posjedu lopte da puca na vrata ili da dođe u očitom prigodu za pogodak, igrač/službena osoba koja je načinila prekršaj se diskvalificira te se u skladu s odgovarajućim pravilima dosuđuje i sedmerac za momčad koja je u posjedu lopte.

Ako je igrač nad kojim je načinjen prekršaj, ili njegov suigrač postignu pogodak prije nego je igra bila prekinuta, sedmerac se ne dosuđuje.

9. POGODAK

9:1 Pogodak je postignut kad lopta čitavim obujmom prijeđe liniju vrata (vidi sliku 4.), ako prije ili tijekom udarca pucač, njegovi suigrači ili službene osobe nisu učinili prekršaj. Sudac na crti izvan vrata dvama kratkim zvižducima i znakom broj 12 rukom potvrđuje da je pogodak postignut.

Postizanje pogotka treba dopustiti ako je branič prekršio Pravila a lopta je ipak ušla u vrata.

Pogodak se ne smije priznati ako su suci, mjeritelj vremena ili delegat prekinuli igru prije nego je lopta cijelim obujmom prešla liniju vrata.

Pogodak treba priznati za suparnika ako je igrač ubacio loptu u vlastita vrata, osim kad vratar izvodi vratarevo bacanje/izbacivanje (12:2, stavak 2.).

TUMAČENJE

Mora se dosuditi pogodak ako let lopte u vrata spriječi netko ili nešto što ne sudjeluje u igri (gledatelj, itd.) a suci su uvjereni da bi lopta, inače, nedvojbeno ušla u vrata.

9:2 Pogodak se više ne smije poništiti ako su ga suci dosudili i zviždali za početno bacanje (vidi Tumačenje Pravila 2:9).

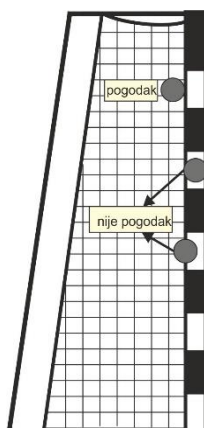
Suci moraju dati nedvosmislen znak da priznaju pogodak ako se nakon postizanja pogotka i prije znaka za početno bacanje oglasio zvučni znak za kraj poluvremena ili utakmice (početno bacanje se ne izvodi).

TUMAČENJE

Pogodak koji su suci priznali treba odmah biti objavljen na semaforu.

9:3 Momčad koja je postigla više pogodaka od suparnika, pobjednik je. Utakmica je neodlučena ako obje momčadi imaju isti broj pogodaka ili nisu postigle ni po jedan pogodak (vidi 2:2).

Slika 4: Pogodak

10. POČETNO BACANJE

10:1 Na početku utakmice početno bacanje izvodi momčad koja je dobila ždrijeb i izabrala loptu. Suparnička momčad ima pravo izabrati stranu. Ako momčad koja je dobila ždrijeb izabere stranu, suparnička momčad izvodi početno bacanje.

Na početku drugog poluvremena momčadi zamjenjuju strane. Početno bacanje u drugom poluvremenu izvodi momčad koja nije imala početno bacanje na početku utakmice.

Ponovno se ždrijeba prije početka svakog produžetka i sve odredbe Pravila 10:1 primjenjuju se i tijekom produžetaka.

10:2 Nakon svakog pogotka igra se nastavlja početnim bacanjem momčadi koja je primila pogodak (vidi, ipak, 9:2, stavak 2.).

10:3 Primjenjuju se sljedeće dvije opcija za početno bacanje:

a) Početno bacanje sa središnje linije

Početno se bacanje izvodi u bilo kojem smjeru, izvodi se sa središnje linije (uz dopušteno odstupanje od oko 1,5 metar bočno od središta ogrališta). Označava se zviždukom, nakon kojega se bacanje mora izvesti u roku od tri sekunde (13:1a, 15:7, stavak 3).

Izvođač početnog bacanja bar jednom nogom mora stajati na središnjoj liniji, a druga mu noga mora biti na liniji ili iza središnje linije u njegovu polju (15:6) te se mora zadržati u tom položaju dok lopta ne napusti njegovu ruku (13:1a, 15:7, stavak 3., vidi i Pojašnjenje pravila igre broj 5).

Suigrači izvoditelja početnog bacanja ne smiju prijeći središnju liniju prije sučeva zvižduka (15:6).

b) Početno bacanje iz prostora za početno bacanje

Početno bacanje može biti izvedeno u bilo kojem smjeru iz prostora za početno bacanje. Označava se zviždukom, nakon kojega se bacanje mora izvesti unutar tri sekunde (13:1a, 15:7 stavak 3).

Zvižduk od strane sudaca može se dati tek kada je lopta u prostoru za početno bacanje i kada je izvođač najmanje s jednom nogom unutar prostora za početno bacanje (15:6)

Izvođaču nije dozvoljeno niti jednim dijelom tijela prijeći liniju prostora za početno bacanje sve dok se početno bacanje ne smatra izvedenim (13:1a, 15:7 stavak 3).

Izvođaču je dozvoljeno kretanje unutar prostora za početno bacanje, ali mu nije dozvoljeno vođenje lopte nakon zvižduka (13:1a, 15:7 stavak 3).

Izvođenje početnog bacanja može biti izvedeno iz trka. Izvođaču nije dozvoljeno skočiti tijekom izvođenja početnog bacanja (13:1a, 15:7 stavak 3).

Početno bacanje se smatra izvedenim:

- kada lopta napusti ruku izvođača i u potpunosti pređe liniju prostora za početno bacanje; ili
- ako je dodana lopta dotaknuta ili kontrolirana od strane suigrača, također se početno bacanje smatra izvedenim i u slučaju ako se ovo dogodi unutar prostora za početno bacanje

Suigračima izvođača nije dozvoljen prelazak središnje linije prije zvižduka za izvođenje početnog bacanja osim ako se nalaze u prostoru za početno bacanje (15:6).

Igrači obrambene momčadi moraju biti izvan prostora za početno bacanje i nije im dozvoljeno dirati loptu ili napadača unutar prostora za početno bacanje sve dok se početno bacanje ne smatra izvedenim (15:4, 8:7c). Dozvoljeno im je da se nalaze odmah izvan linije prostora za početno bacanje.

10:4 Pri početnom bacanju na početku svakog poluvremena (uključujući i početak svakog dijela produžetaka) svi igrači moraju biti na svojoj polovini igrališta ili u prostoru za početno bacanje, ako se koristi prostora za početno bacanje.

Pri početnom bacanju nakon pogotka suparnički igrači smiju biti na objema polovinama igrališta.

Ukoliko se početno bacanje izvodi sa središnje linije (10:3a), protivnički igrači moraju biti udaljeni najmanje 3 metra od izvođača (15:4, 15:9, 8:7c).

Ukoliko se početno bacanje izvodi iz prostora za početno bacanje (10:3b), protivnički igrači moraju cijelim svojim tijelom biti izvan crte prostora za početno bacanje (15:4, 15:9, 8:7c).

11. UBACIVANJE

11:1 Ubacivanje se dosuđuje kad lopta cijelim obujmom prijeđe uzdužnu liniju ili kad branič u polju posljednji dodirne loptu prije nego ona izađe iz igrališta preko vrata ili linije izvan vrata.

Dosuđuje se i kad lopta dodirne strop ili predmete obješene iznad prostora za igru.

11:2 Ubacivanje bez sučeva zvižduka (15:5b) izvodi momčad čiji igrač nije posljednji dodirnuo loptu prije nego je izašla iz igrališta pored ili preko vrata ili dodirnula strop ili predmete obješene iznad prostora za igru.

11:3 Ubacuje se s mjesta na kojem je lopta prešla uzdužnu liniju; ako je pak prešla preko vrata ili linija izvan vrata sa sjecišta uzdužne linije s linijom izvan vrata na strani gdje je lopta izašla.

Ako se ubacivanje izvodi jer je lopta dodirnula strop ili predmete obješene iznad prostora za igru, lopta se ubacuje s najbližeg mjesta na uzdužnoj liniji u odnosu na mjesto gdje je lopta dotaknula strop ili predmete obješene iznad prostora za igru.

11:4 Igrač koji izvodi bacanje mora jednom nogom stajati na uzdužnoj liniji (15:6) i zadržati se u pravilnom položaju dok lopta ne napusti njegovu ruku. Nije propisano gdje mora biti druga noga. (13:1a, 15:6, 15:7, stavak 2. i 3.)

11:5 Pri ubacivanju suparnički igrači ne smiju prići izvođaču bliže od tri metra, (15:4,15:9 i 8:7c).

Braničima je dopušteno stajati neposredno ispred linije vlastitog vratareva prostora pa i onda kad je taj razmak manji od tri metra.

12. VRATAREVO BACANJE (IZBACIVANJE)

12:1 Vratarevo se bacanje/izbacivanje dosuđuje:

- a) kad igrač suparničke momčadi uđe u vratarev prostor i prekrši Pravilo 6:2a;
- b) kad vratar ima loptu pod nadzorom u vratarevu prostoru ili ona leži na tlu vratareva prostora (6:4-5);
- c) kad igrač suparničke momčadi dira loptu koja se kotrlja u vratarevu prostoru (6:5, stavak 1.), ili
- d) kad lopta prijeđe preko vrata ili linije izvan vrata a posljednji ju je dotaknuo vratar ili igrač suparničke momčadi.

To će reći da je u svim tim primjerima lopta izvan igre. Igru treba nastaviti vratarevim bacanjem/izbacivanjem (13:3) i ako je neka povreda Pravila učinjena nakon što je vratarevo bacanje/izbacivanje bilo dosuđeno i prije nego što je ono izvedeno.

12:2 Vratarevo bacanje/izbacivanje izvodi vratar, bez sučeva zvižduka (ipak vidi, 15:5b), iz vratareva prostora preko linije vratareva prostora.

Ako momčad treba izvesti vratarevo bacanje/izbacivanje a igra bez vratara, tada se vratar mora zamijeniti s jednim igračem iz polja za igru (Pravilo 4:4). Suci odlučuju treba li se dosuditi time out. (Pravilo 2:8, drugi stavak, Pojašnjenje pravila igre br. 2)

Vratarevo se bacanje/izbacivanje smatra izvedenim kad lopta kojom je igrao vratar cijelim svojim obujmom prijeđe liniju vratareva prostora.

Igračima je suparničke momčadi dopušteno biti neposredno ispred linije vratareva prostora, ali im nije dopušteno dirati loptu prije nego cijelim svojim obujmom prijeđe liniju vratareva prostora (15:4, 15:9, 8:7c).

13. SLOBODNO BACANJE

Dosuđivanje slobodnog bacanja:

- 13:1** Načelno, suci prekidaju igru i nastavljaju je slobodnim bacanjem za suparničku momčad kad:
- momčad koja je u posjedu lopte povrijedi Pravila, što za posljedicu mora imati oduzimanje lopte (4:2-3, 4:5-6, 4:9, 5:6-10, 6:5, stavak 1., 6:7b, 7:2-4, 7:7- 8, 7:10, 7:11-12, 8:2-10,10:3, 11:4, 13:7, 14:4-7, 15:7, stavak 3. i 15:8);
  - suparnik povrijedi Pravila i zbog toga momčad koja je bila u posjedu lopte izgubi loptu (4:2-3, 4:5-6, 5:5, 6:2b, 6:7b, 7:8, 8:2-10).
- 13:2** Suci moraju omogućiti razvoj igre suzdržavajući se od preuranjenog prekida igre dosuđivanjem slobodnog bacanja.
- To podrazumijeva da prema Pravilu 13:1a suci ne moraju dosuditi slobodno bacanje odmah nakon prekršaja koji je učinila momčad u napadu ako je momčad u obrani uspjela doći u posjed lopte.
- Isto tako, prema Pravilu 13:1b, suci ne bi smjeli intervenirati sve dok nije očito da će momčad u napadu izgubiti loptu ili neće moći nastaviti napad zbog prekršaja koji je učinila momčad u obrani.
- Ako treba izreći osobnu kaznu zbog povrede Pravila, suci smiju odmah prekinuti igru ako time ne oduzimaju prednost momčadi čiji igrači nisu učinili prekršaj. U suprotnom, izricanje kazne treba odgoditi do završetka akcije koja je u tijeku.
- Pravilo 13:2 ne primjenjuje se zbog prekršaja Pravila 4:2-3 ili 4:5-6, kad se igra mora odmah prekinuti, ako je posredovao mjeritelj vremena, nadzornik ili suci.
- 13:3** Ako se prekršaj koji bi uobičajeno prouzročio slobodno bacanje prema Pravilu 13:1 a-b dogodi dok je lopta izvan igre, igra se nastavlja bacanjem sukladno okolnosti zbog koje je bila prekinuta (vidi isto Pravilo 8:10c i posebne upute za vrijeme zadnjih 30 sekundi utakmice).
- 13:4** Kao dopuna okolnostima navedenim u Pravilu 13:1a-b, slobodnim se bacanjem nastavlja igra i onda kad je bila prekinuta (dok je lopta bila u igri) iako se nije dogodila povreda Pravila:
- momčad koja je bila u posjedu lopte prije prekida igre, u nastavku igre i dalje je u posjedu lopte;
  - ako ni jedna momčad nije bila u posjedu lopte, lopta se dodjeljuje onoj momčadi koja je bila u posjedu lopte prije prekida igre.
- 13:5** Ako se dosudi slobodno bacanje protiv momčadi koja je u posjedu lopte u trenutku sučeva zvižduka, igrač koji ima loptu mora je smjesta ispustiti ili je spustiti na tlo da se njome može odmah igrati (8:8 b).

Izvođenje slobodnog bacanja

13:6 Slobodno se bacanje izvodi bez sučeva zvižduka (15:5b), načelno, s mjesta na kojem je učinjen prekršaj. Postoje i iznimke od tog načela.

U okolnostima opisanim u Pravilu 13:4a-b, slobodno se bacanje izvodi nakon sučeva zvižduka, načelno, s mjesta na kojem je lopta bila u trenutku kad je učinjen prekršaj.

Ako sudac ili nadzornik (IHF-ov, kontinentalnog saveza ili saveza zemlje članice) prekine igru zbog prekršaja koji je učinio igrač ili službena osoba momčadi u obrani koji zahtijeva upozorenje ili osobnu kaznu, tada se slobodno bacanje izvodi s mjesta na kojem je lopta bila u trenutku prekida igre, ako je to povoljniji položaj od onoga na kojem se prekršaj dogodio.

Ista iznimka kao u prethodnom stavku primjenjuje se i kad mjeritelj vremena prekine igru zbog povrede Pravila 4:2-3 ili 4:5-6.

Kako je navedeno u Pravilu 7:11, slobodno se bacanje zbog pasivne igre izvodi s mjesta na kojem je lopta bila kad je igra bila prekinuta.

Bez obzira na osnovna načela i postupke koji su navedeni u prethodnim člancima, slobodno se bacanje nikada ne smije izvesti unutar vratareva prostora momčadi koja ga izvodi ili iza linije slobodnog bacanja suparničke momčadi.

U svim okolnostima kad je mjesto izvedbe, u skladu s prethodnim člancima, unutar navedenog prostora, mjesto se izvedbe slobodnog bacanja mora premjestiti na najbliži položaj izvan toga ograničenog područja.

TUMAČENJE

Ako se mjesto izvedbe slobodnog bacanja nalazi točno na crti slobodnog bacanja momčadi u obrani, tada se bacanje mora izvesti točno s mjesta prekršaja. Nadalje, što je udaljenost od linije slobodnog bacanja veća, veće je i dopušteno odstupanje od mjesta izvedbe slobodnog bacanja. Odstupanje se povećava najviše do tri metra, i to onda kad se slobodno bacanje izvodi ispred vratareva prostora momčadi koja izvodi slobodno bacanje.

Odstupanje koje je upravo objašnjeno ne odnosi se na povrede Pravila 13:5 ako je isto kažnjeno prema Pravilu 8:8b. Tada se slobodno bacanje mora izvesti točno s mjesta na kojem se prekršaj dogodio.

13:7 Igrači momčadi u napadu ne smiju dodirnuti ili prijeći liniju slobodnog bacanja suparničke momčadi prije nego je slobodno bacanje izvedeno. Vidi i posebna ograničenja u Pravilu 2:5.

Suci moraju ispraviti položaj napadača koji se nalaze između linije slobodnog bacanja i linije vratareva prostora tijekom slobodnog bacanja ako nepravilan položaj utječe na razvoj igre (15:3 i 15:6). Slobodno se bacanje nakon toga izvodi nakon sučeva zvižduka (15:5b). Isti se postupak primjenjuje (15:7, stavak 2.) ako netko od suigrača izvođača bacanja prijeđe liniju slobodnog bacanja (prije nego lopta napusti izvođačevu ruku) ako se bacanje izvodi bez sučeva zvižduka.

Kad se slobodno bacanje izvodi nakon sučeva zvižduka, a napadači dodiruju ili prelaze liniju slobodnog bacanja prije nego je lopta napustila izvođačevu ruku, mora se dosuditi slobodno bacanje za momčad u obrani (15:7, stavak 3., 13:1a).

- 13:8** Pri izvedbi slobodnog bacanja suparnički igrači moraju biti udaljeni najmanje tri metra od izvođača. Njima je, međutim, dopušteno stajati neposredno ispred linije vlastitog vratareva prostora ako se slobodno bacanje izvodi ispred njihove linije slobodnog bacanja. Ometanje se izvedbe slobodnog bacanja kažnjava sukladno pravilima 15:9 i 8:7c.

14. SEDMERAC

Dosuđivanje sedmerca

14:1 Sedmerac se dosuđuje zbog:

- a) nepropisnog sprječavanja u očitj prigodi za pogodak od igrača ili službene osobe suparničke momčadi, na cijeloj igrališnoj površini;
- b) *neosnovanog* zvižduka u očitj prigodi za pogodak;
- c) sprječavanja u očitj prigodi za pogodak po nekome tko ne sudjeluje u igri; npr. gledatelj uđe u prostor za igru ili zviždukom omete napadača (osim kad se primjenjuje Tumačenje Pravila 9:1 Komentar).
- d) također postoje kršenja prema Pravilima 8:10c ili 8:10d (pogledati 8:10 zadnji odlomak)

Ovo pravilo također vrijedi u slučaju „više sile“ kao što je primjerice nestanak električne energije u trenutku jasne prigode za pogodak. Pogledajte Pojašnjenje pravila igre 6 za definiciju jasne prigode za pogodak.

14:2 Ako napadač zadrži potpuni nadzor nad loptom i tijelom unatoč povredi Pravila 14:1a, nema razloga za dosuđivanje sedmerca, čak i ako nakon toga igrač propusti postići pogodak.

U svakoj mogućoj prilici suci se moraju suzdržati od dosuđivanja sedmerca prije nego što se uvjere da zbilja postoje uvjeti i da je nužno dosuditi tu kaznu. Ako napadač nastavi akciju i postigne pogodak unatoč braničevu prekršaju, očito je da ne postoji razlog za dosudbu sedmerca. U suprotnom, ako postane očigledno da je napadač izgubio loptu ili nadzor nad tijelom zbog prekršaja i da više nije u očitj prigodi za pogodak, dosuđuje se sedmerac.

Pravilo 14:2 se ne primjenjuje u slučajevima koji uključuju povredu Pravila 4:2-3 ili 4:5-6 kada se igra mora odmah prekinuti nakon zvučnog znaka od strane mjeritelja vremena, nadzornika/delegata ili sudaca.

14:3 Pri dosuđivanju sedmerca suci mogu dati znak za time-out , ali samo zbog dužeg prekida, primjerice radi zamjene vratara ili izvođača bacanja, a odluka je o prekidu mjerenja trajanja vremena igre u duhu i prema mjerilima (Pojašnjenja pravila igre broj 2).

Izvođenje sedmerca

14:4 Sedmerac se izvodi izravnim udarcom na vrata unutar tri sekunde nakon zvižduka sudca u polju za igru (15:7, stavak 3., 13:1a).

14:5 Igrač koji izvodi sedmerac mora zauzeti položaj iza linije na sedam metara, ali najdalje jedan metar udaljen od linije na sedam metara (15:1, 15:6). Nakon zvižduka, izvođač ne smije dodirnuti ili prekoračiti liniju na sedam metara prije nego lopta napusti njegovu ruku (15:7, stavak 3., 13:1a).

14:6 Izvođač ili njegovi suigrači ne smiju ponovo igrati loptom nakon izvođenja sedmerca dok ona ne dotakne suparnika ili vrata (15:7, stavak 3., 13:1a).

- 14:7** Pri izvođenju sedmerca izvođačevi suigrači moraju biti ispred linije slobodnog bacanja dok lopta ne napusti njegovu ruku (15:3, 15:6). Ako tako ne bude, dosudit će se slobodno bacanje za suparničku momčad (15:7, stavak 3., 13:1a).
- 14:8** Pri izvođenja sedmerca suparnici moraju biti ispred linije slobodnog bacanja i najmanje tri metra udaljeni od linije na sedam metara, sve dok lopta ne napusti izvođačevu ruku. Inače će se sedmerac ponoviti ako pogodak nije bio postignut, ali se ne će izreći osobna kazna.
- 14:9** Sedmerac će se ponoviti, osim ako je pogodak postignut, ako je pri izvođenju vratar prekoračio vratarevu graničnu liniju, tj. liniju na četiri metra (1:7, 5:11), prije nego je lopta napustila izvođačevu ruku, ali se vrataru ne dosuđuje osobna kazna.
- 14:10** Nije dopuštena zamjena vratara ako je izvođač sedmerca zauzeo pravilan položaj za izvođenje s loptom u ruci. Svaki pokušaj zamjene vratara u tim okolnostima kaznit će se kao nesportsko ponašanje (8:7c, 16:1b i 16:3d).

15. OSNOVNE SMJERNICE ZA IZVOĐENJE BACANJA (POČETNO BACANJE, UBACIVANJE, VRATAREVO BACANJE/IZBACIVANJE, SLOBODNO BACANJE I SEDMERAC)

Izvođač

15:1 Prije izvedbe izvođenja bacanja izvođač mora zauzeti pravilan položaj za pojedino bacanje. Lopta mora biti u izvođačevoj ruci (15:6).

Tijekom izvođenja bacanja, osim kad je riječ o vratarevu bacanju/izbacivanju (vidi 12:2) i početnom bacanju iz prostora početnog bacanja (10:3b), izvođač mora dijelom noge biti u stalnom doticaju s podlogom prije nego što izbaciloptu (vidi 10:3b). Drugu nogu smije uzastopce podizati i spuštati. (7:6).

Izvođač mora ostati u pravilnom položaju do izbačaja lopte (15:7, stavak 2. i 3.).

NAPOMENA

Prije izvođenja bacnja (osim u slučajevima vratarevog izbacivanja), izvođač mora biti u uspravnom položaju, tj. niti jedan drugi dio tijela osim stopala ne smije biti u kontaktu s podom.

15:2 Smatra se da je bacanje izvedeno kad lopta napusti izvođačevu ruku (12:2, 10:3a, stavak 2 i 10:3b). Izvođač ne smije ponovo dodirnuti loptu ako njome nije igrao drugi igrač ili ako lopta nije dotaknula vrata (15:7 i 15:8). Vidi i dodatno ograničenje za okolnosti opisane u Pravilu 14:6. Pogodak se može postići izravno iz svakog bacanja, osim izravnog pogotka u vlastita vrata (tzv. autogola), koji ne može biti postignut iz vratareva bacanja/izbacivanja (npr. ispuštanjem lopte u vlastita vrata).

Suigrači izvođača bacanja

15:3 Suigrači moraju zauzeti položaje koje su propisani za pojedino bacanje (15:6). Igrači moraju zadržati pravilan položaj dok lopta ne napusti ruku izvođača bacanja, osim u primjeru opisanom u Pravilu 10:3a, stavak 2. (vidi i 10:3b)

Pri izvedbi bacanja lopta ne smije biti predana suigraču iz ruke u ruku, niti suigrač smije dodirivati loptu (15:7, stavak 2. i 3.).

Braniči

15:4 Branici moraju zauzeti položaj koji je propisan za pojedino bacanje i zadržati ga dok lopta ne napusti izvođačevu ruku (vidi 10:3b, 12:2 i 15:9). Ako neki branik zauzme nepravilan položaj tijekom početnog bacanja, ubacivanja ili slobodnog bacanja, a time napadače nije doveo u nepovoljan položaj za brzu izvođenje bacanja, suci neće ispraviti braničev položaj. Ako branik zauzimanjem nepravilnog položaja napadača dovede u nepovoljan položaj, suci moraju ispraviti braničev položaj.

Zvižduk za nastavak utakmice

15:5 Suci moraju dati znak za nastavak utakmice:

- a) uvijek prije izvođenja početnog bacanja (10:3) ili pucanja sedmerca (14:4);
- b) kad se izvodi ubacivanje, vratarevo bacanje/izbacivanje ili slobodno bacanje:

- za nastavak nakon time-outa;
- kad se slobodno bacanje izvodi sukladno Pravilu 13:4;
- kad se oteže izvedbom bacanja;
- nakon ispravka igračeva položaja;
- nakon upozorenja i opomene.

Suci mogu ako drže nužnim, a da bi razjasnili stanje, zviždukom dati znak za nastavak u bilo kojim drugim okolnostima. Načelno, suci ne moraju zvižditi za nastavak utakmice sve dok se poštuju zahtjevi o položaju igračâ tijekom bacanja sukladno Pravilu 15:1, 15:3 i 15:4. (treba pogledati i 13:7, stavak 2. i 15:4, stavak 2.). Ako sudac zviždukom da znak za nastavak utakmice izvedbom bacanja unatoč nepravilnom položaju, igraču je dopušteno utjecati na igru.

Nakon zvižduka bacanje mora biti izvedeno unutar tri sekunde.

Kazne

15:6 Prekršaji koje načine izvođač bacanja ili suigrači prije nego što je bacanje izvedeno, najčešće zauzimanjem nepravilnog položaja ili dodirivanjem lopte tijekom izvedbe, za posljedicu moraju imati ispravak nepravilnog položaja. (vidi i 13:7, stavak 2.).

15:7 Ako izvođač ili suigrači (15:1-3) tijekom izvedbe bacanja prekrše Pravila, posljedice će ponajprije ovisiti o tome je li bacanje izvedeno nakon zvižduka za nastavak.

Načelno, svaka se nepravilnost tijekom izvedbe bacanja, a da prije toga nije zviždukom dat znak za nastavak igre, mora ispraviti i ponoviti bacanje nakon zvižduka. Ovdje se primjenjuje zamisao o prednosti, sukladno Pravilu 13:2. Ako izvođačeva momčad izgubi loptu odmah nakon nepravilnog izvođenja bacanja, smatra se jednostavno da je bacanje izvedeno i igra se nastavlja.

Načelno, valja kazniti prekršaje koji se dogode nakon zvižduka za nastavak igre. To se odnosi, primjerice, na izvođača koji skoči pri izvođenju bacanja, zadrži loptu duže od tri sekunde ili dođe u nepravilan položaj nakon zvižduka a prije nego je izveo bacanje. Primjenjuje se i kad suigrač dođe u nepravilan položaj nakon zvižduka za izvođenje bacanja a prije nego je lopta napustila izvođačevu ruku (osim 10:3a, stavak 2.). Zbog toga se bacanje oduzima i dosuđuje slobodno bacanje (13:1a) za suparničku momčad na mjestu prekršaja (pogledaj, ipak, 2:6). Primjenjuje se pravilo prednosti sukladno Pravilu 13:2; primjerice, ako momčad koja je izvela bacanje izgubi loptu prije nego što su suci stigli posredovati, igra se dalje.

15:8 Načelno, prekršaj koji nastane odmah nakon znaka za izvođenje bacanja i odnosi se na to bacanje, mora se kazniti. To se odnosi na prekršaje u Pravilu 15:2, stavak 2., kad, primjerice, izvođač ponovo dirne loptu prije nego je loptom igrao netko od igrača ili je lopta dodirнула vrata. To može biti ili vođenje lopte ili ponovno hvatanje lopte u zraku ili na tlu. Te se pogreške kažnjavaju slobodnim bacanjem (13:1a) za suparničku momčad. U primjerima iz Pravila 15:7, stavak 3., primjenjuje se načelo prednosti.

15:9 Osim u primjerima koji su navedeni u pravilima 14:8, 14:9, 15:4, stavak 2. i 15:5, stavak 3., braniča koji ometa izvedbu bacanja suparničke momčadi, primjerice, zauzimanjem nepravilnog položaja prije izvedbe bacanja ili dolaskom u nepravilan položaj prije nego je bacanje izvedeno, mora se kazniti. To se primjenjuje bez obzira je li se povreda Pravila dogodila prije ili tijekom bacanja (prije nego je lopta napustila ruku izvođača). To se odnosi i na primjere kad je bacanju

prethodio zvižduk za nastavak igre, ali isto tako i na primjere kad zvižduk nije bio potreban. Vezano uz primjere u Pravilu 16:1b i 16:3d, primjenjuje se Pravilo 8:7c.

Ako je branič nepravilno utjecao na izvođenje bacanja, ono će se, načelno, ponoviti.

16. KAZNE

Opomena

16:1 Opomena je primjerena kazna:

- a) za prekršaje koji se postupno kažnjavaju (8:3; usporedi sa 16:3b i 16:6d);
- b) za nespportsko ponašanje koje se postupno kažnjava (8:7).

Tumačenje:

Jednom se igraču smije izreći samo jedna opomena, a momčad ne smije biti opomenuta više od tri puta. Nakon toga mora se izreći kazna od najmanje dvije minute.

Igrač koji je bio isključen na dvije minute, ne smije više biti opomenut.

Službenim se osobama jedne momčadi smije izreći samo jedna opomena.

16:2 Sudac mora kažnjenom igraču ili službenoj osobi te mjeritelju vremena/zapisničaru pokazati propisanim znakom – **uzdignutom rukom s podignutim žutim kartonom** – da ga kažnjava opomenom (znak broj 13)

Isključenje na dvije minute

16:3 Isključenje na dvije minute primjerena je kazna:

- a) za pogrešnu zamjenu igrača, ulazak prekobrojnog igrača u igralište ili ako igrač iz prostora za zamjene igrača nepravilno utječe na igru (4:5-6, a uzmite u obzir i Pravilo 8:10b (II));
- b) za prekršaje poput onih u Pravilu 8:3, ako su igrač i/ili njegova momčad već dobili najviši broj opomena (16:1, *Smjernice i tumačenja*);
- c) za prekršaje poput onih u Pravilu 8:4;
- d) za nespportsko ponašanje igrača u Pravilu 8:7, ako su igrač i/ili njegova momčad već dobili najviši broj opomena;
- e) za nespportsko ponašanje neke od službenih osoba u Pravilu 8:7, ako je neka od službenih osoba prethodno već bila opomenuta;
- f) za nespportsko ponašanje igrača ili službene osobe u Pravilu 8:8 (vidi i 4:6);
- g) kao posljedica diskvalifikacije igrača ili službene osobe (16:8, stavak 2., vidi i 16:11b);
- h) za nespportsko ponašanje igrača prije znaka za nastavak utakmice, nakon što je upravo bio isključen na dvije minute (16:9a).

TUMAČENJE:

Službene osobe jedne momčadi smiju dobiti samo jednu kaznu isključenja na dvije minute.

Kad se jednoj od službenih osoba dosudi vremenska kazna od dvije minute sukladno Pravilu 16:3e, službenoj je osobi dopušteno da i dalje obavlja svoju dužnost u prostoru za zamjene, ali se momčad na igralištu mora smanjiti za jednog igrača u trajanju od dvije minute.

16:4 Nakon što je dosudio time-out, sudac mora kažnjenom igraču ili službenoj osobi te mjeritelju vremena/zapisničaru nedvosmisleno pokazati propisanim znakom da ga kažnjava isključenjem na dvije minute (*znak broj14*).

16:5 Vremenska se kazna uvijek odnosi na vrijeme trajanja igre od dvije minute; treće isključenje istoga igrača povlači njegovu diskvalifikaciju (*16:6d*).

Isključenom igraču nije dopušteno sudjelovanje u igri tijekom trajanja kazne, niti ga za vrijeme trajanja kazne u polju za igru može nadomjestiti bilo tko od suigrača.

Vrijeme se isključenja počinje mjeriti nakon zvižduka za nastavak mjerenja vremena trajanja igre.

Ako vrijeme isključenja igrača u trenutku svršetka prvog poluvremena nije isteklo, nastavlja se u drugom poluvremenu. Isto vrijedi i za trajanje vremena isključenja u trenutku svršetka drugog poluvremena ako se igraju produžetci te za vrijeme trajanja isključenja u trenutku svršetka prvog produžetka. Ako vremenska kazna nije istekla prije svršetka drugog produžetka, a utakmica se mora odlučiti pucanjem sedmeraca, kažnjenom igraču nije dopušteno izvoditi sedmerce sukladno Pravilu 2:2 - *tumačenje*.

Diskvalifikacija

16:6 Diskvalifikacija je primjerena kazna:

- a) za prekršaje u Pravilu 8:5 i 8:6;
- b) za grubo nespportsko ponašanje igrača ili službene osobe u Pravilu 8:9 ili krajnje nespportsko ponašanje istih u Pravilu 8:10 na igralištu ili izvan njega;
- c) za nespportsko ponašanje bilo koje od službenih osoba jedne momčadi u Pravilu 8:7, nakon što je jedna od njih već prije bila opomenuta i kažnjena isključenjem na dvije minute sukladno Pravilu 16:1b i 16:3e;
- d) kao posljedica trećeg isključenja istog igrača na dvije minute (*16:5*);
- e) za izraženo ili ponovljeno nespportsko ponašanje kad se o pobjedniku odlučuje pucanjem sedmeraca (Tumačenje pravila 2:2 i 16:10).

16:7 Nakon što dosude time-out, suci moraju nedvosmisleno pokazati diskvalifikaciju igraču ili službenoj osobi koja je učinila prekršaj te mjeritelju vremena/zapisničaru pokazivanjem crvenog kartona (*znak broj13, vidi i 16:8*).

16:8 Diskvalifikacija igrača ili službene osobe vrijedi uvijek do kraja preostalog vremena igre. Igrač ili službena osoba mora odmah napustiti igralište i prostor za zamjene igrača. Nakon napuštanja igrališta igraču ili službenoj osobi nije dopušten nikakav dodir s momčadi.

Diskvalifikacija igrača ili službene osobe, na igralištu ili izvan njega, tijekom trajanja igre uvijek povlači za sobom isključenje na dvije minute za momčad. To znači da momčad ima jednog igrača manje na igralištu (16:3f). Smanjenje momčadi u polju za igru trajat će četiri minute ako je igrač bio diskvalificiran sukladno Pravilu 16:9b-d.

Diskvalifikacija smanjuje broj igrača ili službenih osoba koje su na raspolaganju momčadi (*osim u primjeru navedenom u 16:11b*). Momčadi je, međutim, dopušteno povećati broj igrača na igralištu nakon što je isteklo vrijeme kazne od dvije minute.

Kao što je i navedeno u Pravilu 8:6 i 8:10a-b, dodatni izvještaji o diskvalifikacijama šalju se mjerodavnim tijelima radi daljnjeg postupka. U tim slučajevima, donesene odluke odmah se priopćavaju odgovornim službenim predstavnicima momčadi i nadzornicima (vidi Pojašnjenja pravila igre broj 7).

U svrhu informiranja nazočnih da je igrač ili službena osoba kažnjena diskvalifikacijom s prijavom, sudac nakon što je pokazao crveni karton također pokazuje i plavi karton.

Više povreda Pravila igre u istim okolnostima

16:9 Ako igrač ili službena osoba učini više povreda Pravila igre istovremeno ili u nizu prije nego je utakmica nastavljena, a ti prekršaji zahtijevaju drugačije kazne, tada se, načelno, dosuđuje samo najteža kazna.

Ipak, postoje iznimke kad momčad nastavlja igrati sa sniženim brojem igrača u trajanju od četiri minute:

- a) ako se igrač kojemu je dosuđena kazna od dvije minute nešportski ponaša prije nastavka igre, tada se tom igraču dosuđuju dodatne dvije minute isključenja (16:3g); ako je dodatno isključenje na dvije minute tom igraču treće isključenje, bit će diskvalificiran;
- b) ako se igrač kojemu je izrečena diskvalifikacija (izravno ili kao treće isključenje) nešportski ponaša prije nastavka igre, momčad se tada dodatno kažnjava pa će nastaviti igru s igračem manje u trajanju od četiri minute (16:8, stavak 2.);
- c) ako se igrač isključen na dvije minute grubo ili krajnje nešportski ponaša prije nego je igra nastavljena, bit će diskvalificiran (16:6b): ta kombinirana kazna za posljedicu ima igrača manje u polju za igru u trajanju od četiri minute (16:8, stavak 2.);
- d) ako se igrač kojemu je izrečena diskvalifikacija (izravno ili kao treće isključenje) grubo ili krajnje nešportski ponaša prije nastavka igre, momčad se dopunski kažnjava i nastaviti će igru s igračem manje u vremenu od četiri minute (16:8, stavak 2.).

Prekršaji tijekom trajanja igre

16:10 Kazne za prekršaje učinjene tijekom trajanje igre opisane su u Pravilu 16:1, 16:3 i 16:6.

Ta se pravila odnose na **vrijeme trajanja igre** uključujući odmor nakon prvog poluvremena, sve ostale stanke, time-out, momčadski time-out i produžetke. U svim ostalim primjerima i pri odlučivanju o pobjedniku sukladno Pravilu 2:2 (izvođenje sedmeraca), primjenjuje se jedino Pravilo 16:6.

Na taj način svi oblici gruboga ili ponovljenoga nesportskog ponašanja za posljedicu moraju imati isključenje dotičnog igrača iz daljnjeg sudjelovanja u igri (*vidi 2:2 - tumačenje*).

Prekršaji izvan vremena trajanja igre

16:11 Nesportsko ponašanje, grubo nesportsko ponašanje, krajnje nesportsko ponašanje ili bilo koji oblik bezobzirnih radnja (8:6-10) igrača ili službene osobe koje su se dogodile u objektu u kojemu se igra utakmica, ali izvan vremena trajanja igre, moraju se kazniti na slijedeći način:

Prije početka utakmice

- a) opomenom zbog nesportskog ponašanja sukladno Pravilu 8:7-8;
- b) diskvalifikacijom igrača ili službene osobe zbog radnja procijenjenih da spadaju u Pravilo 8:6 i 8:10a, ali se momčadi dopušta započeti igru s 14 igrača i četiri službene osobe; Pravilo 16:8, stavak 2. primjenjuje se samo za prekršaje tijekom trajanja igre, stoga diskvalifikacija ne podrazumijeva i sniženje broja igrača na dvije minute.

Takvo se kažnjavanje za prekršaje prije početka utakmice može primijeniti bilo kada tijekom trajanja igre ako se uoči da je osoba koja je skrivila prekršaj sudionik utakmice, a ta činjenica nije bila poznata u vremenu događanja izgređa.

Nakon završetka utakmice

- c) podnošenjem pisanog izvještaja.

17. SUCI

- 17:1** Svaku utakmicu sude dva ravnopravna suca. Njima pomažu mjeritelj vremena i zapisničar.
- 17:2** Suci nadziru ponašanje igrača i službenih osoba od trenutka ulaska u športski objekt do izlaska iz njega.
- 17:3** Suci su odgovorni za pregled igrališta, vrata i lopta prije početka utakmice; oni odlučuju kojom će se loptom igrati (1 i 3:1).

Suci utvrđuju jesu li svi igrači u propisanim dresovima. Provjeravaju zapisnik utakmice i opremu igrača. Brinu se da je broj igrača i službenih osoba u prostoru za zamjene sukladan Pravilima igre, ustanovljuju i provjeravaju nazočnost službenih osoba obiju momčadi. Sve se nepravilnosti moraju otkloniti (4:1-2 i 4:7-9).

- 17:4** Jedan sudac ždrijeba u nazočnosti drugog suca i službenih predstavnika momčadi ili službene osobe ili igrača koji zastupa službenog predstavnika momčadi (primjerice kapetana momčadi).
- 17:5** Načelno, cijelu utakmicu trebaju suditi isti suci.

Na njima je da se pobrinu za odigravanje utakmice sukladno Pravilima igre, a moraju kazniti i svaki prekršaj (13:2 i 14:2).

Ako jedan od sudaca ne može suditi do kraja utakmice, drugi će sudac nastaviti sam.

NAPOMENA:

IHF, kontinentalne federacije i nacionalni savezi u natjecanjima pod svojom ingerencijom mogu primijeniti drugačija pravila kada se radi o primjeni Pravila 17:5 odlomak (stavak) 1 i 3.

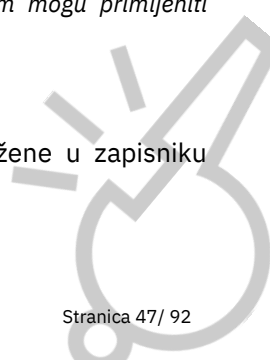
- 17:6** Ako oba suca dosude prekršaj i njihova je odluka jedinstvena glede momčadi koja je prekršaj skrivila, ali imaju različita mišljenja o težini kazne, izriče se teža kazna.
- 17:7** Ako oba suca dosude prekršaj ili lopta iziđe izvan igrališta, a suci imaju različito mišljenje kojoj momčadi treba pripasti lopta, donosi se zajednička odluka nakon međusobnog savjetovanja. Ako se ne mogu dogovoriti, odlučit će sudac u polju. Obvezno je dosuditi time-out. Nakon dogovora suci daju nedvosmisleno vidljiv znak rukom i igra se nastavlja nakon zvižduka (2:8d, 15:5).
- 17:8** Oba su suca odgovorna za evidentiranje pogodaka. Isto tako bilježe opomene, vremenske kazne i diskvalifikacije.
- 17:9** Oba su suca odgovorna za nadzor nad vremenom igre. Ako postoji i najmanja dvojba u točnost mjerenja vremena, suci zajednički odlučuju (vidi i 2:3).

NAPOMENA:

IHF, kontinentalne federacije i nacionalni savezi u natjecanjima pod svojom ingerencijom mogu primijeniti drugačija pravila kada se radi o primjeni Pravila 17:8 i 17:9.

- 17:10** Nakon utakmice suci su odgovorni za uredno i točno sastavljanje zapisnika.

Vrste diskvalifikacija navedene u Pravilu 8:6 i 8:10 moraju biti obrazložene u zapisniku utakmice.

17:11 Odluke koje na osnovu svojih zapažanja i prosudbi donesu suci ili nadzornik su neopozive.

Žalba se može uložiti samo na odluke koje su protivne Pravilima igre .

Tijekom utakmice samo se službeni predstavnici momčadi imaju pravo obraćati sucima.

17:12 Suci imaju pravo privremeno ili trajno prekinuti utakmicu. Prije nego li se donese odluka o trajnom prekidu, mora se pokušati sve kako bi se utakmica nastavila.

17:13 Crna je boja dresa namijenjena ponajprije sucima.

17:14 Sucima je i nadzornicima suđenja dopušteno koristiti se elektroničkom opremom međusobno sporazumijevanje. Pravila korištenja propisuju ovlašteni savezi.

18. MJERITELJ VREMENA I ZAPISNIČAR

18:1 Načelno, glavna je zadaća mjeritelja vremena briga o vremenu igre, time-outu vremenu kazne isključenog igrača.

Glavna zadaća zapisničara je briga o popisu igrača, pogodaka, o ulasku igrača koji je došao nakon početka utakmice i o ulasku igrača u igralište koji nema pravo nastupa.

Druge zadaće, kao nadzor nad brojem igrača i službenih osoba u prostoru za zamjene i nad ulaskom i izlaskom pričuvnih igrača, kao i praćenje broja napada nakon pružene liječničke pomoći igraču na terenu, smatraju se zajedničkom odgovornosti. Te se odluke smatraju odlukama na osnovu njihovih zapažanja i prosudbi.

Općenito, samo mjeritelj vremena (i kad je potrebno nadzornik suđenja ili opunomoćenik domaćega rukometnog saveza ako je nazočan) može prekinuti igru kad je to nužno.

Vidi i Pojašnjenje pravila igre broj 7., koje se odnosi na pravilan postupak pri posredovanju mjeritelja vremena/zapisničara kad obavljaju svoje, gore navedene zadaće.

18:2 Ako nije dostupan javni mjerni uređaj, mjeritelj vremena mora izvještavati službene predstavnike momčadi o odigranom vremenu ili o preostalom vremenu igre, posebice nakon prekida mjerenja vremena trajanja igre zbog time-outa.

Ako nema javnoga mjernog uređaja s automatskim završnim znakom, mjeritelj je vremena odgovoran za davanje završnog znaka na kraju poluvremena i na kraju utakmice (2:3).

Ako javni mjerni uređaj ne može pokazati i vremena isključenja (najmanje po tri za svaku momčad na natjecanjima pod IHF-ovim okriljem), mjeritelj vremena mora postaviti karton na zapisnički stol koji pokazuje vrijeme isteka isključenja i broj isključenog igrača.

ZNAKOVI RUKOM

Kad se dosudi slobodno bacanje ili ubacivanje, suci odmah moraju pokazati smjer bacanja (znak broj 7 ili 9).

Nakon toga, prema potrebi, primjereno obavezno pokazati znak kako bi se istaknula osobna kazna, koja se pokazuje znakom ruke (znaci broj 13 i 14).

Ako se čini potrebnim radi dodatnog pojašnjenja razloga dosuđivanja prekršaja, kad se dosudi slobodno bacanje ili sedmerac, može se pokazati jedan od znakova od broja 1 do 6 i broj 11, kao dopunska obavijest (znak broj 11 morao bi se svejedno pokazati uvijek kad se dosudi slobodno bacanje zbog pasivne igre koja nije naznačena znakom broj 17).

Znaci broj 12, 15 i 16 obvezatni su u okolnostima na koje se odnose.

Znaci broj 8, 10 i 17 pokazuju se ako ih suci smatraju potrebnima.

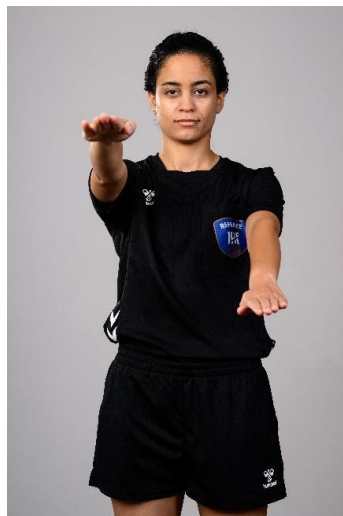
Popis znakova rukom:

- 1) Povreda vratareva prostora;
- 2) Pogrešno vođenje;
- 3) Pogreška u koracima, ili držanje lopte duže od tri sekunde
- 4) Hvatanje, držanje ili guranje;
- 5) Udaranje;
- 6) Prekršaj u napadu;
- 7) Ubacivanje – smjer;
- 8) Vratarevo bacanje - Izbacivanje;
- 9) Slobodno bacanje – smjer;
- 10) Nepoštivanje razmaka od tri metra;
- 11) Pasivna igra;
- 12) Pogodak;
- 13) Opomena (žuti karton), diskvalifikacija (crveni karton) i diskvalifikacija s prijavom (plavi karton)
- 14) Isključenje na dvije minute;
- 15) Time-out;
- 16) Dopuštenje da dvije osobe (koje imaju pravo nastupa) uđu u igralište tijekom time-outa;
- 17) Znak upozorenja za pasivnu igru.

Slika 1: Povreda vratarevog prostora

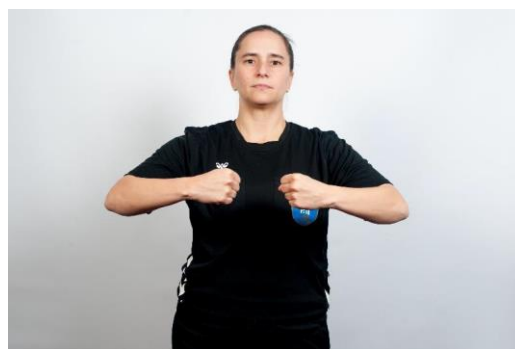
Slika 2: Pogrešno vođenje

**Slika 3: Pogreška u vođenju ili držanje lopte
dulje od 3 sekunde**

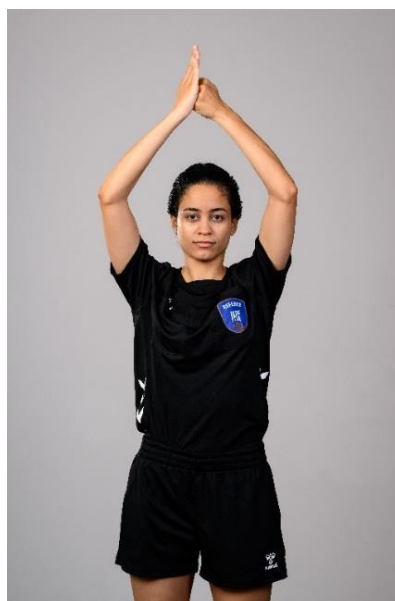
Slika 4: Hvatanje, držanje

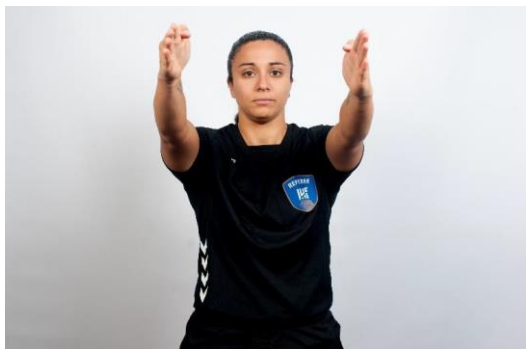
Slika 5: Udaranje

Slika 6: Prekršaj u napadu

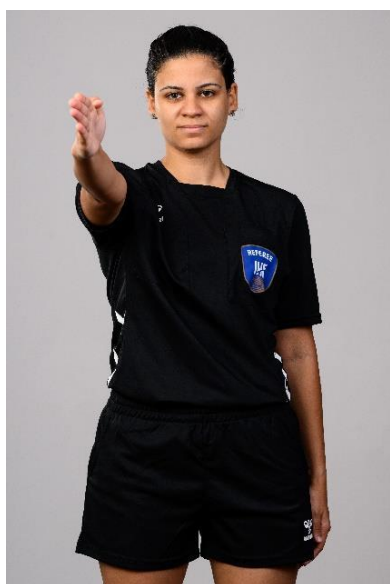
Slika 7: Ubacivanje - smjer

Slika 8: Izbacivanje

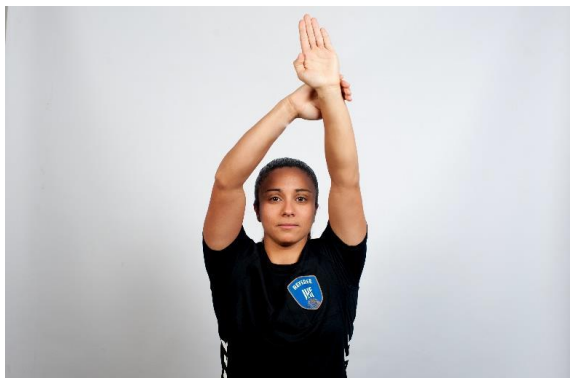
Slika 9: Slobodno bacanje - smjer

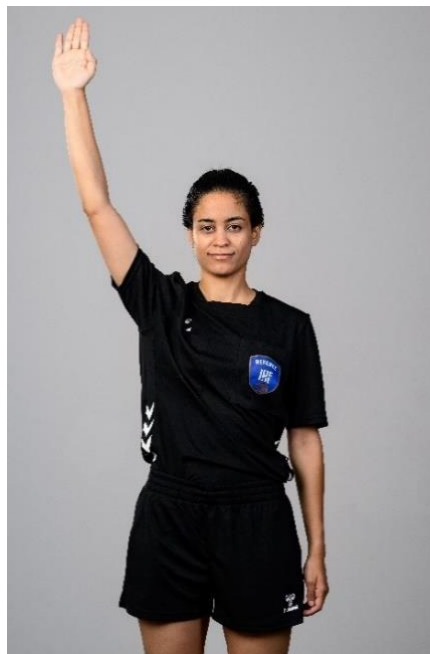
Slika 10: Nepoštivanje razmaka 3 metra

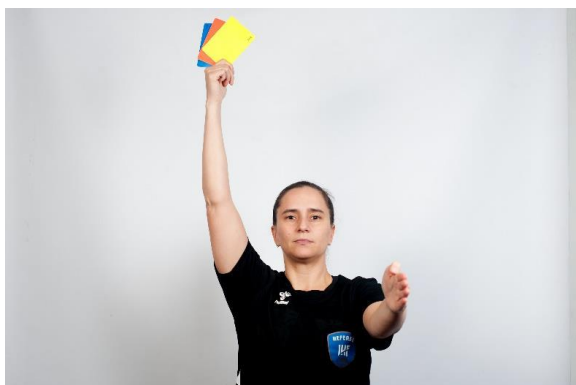
Slika 11: Pasivna igra

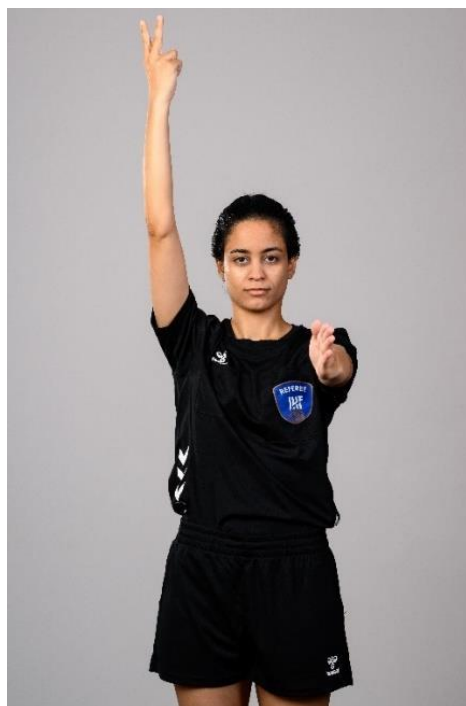
Slika 12: Pogodak

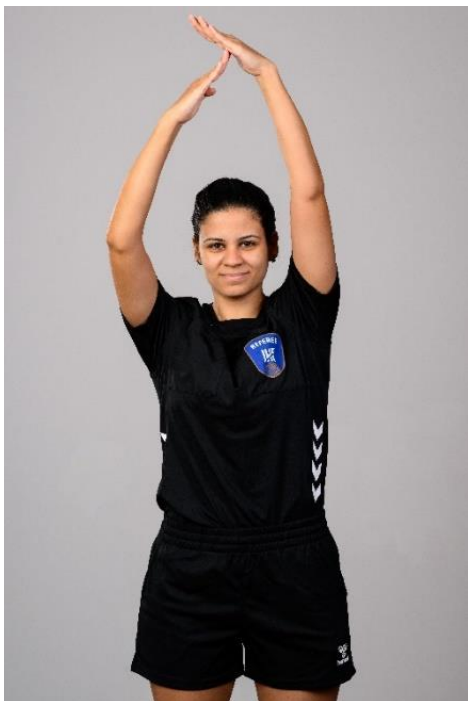
Slika 13: Progresivna kazna (opomena, crveni, plavi karton)

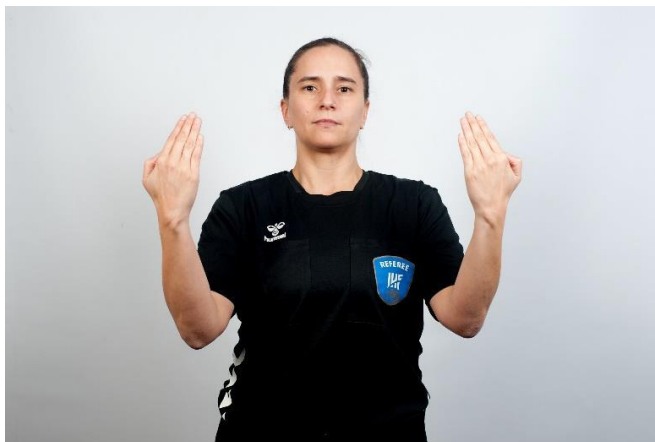
Slika 14: Isključenje na 2 minute

Slika 15: Predah

Slika 16: Dopušten ulazak dvjema osobama

Slika 17: Znak upozorenja za pasivnu igru

POJAŠNENJA PRAVILA IGRE

Sadržaj pojašnjenja

Pojašnjenje 1: Izvođenje slobodnog bacanja nakon završnog znaka (2:4-6).....	56
Pojašnjenje 2: Time-out (2:8).....	57
Pojašnjenje 3: Momčadski time-out (2:10).....	58
Pojašnjenje 4: Pasivna igra (7:11-12).....	60
Pojašnjenje 5: Početno bacanje (10:3, 10:5).....	64
Pojašnjenje 6: Definicija očite prigode za pogodak (14:1).....	65
Pojašnjenje 7: Intervencija od strane mjeritelja vremena ili nadzornika/delegata (18:1).....	66
Pojašnjenje 8: Ozlijeđeni igrač (4:11).....	68

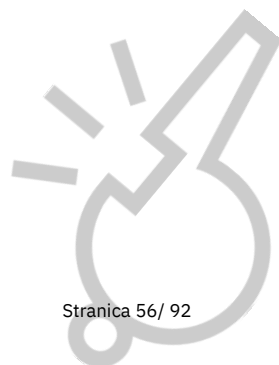
Pojašnjenje 1: Izvođenje slobodnog bacanja nakon završnog znaka (2:4-6)

Momčad koja ima prigodu izvesti slobodno bacanje nakon završnog znaka najčešće to ne želi, vrlo često ne pokušava izvesti bacanje i postići pogodak jer je ishod utakmice očit ili je mjesto izvedbe slobodnog bacanja predaleko od suparničkih vrata. Iako se, tehnički gledano sukladno Pravilima igre, slobodno bacanje mora izvesti, suci bi morali ispravno procijeniti i smatrati da je slobodno bacanje izvedeno ako igrač u neposrednoj blizini mjesta izvedbe bacanja jednostavno odloži loptu ili je preda sucima.

Kad je, pak, vidljiva namjera momčadi za postizanjem pogotka, suci moraju naći najbolje rješenje, pružiti tu mogućnost (čak ako je i vrlo mala) i poduzeti sve da se ne pretvori u gubitak vremena i provociranje sudionika. To podrazumijeva da suci moraju ustrajati na brzom zauzimanju pravilnog položaja igrača obiju momčadi kako bi se slobodno bacanje moglo izvesti bez otezanja. Tada se moraju primijeniti nova ograničenja opisana u Pravilu 2:5 (4:5 i 13:7).

Suci moraju biti pripravn i na druge povrede pravila koje mogu počiniti obje momčadi. Uporno držanje i onemogućavanje kretanja napadača bez lopte od strane braniča moraju biti kažnjeni (15:4, 15:9, 16:1b i 16:3d). Nadalje, napadači često krše Pravila igre tijekom izvedbe bacanja; primjerice, jedan ili više igrača prelaze liniju slobodnog bacanja nakon zvižduka a prije nego je bacanje izvedeno (13:7, stavak 3.) ili se izvođač kreće ili skače tijekom izvedbe (15:1, 15:2, 15:3).

Vrlo je bitno onemogućiti postizanje nepravilnih pogodaka.

Pojašnjenje 2: Time-out (2:8)

Osim situacija koje su naznačene u Pravilu 2:8, gdje je time-out obavezan, od sudaca se očekuje procjena kada će dosuditi time out u drugim situacijama. Neke od tipičnih situacija gdje time-outi nisu obavezni, ali se u normalnim uvjetima vrlo često dosuđuju su sljedeći:

- a) zbog vanjskih uvjeta, npr. brisanje terena;
- b) igrač je ozlijeđen;
- c) momčad pokušava dobiti na vremenu, npr. odugovlačenje izvođenja bacanja ili kada igrač baca loptu s mjesta prekršaja ili ju ne ispušta na tlo;
- d) ako lopta dodirne strop ili konstrukciju iznad terena (11:1) i odbije se daleko od mjesta izvođenja ubacivanja radi čega dolazi do kašnjenja izvođenja bacanja.
- e) zamjena igrača s vratarom kako bi se izvelo vratarevo bacanje/izbacivanje.

Kada suci prosuđuju je li potrebno dosuditi time-out u ovim ili nekim drugim situacijama, najprije moraju uzeti u obzir dovodi li prekid igre bez označavanja time-outa neku momčad u nepovoljan položaj. Na primjer, ako jedna momčad vodi s velikom razlikom u poodmakloj fazi utakmice, tada najčešće nije potrebno dosuditi time-out zbog kratke intervencije brisanja podloge. Slično tome, ako bi momčad bila u nepovoljnom položaju zbog nedosuđivanja time outa, a sama je prouzročila to kašnjenje ili gubljenje vremena, tada očito nema potrebe za dosuđivanjem time outa.

Još jedan važan čimbenik je očekivano trajanje prekida. Često je vrlo teško procijeniti koliko će trajati prekid dok se ukaže pomoć ozlijeđenom igraču te bi stoga bilo sigurnije dosuditi time-out. Suprotno tome, suci ne bi trebali prebrzo dosuditi time-out samo zato što je lopta izašla izvan terena. U brojnim je slučajevima lopta brzo vraćena i moguće je odmah nastaviti igru. Ako to nije slučaj, suci moraju biti spremni brzo reagirati i koristiti pričuvnu loptu (3:4) kako bi se izbjeglo nepotrebno zaustavljanje vremena trajanja igre.

Više nije obavezno dati znak za time-out nakon dosuđenog sedmerca. Možda će ponekad biti potrebno dosuditi time-out ovisno o subjektivnoj procjeni u pojedinim prilikama, sukladno prethodno opisanim načelima. To se odnosi na situacije kada jedna momčad jasno odugovlači s izvođenjem, na primjer mijenjajući vratara ili izvođača.

Pojašnjenje 3: Momčadski time-out (2:10)

Svaka momčad ima pravo na momčadski time-out od jedne minute u svakom poluvremenu (ali ne i u produžecima).

Momčad koja traži momčadski time-out mora to učiniti na način da jedna od službenih osoba momčadi stavi zeleni karton na stol ispred mjeritelja vremena (preporuka je da zeleni karton bude veličine 15 x 20 cm i da je označen velikim slovom T s jedne i s druge strane).

Momčad može zatražiti momčadski time-out samo kad je u posjedu lopte (dok je lopta u igri ili tijekom prekida). Ako momčad nije izgubila posjed lopte prije nego je mjeritelj vremena dao zvučni znak, momčadi se odmah dosuđuje momčadski time-out (ako ne, zeleni se karton vraća momčadi). Mjeritelj vremena zvučnim znakom prekida igru, zaustavlja mjerenje vremena trajanja igre (2:9) i rukom daje znak za momčadski time-out (znak broj15) te ispruženom rukom pokazuje koja je momčad zatražila momčadski time-out.

Zeleni se karton nalazi na stolu na onoj strani na kojoj je i momčad koja je zatražila momčadski time-out i ondje ostaje tijekom momčadskog time-outa.

Suci potvrđuju momčadski time-out, a mjeritelj vremena na drugom satu započinje mjerenje vremena trajanja momčadskog time-outa. Zapisničar bilježi vrijeme početka momčadskog time-outa i upisuje ga u zapisnik utakmice momčadi koja ga je zatražila.

Tijekom momčadskog time-outa igrači i službene osobe momčadi ostaju u visini svojih prostora za zamjenu, na igralištu ili u prostoru za zamjenu. Suci stoje na sredini igrališta, ali jedan od njih može nakratko otići do zapisničkog stola radi eventualnog dogovora ili usklađivanja podataka u zapisniku.

Kako bi se tijekom momčadskog time-outa mogle primjenjivati sankcije sukladno Pravilu 16., momčadski se time-out tretira kao sastavni dio vremena trajanja igre (16:10), što znači da je nesportsko ponašanje ili bilo koji drugi prekršaj počinjen tijekom momčadskog time-outa kažnjiv na uobičajen način. U ovom je kontekstu potpuno svejedno jesu li igrači ili službene osobe momčadi na igralištu ili izvan njega. Prema tome, tijekom momčadskog time-outa može se izreći opomena, isključenje na dvije minute ili diskvalifikacija u skladu s pravilima 16:1-3 i 16:6-9, kao i zbog nesportskog ponašanja (8:7-10) ili postupaka koji potpadaju pod Pravilo 8:6b.

Nakon 50 sekundi mjeritelj vremena zvučnim znakom označava da se igra nastavlja za 10 sekundi.

Momčadi moraju biti pripravne za nastavak igre kad istekne momčadski time-out. Igra se nastavlja bacanjem u skladu sa stanjem u trenutku kad je bio dosuđen momčadski time-out ili ako je lopta bila u igri slobodnim bacanjem s mjesta gdje je bila u trenutku prekida, za momčad koja je zatražila momčadski time-out.

Kad sudac da znak za nastavak igre, mjeritelj vremena nastavlja mjerenje vremena trajanja igre.

Momčad može zatražiti momčadski time-out i pomoću elektroničkog uređaja umjesto korištenja zelenih kartona (ukoliko postoji elektronički uređaj). Elektronički uređaj povezan je sa službenim semaforom. Jednom kada je elektronički uređaj pritisnut - aktiviran, vrijeme se automatski zaustavlja i oglašava se sirena – audio signal. Za detaljnija objašnjenja pogledati propozicije za korištenje momčadskog time-outa (eng. „Team Time-out Regulations“).

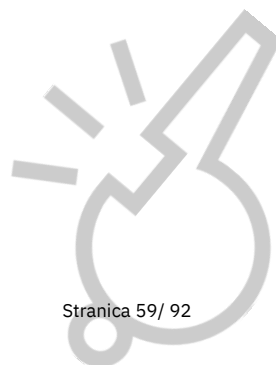
NAPOMENA:

Ako IHF, kontinentalne federacije ili nacionalni savezi primjenjuju izmijenjene Propozicije navedene u Napomeni u Pravilu 2:10, svaka momčad ima pravo zatražiti najviše 3 momčadska time-outa tijekom regularnog vremena igre ali ne i tijekom produžetaka. U svakom poluvremenu momčad može zatražiti najviše dva momčadska time-outa. Između dva momčadska time-outa jedne momčadi, protivnička momčad mora najmanje jednom biti u posjedu lopte.

3 zelena kartona, označenih brojevima „1“, „2“ i „3“ su dostupna svakoj momčadi.

Momčadima se dodjeljuju zeleni kartoni označeni s „1“ i „2“ u prvom poluvremenu i kartoni označeni sa „2“ i „3“ u drugom poluvremenu ukoliko momčad nije koristila više od jednog momčadskog time-outa tijekom prvog poluvremena. Ukoliko je momčad tijekom prvog poluvremena koristila dva momčadska time-outa u drugom poluvremenu će im biti dodijeljen samo zeleni karton označen sa „3“.

U zadnjih pet minuta regularnog vremena igre, dopuštan je samo jedan momčadski time-out za pojedinu momčad.

Pojašnjenje 4: Pasivna igra (7:11-12)

a) Osnovne smjernice

Svrha primjene pravila o pasivnoj igri je sprječavanje neprivlačne igre i namjernog otezanja. Ovo pravilo zahtijeva od sudaca da, kontinuirano, tijekom cijelog trajanja igre prepoznaju i kažnjavaju pasivnu igru.

Pasivno se može igrati tijekom svih faza napada, npr. tijekom prijelaza iz obrane u napad, tijekom pripreme napada ili u završnoj fazi napada.

Pasivna se igra najčešće događa u ovim slijedećim situacijama:

- momčad potkraj utakmice ima malu prednost u pogocima;
- momčad u napadu igra bez isključenog igrača;
- kada je suparnička momčad nadmoćnija, osobito u fazi obrane.

Prethodno navedene kriterij rijetko će biti pojedinačno primjenjivi, suci moraju sagledati cjelokupnu situaciju i pravilno prosuditi. Posebno se treba uzeti u obzir utjecaj aktivne i pravilne obrane jedne momčadi na tijek igre.

b) Korištenje znaka upozorenja za pasivnu igru

Znak upozorenja za pasivnu igru mora se pokazati osobito u slijedećim situacijama:

B1) Kad se sporo zamjenjuje igrač ili kad momčad sporo prelazi u napad

Tipični pokazatelji su

- igrač stoji oko sredine igrališta i čekaju da se obavi zamjena igrača;
- igrač oteže izvođenjem slobodnog bacanja (pretvarajući se da ne zna s kojeg mjesta treba izvesti bacanje), početnog bacanja (vratar sporo odlazi po loptu, namjernim laganim dodavanjem prema središtu igrališta ili polako prilazeći središtu igrališta s loptom u posjedu), vratareva bacanja/izbacivanja ili ubacivanja, nakon što je momčad već upozorena zbog otezanja;
- igrač stoji na istom mjestu poigravajući se loptom;
- lopta se vraća na vlastitu polovinu čak i bez pritiska braniča.

B2) Kad se sporo zamjenjuje nakon što je već započela priprema napada

Tipični pokazatelji su

- svi su igrači već zauzeli svoje položaje u napadu;
- momčad je započela pripremu napada igrajući loptom oko zone;
- do tog trenutka momčad nije pokušala zamijeniti igrača

TUMAČENJE

Momčadi koja je pokušala brz protunapad sa svoje polovine igrališta a nije uspjeli doći u očito priliku za pogodak i nakon što je prešla na suparničku polovinu igrališta, mora se dopustiti brza zamjena igrača.

B3) Tijekom veoma duge pripremne faze napada

Načelno, momčadi se mora dopustiti izgradnja napada dodavanjem oko obrambene zone kao priprema za odigravanje željene napadačke akcije.

Tipični pokazatelji preduge pripreme napada:

- a) Pokušaji napadača koji ne dovode do željene napadačke akcije;

TUMAČENJE

Željena napadačka akcija postoji osobito u situacijama kad momčad u napadu koristi taktičke inačice i kreće se na način da ostvari prostornu nadmoć nad braničima ili kad se ubrza tok napada u odnosu na pripremno razdoblje.

- napadači međusobno dodaju loptu stojeći na mjestu ili udaljavajući se od vrata;
- poigravaju se loptom stojeći na mjestu;
- u doticaju sa suparnikom napadač se prerano okreće, čeka sučev znak za prekid igre ili ne ostvaruje prednost nad braničem;
- djelatna obrana: učinkovita obrana uspješno, pravilnim blokiranjem, onemogućava napadače u nakani da ubrzaju dodavanje i kretanje;
- posebno mjerilo za prekomjerno dug napad jest ono kad momčad u napadu nije pokušala ubrzati igru između pripreme napada i završne faze ostvarenja napada.

c) Kako pokazati znak upozorenja za pasivnu igru

Ako sudac u polju ili sudac kod vrata prepozna pojavu pasivne igre, podiže ruku (znak broj 17) naznačujući momčadi u napadu svoju prosudbu da ne pokušavaju doći u prigodu za postizanje pogotka. I drugi sudac mora pokazati znak upozorenja za pasivnu igru.

Znakom upozorenja za pasivnu igru pokazuju da momčadi koja je u posjedu lopte ne pokušava doći u prigodu za pogodak ili opetovano oteže nastavkom igre.

Podignuta ruka (znak broj 17) ostaje sve dok:

- napad nije završen ili
- upozorenje za pasivnu igru više ne bude vrijedilo (vidi komentare tumačenja, pojašnjenja koja slijede)

Kao početak napada smatra se trenutak kad momčad dođe u posjed lopte, a napad se smatra završenim kad momčad postigne pogodak ili izgubi posjed lopte.

Znak upozorenja za pasivnu igru uobičajeno se odnosi na preostalo vrijeme trajanja napada. Ipak, postoje dva primjera tijekom napada kad upozorenje za pasivnu igru prestaje vrijediti i znak rukom se prestaje pokazivati:

- a) momčad u posjedu lopte puca na vrata i lopta se odbije od vrata ili vratara toj momčadi ili se igra nastavlja ubacivanjem za tu momčad,
- b) igraču ili službenoj osobi momčadi u obrani dosudi se progresivna kazna sukladno Pravilu 16 radi prekršaja ili nesportskog ponašanja

U ove dvije opisane situacije, momčadi koja je u posjedu lopte mora se dopustiti nova pripremna faza napada.

d) Nakon što je pokazan znak upozorenja za pasivnu igru

Nakon što je pokazan znak upozorenja za pasivnu igru, suci bi trebali dopustiti momčadi neko vrijeme da promijeni način napada. Suci moraju voditi računa da igračima mlađih dobnih skupina u svojim razinama natjecanja treba više vremena za pripremu napada.

Stoga momčadi kojoj je pokazan znak upozorenja za pasivnu igru treba omogućiti pripremu željene napadačke akcije radi postizanja pogotka.

Ako momčad u posjedu lopte ne napravi vidljiv pokušaj dolaska u prigodu za postizanje pogotka, (pogledaj kriterij za donošenje odluka D1 i D2), tada jedan od sudaca dosuđuje pasivnu igru ukoliko najkasnije nakon 4 dodavanja momčad nije uputila udarac na vrata (7:11-12).

Sljedeće situacije se ne smatraju dodavanjem:

- ukoliko se lopta u pokušaju dodavanja ne može staviti pod nadzor zbog dosuđenog prekršaja od strane obrambenog igrača,
- ukoliko branič izvan uzdužne linije ili linije iza vrata odbije pokušaj dodavanja,
- pokušaj izvođenja tih bacanja (gore spomenutih, 9-teraca, ubacivanja) blokiran od protivnika (ponovno dosuđen 9-terac, ubacivanje).

Kriterij za donošenje odluke nakon pokazanog znaka upozorenja za pasivnu igru:

D1) Momčad u napadu:

- očigledno ne ubrzava igru;
- ne pokušava doći u priliku za postizanje pogotka
- igrom 1 na 1 ne osvaja prostor;
- oteže u igri loptom (npr. obrambena momčad aktivnom obranom onemogućava dodavanje).

D2) Momčad u obrani:

- momčad u obrani aktivnom i dopuštenom obranom spriječava razvoj i uspješnost napada;
- ukoliko momčad u obrani pokušava spriječiti napadačke akcije i dodavanja čineći nedozvoljene i uzastopne prekršaje opisanim u Pravilu 8:3, takvo se ponašanje momčadi u obrani mora dosljedno progresivno kažnjavati.

D3) Komentari koji se odnose na maksimalan broj dodavanja

D3 a. Prije izvršenog 4.-og dodavanja:

- ukoliko suci dosude slobodno bacanje ili ubacivanje momčadi u napadu nakon pokazanog znaka za pasivnu igru, broj dodavanja se ne poništava,
- ukoliko je pokušaj dodavanja ili pokušaj udarca na vrata blokiran od strane igrača protivničke momčadi i lopta se vrati momčadi koja je u napadu (čak i u slučaju vratarevog izbacivanja), broj dodavanja se ne poništava.

D3 b. Nakon izvršenog 4-og dodavanja:

- ukoliko je slobodno bacanje, ubacivanje (ili vratarevo izbacivanje) dosuđeno za momčad u napadu nakon 4.-og dodavanja, momčad ima mogućnost jednog dodatnog dodavanja u cilju završetka napada,
- isto vrijedi ukoliko je udarac upućen nakon 4.-og dodavanja blokiran od strane obrambenog igrača a lopta se odbije do igrača u napadu ili prijeđe uzdužnu ili liniju izvan vrata. U tom slučaju, momčad u napadu ima mogućnost završetka napada s još jednim dodatnim dodavanjem.

e) Dodatak

Pokazatelj usporenog kretanja

- kretanje postrance i ne prema vratima;
- učestalo kretanje ispred braniča bez imalo želje da ih se napadne;
- bez akcije u dubinu, kao što je igra 1 na 1 ili dodavanje lopte prema igraču koji se nalaze između vratareva prostora i linije slobodnog bacanja;
- opetovano, višestruko dodavanje između dva igrača bez očite namjere ubrzanja igre ili postizanja pogotka;
- dodavanje lopte koje uključuje sve položaje (krilni igrači, kružni napadač i vanjski igrači), a ne postoji očita nakana da se ubrza napad i prepozna igra prema vratima.

Pokazatelji igre 1 na 1 bez iskazane namjere dolaska u povoljnu situaciju

- 1 na 1 igra u kojoj očito nema prostora za prolazak (nekoliko suparnika blokira prostor za prolazak);
- 1 na 1 bez namjere da se krene prema vratima;
- 1 na 1 s ciljem iznuđivanja, odnosno dosuđivanja slobodnog bacanja (npr., igrač stoji čekajući da ga branič uhvati čak i kad postoji mogućnost za prolazak).

Pokazatelji aktivne obrane u skladu s Pravilima igre:

- izbjegavanje prekršaja kako bi se izbjegao prekid u igri;
- ispravno blokiranje kretanja napadača;
- kretanje braniča prema naprijed da bi onemogućili dodavanje lopte;
- kretanje braniča prema naprijed da bi prisilili napadače na povlačenje dalje od vrata
- prisila na napadača da odigra loptom na bezopasan položaj.

Pojašnjenje 5: Početno bacanje (10:3)

Izvođenje početnog bacanja

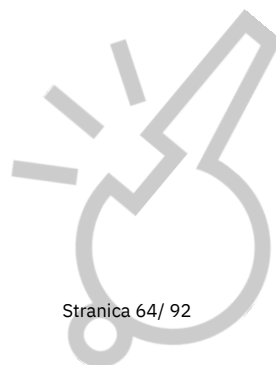
Kao vodeće načelo za tumačenje Pravila 10:3, suci bi trebali imati na umu poticanje momčadi na mogućnost brzog izvođenja centra. To znači da bi suci trebali izbjegavati pedantnost i tražiti prilike da vrate nazad ili kazne momčad koja pokušava iskoristiti brzo izvođenje početnog bacanja.

Na primjer, suci ne smiju dopustiti da ih njihovo pisanje bilježaka ili drugi zadaci onemogućavaju u brzom uočavanju položaja igrača. Sudac u polju treba biti spreman dati znak zviždukom istog trenutka kada izvođač zauzme ispravan položaj, pod pretpostavkom da su svi ostali igrači u ispravnom položaju. Suci bi također trebali imati na umu da suigrači izvođača početnog bacanja smiju preći središnju liniju nakon datog znaka za izvođenje bacanja (Ovo je iznimka od osnovnog načela za izvođenje bacanja.)

Izvođenje početnog bacanja bez prostora početnog bacanja

Iako pravilo navodi da igrač koji izvodi početno bacanje mora stati nogom na središnjoj liniji i biti najviše 1.5 m od središta igrališta, suci ne trebaju biti opterećeni savršenom točnošću izvedbe i voditi brigu o manjim odstupanjima. Osnovni je zadatak izbjeći stjecanje prednosti nad suparničkom momčadi u vezi vremena i mjesta izvođenja početnog bacanja

Nadalje, većina terena nema označeno središte igrališta, a na nekim se igralištima ne vidi središnja linija radi postavljenih reklamnih naljepnica. U takvim slučajevima, i igrač koji izvodi početno bacanje i sudac moraju procijeniti ispravan položaj za izvođenje početnog bacanja, stoga bi svako inzistiranje na potpunoj točnosti bilo nerealno i neprikladno.

Pojašnjenje 6: Definicija očite prigode za pogodak (14:1)

Radi primjene Pravila 14:1, očita prigoda za pogodak postoji kada:

- a) igrač već ima loptu i tijelo pod nadzorom ispred linije suparnikova vratareva prostora i u prigodi je pucati na vrata, a suparnik ga ne može u tome spriječiti na dopušten način; isto vrijedi ako igrač još nije primio dodanu loptu ali ju je spreman odmah prihvatiti, a suparnik ga ne može spriječiti na dopušteni način;
- b) igrač koji ima loptu i tijelo pod nadzorom sam trči (ili vodi loptu) u protunapad prema vrataru, a ispred njega nema ni jednog suparničkog igrača koji bi ga mogao u tome spriječiti.

Isto se odnosi i na igrača koji još nije dobio loptu, ali ju je spreman odmah prihvatiti, a vratar sudarom opisanim u Tumačenju Pravila 8:5 spriječi prijam lopte; u toj posebnoj situaciji položaj obrambenog igrača je nebitan;

- c) kad je vratar napustio svoj prostor a napadač, koji ima pod nadzorom i loptu i tijelo, se nalazi u očitijoj prigodi da neometan ubaci loptu u nebranjena vrata.

Pojašnjenje 7: Intervencija od strane mjeritelja vremena ili nadzornika/delegata (18:1)

Ako mjeritelj vremena ili nadzornik interveniraju kada je utakmica već prekinuta, tada se igra nastavlja bacanjem koje odgovara razlogu prekida.

Ako mjeritelj vremena ili delegat interveniraju i prekinu igru dok je lopta još u igri, tada se primjenjuju sljedeća pravila:

A. Pogrešna zamjena ili nedopušteni ulazak igrača u igru (Pravila 4:2-3, 5-6).

Mjeritelj vremena (ili delegat) moraju odmah prekinuti igru, bez obzira na načelo „prednosti“ navedenim u Pravilima 13:2 i 14:2. Ako je takav prekid svojom pogreškom uzrokovala obrambena momčad, a time je prekinuta očita prigoda za pogodak, tada se dosuđuje sedmerac sukladno Pravilu 14:1a. U svim drugim slučajevima igra se nastavlja slobodnim bacanjem.

Igrač koji je počinio prekršaj kažnjava se sukladno Pravilu 16:3a. No, u slučaju nedopuštenog ulaska sukladno Pravilu 4:6, a tijekom očite prigode za pogodak, igrač se kažnjava prema Pravilu 16:6b u kombinaciji s Pravilom 8:10b.

B. Prekid zbog drugih razloga, npr. nesportsko ponašanje u prostoru za zamjene

a) Intervencija mjeritelja vremena

Mjeritelj vremena treba pričekati prvi sljedeći prekid igre i tada obavijestiti suce o prekršaju.

Ako, unatoč tomu, mjeritelj vremena prekine igru dok je lopta još u igri, tada se igra nastavlja slobodnim bacanjem za momčad koja je posjedovala loptu u vrijeme prekida.

Ako je prekid igre uzrokovala obrambena momčad te je onemogućena očita prilika za pogodak, tada se dosuđuje sedmerac sukladno Pravilu 14:1b.

(Isto se primjenjuje ako mjeritelj vremena prekine igru zbog zahtjeva za momčadskim time-outom, a suci odbiju time-out jer nije pravovremeno zatražen. Ako je prekid nastao kada je momčad bila u očitijoj prilici za pogodak, dosuđuje se sedmerac.)

Mjeritelj vremena nema pravo izreći kaznu protiv igrača ili službene osobe momčadi. Isto se odnosi na suce, ukoliko oni sami nisu uočili prekršaj. U tom slučaju, oni mogu izreći samo neformalno upozorenje. Ako prijavljeno kršenje pravila spada pod Pravila 8:6 ili 8:10, moraju dostaviti pisano izvješće.

b) Intervencija delegata

Delegati IHF-a, kontinentalnih konfederacija ili nacionalne federacije, koji obnašaju dužnost na utakmici, imaju pravo obavijestiti suce o mogućoj odluci koja je u suprotnosti s pravilima (osim u slučaju odluke koju su suci već donijeli na temelju uočenih činjenica) ili o kršenju pravila u prostoru za zamjene.

Delegat može odmah prekinuti igru. U tom slučaju, igra se ponovno započinje slobodnim bacanjem za momčad koja nije prekršila pravila koje je dovelo do prekida. Ako je prekid uzrokovala momčad koja je u obrani, a prekid je spriječio očitu prigodu za zgoditak, dosuđuje se sedmerac za momčad u napadu, sukladno Pravilu 14:1a.

Suci su obvezni dodijeliti osobnu kaznu prema naputcima delegata.

Činjenice koje se odnose na povredu Pravila 8:6 ili 8:10 moraju se navesti u pisanom izvješću.

Pojašnjenje 8: Ozlijeđeni igrač (4:11)

Ukoliko okolnosti ukazuju da je igrač na terenu ozlijeđen, potrebno je poduzeti slijedeće mjere:

- a) ukoliko su suci u potpunosti sigurni da je ozlijeđenom igraču potrebna liječnička pomoć na terenu, odmah pokazuju znak rukom broj 15 i 16. Slijedom navedenog, nakon ukazane liječničke pomoći igrač mora postupiti sukladno odredbama pravila 4:11 stavak 2.

U svim ostalim slučajevima, suci će od ozlijeđenog igrača zatražiti da napusti teren kako bi mogao primiti liječničku pomoć. Ukoliko igrač nije u mogućnosti napustiti teren, suci će pokazati znak rukom broj 15 i 16. Pravilo 4:11 stavak 2 se primjenjuje u tom slučaju.

Nepoštivanje gore navedenih odredbi kažnjava se kao nesportsko ponašanje.

Igrač koji mora napustiti teren tijekom tri napada, a kažnjen je vremenskom kaznom isključenja na 2 minute, može ponovno ući u teren po isteku vremenske kazne isključenja na 2 minute bez obzira na broj odigranih napada.

Ukoliko službene osobe odbiju igraču pružiti liječničku pomoć, službeni predstavnik momčadi kažnjava se progresivnom kaznom (pogledaj Pravilo 4:2, stavak 3).

- b) nadzornik, mjeritelj vremena ili zapisničar odgovorni su za brojanje protoka broja napada. Vode računa i daju pravovremenu informaciju kad je igraču dopušten ponovni ulazak u teren.

Smatra se da napad započinje posjedom lopte i završava pogotkom ili kada momčad u napadu izgubi posjed lopte.

Ukoliko je igraču momčadi koja je u posjedu lopte potrebna liječnička pomoć, taj se napad računa kao prvi.

- c) Pravilo 4:11 stavak 2 se ne primjenjuje u sljedećim slučajevima:

- ukoliko je ukazivanje liječničke pomoći igraču na terenu posljedica nedozvoljene igre protivničkog igrača koji je zbog toga kažnjen progresivnom kaznom,
- ukoliko je vratar pogođen loptom u glavu te mu je potrebno ukazati liječničku pomoć na terenu.

PROSTOR ZA ZAMJENU IGRAČA – PROPISI

1. Prostor za zamjenu igrača smješten je izvan uzdužne linije, lijevo i desno od produžetka središnje linije, do kraja pripadajućih klupa ekipa (ili stolica, što je dopušteno) kao i iza njih ako postoji mjesta (Pravila igre: slika 1).

Propozicije IHF ili kontinentalnih natjecanja mogu propisati da klupe i njihove „trenerske zone“ mogu započeti na udaljenosti od 3,5 m od središnje linije. Ovo je također preporuka i za sva natjecanja na ostalim razinama.

Ispred klupa za rezervne igrače ne smije biti nikakvih predmeta (minimalno 8 m od središnje linije)

2. Samo igrači i službene osobe koje su upisane u zapisnik smiju se nalaziti u prostoru za zamjenu igrača (4:1-2).

Ako je potreban prevoditelj, on mora zauzeti poziciju iza klupa-prostora za zamjenu igrača.

3. Službene osobe moraju biti odjeveni u sportskoj ili civilnoj odjeći. Nije dozvoljeno koristiti boju odjeće koju koriste igrači protivničke momčadi.
4. Zapisničar i mjeritelj vremena moraju, kako prije početka tako i tijekom utakmice, biti podrška sucima i voditi računa o prostoru za zamjenu igrača.

Ukoliko prije početka utakmice postoje odstupanja od odredi vezano na prostor za zamjenu igrača, utakmice ne smije započeti dok se nepravilnosti ne otklone. Ukoliko se prekrše odredbe tijekom utakmice nedostaci se moraju otkloniti prilikom prvog prekida, a utakmica će se nastaviti nakon što se nedostaci otklone.

5. Službene osobe tijekom utakmice moraju voditi svoju momčad u fer i sportskom duhu i okviru Pravila rukometne igre. U načelu trebali bi sjediti na klupi.

Službenim osobama **dopušteno je** kretanje unutar „trenerske zone“. Trenerska zona je prostor ispred klupa za rezervne igrače i neposredno iza klupa za rezervne igrače (ako za to postoje uvjeti)

Kretanje službene osobe unutar „trenerske zone“ dopušteno je samo u svrhu davanja savjeta ili pružanja medicinske pomoći. U načelu, istovremeno, samo je jednoj službenoj osobi dopušteno stajanje ili kretanje. Međutim, pozicija i kretanje ili ponašanje službene osobe ne smije ometati igrače koji su na terenu. U slučaju da službena osoba prekrši i takvim načinom omete igrače u polju ista će se kazniti progresivnom kaznom.

Također, jednoj od službenih osoba, dopušteno je da ustane i napusti „trenersku zonu“ s ciljem uručivanja - predaje zelenog kartona za momčadski predah. Međutim, službenoj osobi, nije dopušteno ustati se, napustiti „trenersku zonu“ držeći zeleni karton u ruci, stajati pored zapisničkog stola i čekati trenutak kada će isti uručiti -predati.

Službena osoba također može napustiti „trenersku zonu“ u posebnim situacijama, na primjer kada je potrebno da ostvari kontakt sa zapisničarom ili mjeriteljem vremena.

U načelu igrači, u prostoru za zamjene igrača, moraju sjediti na klupi za rezervne igrače.

Igračima je **dopušteno**:

- kretati se iza klupe za pričuvene igrače i zagrijavati se (bez lopte) pod uvjetom da ima dovoljno prostora i da ne ometa druge

Igračima ili službenim osobama **nije dopušteno**:

- prigovarati ili vrijeđati suce, zapisničara i mjeritelja vremena, igrače, službene osobe ili gledatelje, ponašajući se provokativno, protestirati kao i svi drugi oblici nesporskog ponašanja (govor, grimase)
- napustiti prostor za zamjenu igrača kako bi utjecao na igru

U načelu službene osobe i igrači ostaju u prostoru za zamjenu igrača svoje ekipe. Ukoliko službena osoba napusti prostor za zamjenu i zauzme neku drugu poziciju u dvorani (gledalište) gubi pravo na vođenje ekipe, da bi ponovo ostvario pravo na vođenje ekipe mora se vratiti u prostor za zamjene.

U slučaju da igrači ili službene osobe napuste teren ili prostor za zamjene (zauzmu neku drugu poziciju u dvorani) i nadalje ostaju pod ingerencijom sudaca i u potpunosti ostaje primjenjivo i važeće pravilo progresivnog kažnjavanja za njih. Ukoliko dođe do nesporskog ponašanja, grubog ili vrlo grubog nesporskog ponašanja izriču se kazne kao da se prekršaj dogodio na igralištu ili u prostoru za zamjenu.

6. Ako dođe do povrede Propisa prostora za zamjene suci ili delegat dužni su postupiti sukladno Pravilima 4:2 stavak 3., 16:1b, 16:3d-f ili 16:6b-d (opomena, isključenje i diskvalifikacija).

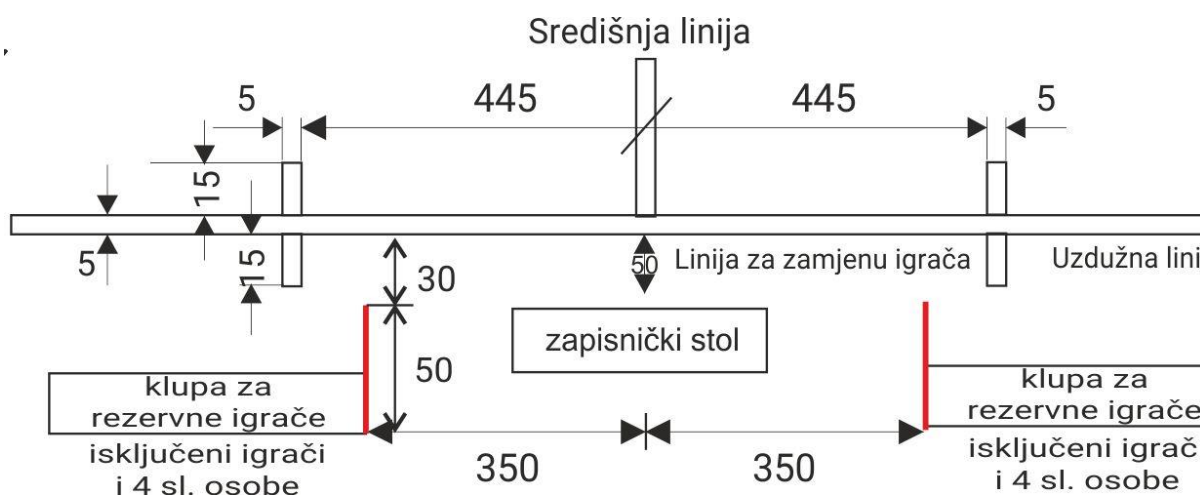

SMJERNICE I TUMAČENJA

Označavanje igrališta (Pravilo 1, prostor za zamjenu igrača, 1. Dio)

Linija „trenerske zone“ služi samo za informaciju.

Linija „trenerske zone“ dužine je 50 cm i označena je na udaljenosti od 350 cm (izvan igrališta, paralelno sa središnjom linijom). Linija započinje na razmaku od 30 cm uzdužne linije van terena (preporučena dimenzija).

Vrata osiguranje od prevrtanja (Pravilo 1:2)

Vrata moraju biti pričvršćena za pod ili za zidove iza gola, ili se mora osigurati sustav protiv prevrtanja golova. Ova nova odredba odobrena je s ciljem izbjegavanja nesreća.

Ozljede vratar – završni znak (Pravilo 2:5)

Ukoliko se vratar ozlijedio a zatim se začuo završni znak, obrambenoj momčadi dozvoljeno je zamijeniti vratara. Ovo se ne odnosi za situacije s obrambenim igračima.

Slobodno bacanje ili 7-m poslije završnog znaka (Pravila 2:6, 8:10c)

U slučaju prekršaja ili nesportskog ponašanja obrambenog igrača za vrijeme izvođenja slobodnog bacanja ili izvođenja sedmerca poslije završnog znaka, takvi obrambeni igrači moraju biti kažnjeni prema Pravilima 16:3, 16:6 ili 16:9.

Bacanje se mora ponoviti (Pravilo 15:9, stavak 3.).

Pravilo 8:10c nije primjenjivo u ovakvim situacijama.

Momčadski time-out (Pravilo 2:10, Pojašnjenje pravila igre 3)

Početak zadnjih pet minuta započinje kada javni mjerni uređaj pokaže 55:00 ili 05:00

Korištenje rezervne lopte (Pravilo 3:3)

IHF, kontinentalni savezi i nacionalni savezi imaju pravo odrediti korištenje rezervne lopte koja se ne nalazi na zapisničkom stolu. O korištenju rezervne lopte odlučuju suci sukladno Pravilu 3:4

Zamjena igrača i službenih osoba (Pravilo 4:1-4:2)

U slučaju da momčad nije popunila maksimalni broj igrača (Pravilo 4:1) ili službenih osoba (Pravilo 4:2) dopušteno im je do kraja vremena igre (uključujući i produžetke):

- prijaviti igrača (koji je već upisan u zapisnik) kao službene osobe
- prijaviti službene osobe (koja je već upisana u zapisnik) kao igrače

U svakom slučaju maksimalni broj igrača i službenih osoba ne smije biti prekoračen.

Igračima ili službeni osobama prvobitna funkcija treba biti obrisana iz zapisnika. Nije dopušteno ponovno vraćanje igrača ili službene osobe na njegovu prvobitnu dužnost funkciju ako je u međuvremenu obrisan sa iste. Osim toga ne smije se u zapisniku izbrisati prethodno upisanu osobu kako bi se izvršila zamjena ako je već upisan maksimalan dopuštan broj. Nije dopušteno upisati jednu osobu na dvije dužnosti, kao igrač i kao službena osoba.

IHF, kontinentalne federacije i nacionalni savez u natjecanjima pod svojom nadležnošću mogu primijeniti drugačija pravila

Osobne kazne koje proizlaze iz promjena dužnost (opomene, isključenja na 2 min) tretirat će se kao osobne kazne igrača i službene osobe zbirno.

Zamjena igrača (Pravilo 4:4)

Igrači moraju ulaziti i izlaziti u predjelu njihovog prostora za zamjenu igrača. Povrijeđeni igrači koji napuštaju igralište dok je vrijeme trajanja igre prekinuto (time-out) su izuzeti iz ovog Pravila.

Povrijeđeni igrači ne moraju napraviti zamjenu predviđenu u prostoru za zamjenu igrača kada je vidljivo da im je potrebna medicinska pomoć u prostoru za zamjenu igrača ili svlačionici. Nadalje suci trebaju dozvoliti igraču koji se zamjenjuje da uđe u polju za igru i prije nego je povrijeđeni igrač napustio igralište, a sve u svrhu da se prekid igranja svede na minimum.

Dodatni igrači prekobrojni igrači (Pravilo 4:6, odjeljak 1)

Ako prekobrojni igrač uđe u igralište biti će kažnjen s isključenjem na 2 minute.

Ukoliko nije moguće utvrditi koji je igrač ušao kao prekobrojni, potrebno je provesti slijedeće korake:

- Nadzornik/delegat ili suci tražiti će od službene osobe da imenuje o kojem se igraču radi;
- Igrač će biti isključen na dvije minute
- U slučaju da službena osoba odbije imenovati o kojem igraču riječ, nadzornik/delegat ili suci će sami odrediti o kojem je igraču riječ. Tom igraču dodijeliti će se isključenje na 2 minute.

NAPOMENA:

- *Samo oni igrači koji se nalaze na terenu u trenutku prekida mogu biti određeni kao prekršitelji*
- *Ukoliko taj prekobrojni igrač dobije treće isključenje biti će diskvalificiran prema Pravilu 16:6d*

Ulazak igrača sa krivom bojom dresa ili krivim brojem (Pravilo 4:7, 4:8)

Povreda Pravila 4:7 i 4:8 za posljedicu neće imati oduzimanje lopte. Za posljedicu će imati samo prekid utakmice kako bi se otklonile i ispravile nepravilnosti. Nastavak utakmice izvodi se bacanjem za ekipu koja je bila u posjedu lopte.

Tehnička opremljenost u prostoru za zamjenu igrača (Pravila 4:7-4:9)

IHF, kontinentalni savezi, nacionalni savezi imaju pravo dozvoliti da se u prostoru za zamjenu nalazi tehnička oprema. Ona se mora koristiti na korektan način i ne uključuje tehničku opremu za komunikaciju sa diskvalificiranim igračem ili službenom osobom.

Zabranjeni predmeti, kacige, zaštite za LICE I koljena (Pravilo 4:9)

Sve vrste i veličine zaštite za lice i kacige su zabranjene. Ne samo maske za cijelo lice, već i maske koje prekrivaju - štite samo dijelove lica su zabranjene.

Što se tiče zaštite za koljena ona ne smiju sadržavati metalne dijelove. Plastični dijelovi moraju u potpunosti biti zaštićeni.

Zaštite za skočne zglobove – svi tvrdi dijelovi od metala ili plastike moraju biti pokriveni - zaštićeni.

Zaštita za lakat dopuštena je samo ako je izrađena od mekih materijala.

Nacionalnim savezima i sucima nije dopušteno raditi iznimke. Međutim, ukoliko službena osoba ima dvojbe i upite prema nadzorniku/delegatu ili sucima, nadzornik/delegat ili suci donijeti će odluku na osnovu Pravila 4:9 kao i ovih Smjernica i tumačenja. U kontekstu donošenja odluke riječi „nije opasno“ i „bez prednosti“ su najbitnija načela.

Ova odluka donesena je u suradnji s IHF Zdravstvenom komisijom.

Za dodatne objašnjenja (savjete za suce i nadzornike/delegate), vidite dodatak 1 i dodatak 2

Ljepilo (Pravilo 4:9)

Korištenje ljepila je dopušteno. Dopušteno je nanošenje ljepila na sportsku obuću. Ovakav način nanošenja ljepila ne ugrožava zdravlje protivnika.

Međutim, nije dopušteno nanijeti lijepilo na ruke ili zglob. Ovakav način ugrožava zdravlje protivničkog igrača jer može doći u kontakt s očima ili licem. Prema Pravilu 4:9 ovakav način nije dozvoljen.

Nacionalni savezi imaju pravo dodatnih ograničenja po ovom pitanju.

Pomoć ozlijeđenom igraču (Pravilo 4:11)

U slučaju kada je više igrača ozlijeđeno npr. prilikom sudara, suci ili nadzornik/delegat mogu dopustiti dodatnim osobama kojima je dopušten nastup ulazak u igralište kako bi pomogli ozlijeđenim igračima, maksimalno dvije osobe po ozlijeđenom igraču. Nadalje, suci i delegat/nadzornik su dužni nadzirati lječnički tim (hitna medicinska pomoć) ako ima potrebe za njihovom intervencijom.

Ozlijeđeni vatar (Pravilo 6:8)

Vratar je pogođen loptom u glavu i nije u stanju braniti. U ovakvim slučajevima se mora dati prioritet zaštiti vratara. Moguće je nekoliko različitih varijanti za nastavak igre:

- a) Lopta je prešla uzdužnu liniju, liniju izvan vrata, leži ili se kotrlja u vratarevom prostoru.
Ispravna primjena Pravila: Odmah prekinuti igru, igra će se nastaviti ubacivanjem ili vratarevim izbacivanjem.
- b) Suci su prekinuli igru prije nego je lopta prešla uzdužnu liniju ili liniju izvan vrata ili prije nego je lopta ležala ili se kotrljala u vratarevom prostoru.
Ispravna primjena Pravila: Nastavka igre bacanjem koje odgovara situaciji .
- c) Lopta je u zraku iznad vratarevog prostora.
Ispravna primjena Pravila: Pričekati sekundu ili dvije dok jedna od momčad ne dođe u posjed lopte, zatim prekinuti utakmicu, nastavak igre slobodnim bacanjem za momčad koja je bila u posjed lopte.
- d) Suci prekidaju igru dok je lopta još u zraku .
Ispravna primjena Pravila: Nastavak igre slobodnim bacanjem za momčad koje bila zadnja u posjedu lopte.
- e) Lopta se od vratara koji nije sposoban za branjenje odbija prema napadaču.
Ispravna primjena Pravila: Odmah prekinuti igru; nastavak igre slobodnim bacanjem za momčad koja je u posjedu lopte.

NAPOMENA:

U ovakvim situacijama 7m nikada nije moguće. Suci namjerno (svjesno) prekidaju igru s ciljem zaštite vratara, te se stoga ne radi o „neopravdanom zvižduku“ prema Pravilu 14:1b

Koraci, početak vođenja (Pravilo 7:3)

U skladu s Pravilom 7:3c, spuštanje noge na tlo, nakon što je igrač primio loptu tijekom skoka(u zraku), se ne smatra korakom (nulti korak). Pojam „primanje lopte“ smatra se samo dodavanje od suigrača.

Kada igrač vodi loptu i uhvati je u skoku (zraku) ne smatra se da se radi o „ primanju lopte“. Shodno tome se takva situacija i spuštanje noge na tlo tijekom vođenja, bez iznimke, smatra učinjenim korakom.

Brojanje dodavanja nakon što je dat znak za pasivnu igru (7:11)

Pogledati tumačenja u Dodatku 3

Diskvalifikacija vratara (Pravilo 8:5 Kometar)

Ovo se primjenjuje kada vratar izađe iz vratarevog prostora ili se nađe u sličnoj situaciji izvan vratarevog prostora i uzrokuje frontalni sudar sa protivnikom.

Ne primjenjuje se kada:

- a) kada vratar trči u istom smjeru kao i protivnik, npr. ulazak vratara iz prostora za zamjenu u polje za igru
- b) napadač trči za loptom i lopta se nalazi između napadača i vratara

U ovakvim situacijama suci donose odluke na temelju svojih zapažanja.

Sudjelovanje prekobrojnog igrača ili službene osobe (Pravila 8:5, 8:6, 8:9, 8:10b)

U slučajevima kada u igri sudjeluje prekobrojni igrač ili službena osoba, odluka o kazni i nastavku igre se određuju prema slijedećim kriterijima:

- Igrač ili službena osoba
- Sprječavanje očite prigode za pogodak

Prema gore navedenim kriterijima mogu se desiti slijedeće situacije:

- a) U trenutku očite prigode za pogodak igrač koji nema pravo nastupa nalazi se na terenu. Ispravna primjena Pravila: 7m, diskvalifikacija sa prijavom
- b) Nepravilna zamjena: Zapisničar/Mjeritelj vremena/Delegat zviždi u trenutku očite prigode za pogodak. Ispravna primjena Pravila: 7m, isključenje na 2 minute
- c) U trenutku očite prigode za pogodak službena osoba uđe u teren. Ispravna primjena Pravila: 7m, diskvalifikacija sa prijavom
- d) Sve kao c), ali momčad nije u očitj prigodi za pogodak. Ispravna primjena Pravila: slobodno bacanje, progresivna kazna

Daljnje mjere nakon diskvalifikacije uz pisanu prijavu (Pravilo 8:6, 8:10a,b)

Kriterij za dosuđivanje najveće progresivne kazne definirani su u Pravilu 8:6 (bezobzirno, opasno ili zlonamjerno ponašanje) i Pravilu 8:10 (nesportsko ponašanje); vidi također Pravilo 8:3 stavak 2.

Kako se posljedice za izrečenu kaznu tijekom igre radi povrede Pravila 8:6 ili 8:10 ne razlikuju od izrečenih kazni radi povrede Pravila 8:5 i 8:9(diskvalifikacija bez pisane prijave), IHF je dodao dopunske odredbe za oba Pravila:

„... moraju dostaviti pisano izvješće nakon utakmice, kako bi odgovorna tijela mogla donijeti odluku o pokretanju daljnjih mjera“.

Ova dodatna odredba otvara mogućnost da nadležna tijela mogu odlučiti o pokretanju daljnjih mjera odnosno kazni. Pri tome riječi „mogla donijeti odluku“ ne mogu biti interpretirana na način da nadležno tijelo ima diskreciono pravo hoće li ili neće pokrenuti postupak. To bi značilo da bi se mijenjalo činjenično stanje koje su utvrdili suci. Stoga je nadležno tijelo obvezno pokrenuti postupak te nije više potrebno u pisanom izvješću prema IHF-u nakon diskvalifikacije navoditi da je potrebno razmotriti daljnju kaznu.

Kriterij za dodjelu diskvalifikacije bez prijave / sa prijavom (Pravilo 8:5, 8:6)

Slijedeći kriteriji pomoći će u razlikovanju Pravila 8:5 i Pravila 8:6

- a) Što definira 'posebno bezobziran' ?
  - nasrtaj i akcije slične nasrtaju
  - nemilosrdni ili neodgovorni postupci bez ikakvog osjećaja za sportsko ponašanje
  - nekontrolirano udaranje
  - zlonamjerne radnje
- b) Što definira 'posebno opasan' ?
  - akcija protiv protivnika koji ne očekuje napad
  - izuzetno rizične i opasne akcije koje ugrožavaju protivnikovo zdravlje
- c) Što definira 'akcije s predumišljajem' ?
  - namjerno i svjesno činjenje zlonamjerne radnje
  - namjerno djelovanje na tijelo protivnika u cilju sprječavanja akcije
- d) Što definira 'zlonamjerne akcije' ?
  - podmukle i skrivene akcije koje se odnose na protivnika koji nije pripravan
- e) Što definira 'nema veze s situacijom u igri' ?
  - akcije koje se dogode daleko od igrača koji je u posjedu lopte
  - akcije koje nemaju nikakve veze s protivničkom taktikom

Igračev ulazak u vratarev prostor (Pravilo 8:7f)

Momčad koja igra bez vratara i izgubi loptu, igrač koji ulazi u vlastiti vratarevo prostor u cilju stjecanja prednosti progresivno će se kazniti.

Pljuvanje (Pravila 8:9, 8:10a)

Pljuvanje na nekoga smatra se nasrtajom i mora biti kažnjeno sukladno pravilu 8:10a (diskvalifikacija s prijavom). I dalje ostaje na snazi prethodno definirana razlika između „uspješnog pljuvanja“ (kazna prema Pravilu 8:10) i „neuspješnog pljuvanja“ (pokušaj pljuvanja, kazna prema Pravilu 8:9)

Zadnjih 30 sekundi (Pravilo 8:10c, 8:10d)

Zadnjih 30 sekundi se odnosi kraj 2 poluvremena, a isto tako i na druga poluvremena u produžetcima. Početak zadnjih 30 sekundi vrijedi kada javni mjeri uređaj pokaže 59:30 (ili 69:30, 79:30) ili 0 minuta 30 sekundi.

Nepoštivanje razmaka (Pravilo 8:10c)

„Nepoštivanje razmaka“ dovodi do diskvalifikacija + 7m, ako se u zadnjih 30 sekundi utakmice (!) ne može izvesti dosuđeno bacanje.

Pravilo je primjenjivo ako je prekršaj počinjen tijekom posljednjih 30 sekundi utakmice ili u isto vrijeme kada se začuo znak za kraj utakmice (vidi Pravilo 2:4 stavak 1). U takvim situacijama suci će donijeti odluku na osnovu njihove procjene i zapažanja (pravilo 17:11)

Ako se igra prekine tijekom posljednjih 30 sekundi zbog utjecaja koji nije izravno povezan s pripremom ili izvođenjem bacanja (npr. nepravilna zamjena, nespportsko ponašanje u prostoru za zamjenu igrača) primijeniti će se Pravilo 8:10c.

Ukoliko je bacanje za primjer izvedeno ali je blokirano od strane igrača koji stoji preblizu i **sprječi to bacanje** ili ometa izvođača tijekom izvođenja, također se mora primijeniti Pravilo 8:10c.

Ukoliko igrač stoji na manje od tri metra od izvođača ali aktivno ne ometa izvođenje bacanja, neće se dodijeliti kazna.

Ukoliko igrač stoji preblizu i svoju poziciju koristi kako bi blokirao šut ili presjekao dodavanje izvođača, primjenjuje se Pravilo 8:10c.

Diskvalifikacija u zadnjih 30 sekundi (Pravilo 8:10d)

U slučaju diskvalifikacije obrambenog igrača prema Pravilu 8:5 i 8:6 u zadnjih 30 sekundi utakmice samo prekršaji navedeni u Tumačenju uz Pravilo 8:6 imaju za posljedicu diskvalifikaciju s prijavom + sedmerac. Za prekršaji od strane obrambenog igrača prema Pravilima 8:5 u zadnjih 30 sekundi dosuđuje se diskvalifikacija bez prijave + 7 m.

Stjecanje prednosti u posljednjih 30 sekundi (Pravilo 8:10d, posljednji stavak)

Suci prekidaju igru i dosuđuju 7m najkasnije kada igrač kojem je dodana lopta ne postigne gol ili nastavi igru ponovnim dodavanjem lopte.

Pravilo 8:10d primjenjuje se ako je prekršaj počinjen tijekom vremena trajanja igre ili točno u trenutku kada je dat znak za završetak utakmice (vidi pravilo 2:4, prvi stavak). U tom slučaju, suci će donijeti odluku na temelju svog zapažanja (Pravilo 17:11).

Diskvalifikacija vratara prema Tumačenju Pravila 8:5 (Izlazak iz vratarevog prostora) rezultira dosuđivanjem 7m u zadnjih 30 sekundi utakmice ako su ispunjeni uvjeti iz Pravila 8:5 (posljednji stavak) ili ako je prekršaj počinjen prema pravilu 8:6.

Korištenje video-tehnologije (Pravilo 9:2)

Kada je potrebno utvrditi da li je postignut pogodak pomoću video tehnologije, produljuje se mogućnost poništavanja pogotka, koje je moguće prema Pravilo 9:2 samo do početnog bacanja, produžujući ovo ograničenje do sljedeće promjene posjeda lopte.

Za daljnje pojedinosti, pogledajte propise za korištenje video tehnologije (eng. „Video Replay Regulations“)

Ubacivanje (Pravilo 11:4)

Ubacivanje se izvodi u smjeru igrališta kao izravno bacanje preko uzdužne linije.

7m odluka na prazan gol (Pravilo 14:1, Pojašnjenje 6c)

Definicija jasne prigode za pogodak opisana u Pojašnjenju 6c kada postoji jasna i neometana mogućnost postizanja pogotka bacanjem lopte u prazna vrata, zahtjeva da igrač ima loptu u posjedu i očitu namjeru da uputi udaraca prema praznim vratima. Ova definicija jasne prigode za pogodak odnosi se bez obzira da li je lopta u igri ili izvan igre te svako bacanje mora biti izvedeno iz ispravnog položaja bacača i suigrača.

Izvođenje bacanja (Pravilo 15)

Pravilo 15:7 stavak 3 i Pravilo 15:8 sadrže primjere mogućih prekršaja prilikom izvođenja bacanja. Vođenje lopte i stavljanje lopte na tlo (i ponovno uzimanje lopte) predstavljaju prekršaj kao i držanje lopte u kontaktu s podlogom prilikom izvođenja bacanja (iznimka je vratarevo bacanje/izbacivanje).

U ovom slučaju, prema navedenim prekršajima se također treba odnositi sukladno Pravilu 15:7 i 15:8 (ispravak bacanja ili kazna oduzimanja lopte).

Diskvalificirani igrač / službena osoba (Pravilo 16:8)

Diskvalificirani igrač ili službena osoba moraju napustiti igralište i prostor za zamjenu odmah po izricanju kazne. Nakon izrečene kazne i udaljavanja s igralište i prostora za zamjenu ne smiju imati naknadne kontakte sa svojim suigračima.

Ukoliko diskvalificirani igrač ili službena osoba počini dodatne prekršaje nakon što je igra bila nastavljena i suci ih prepoznaju, dužni su izvršiti prijavu igrača ili službene osobe.

U tom slučaju nije moguće dodijeliti dodatnu vremensku kaznu tom igraču ili službenoj osobi, stoga njihovo ponašanje ne smije rezultirati smanjenim brojem igrača na terenu. Iste mjere vrijede i u slučaju da diskvalificirani igrač uđe na igralište.

Krajnje nespportsko ponašanje poslije diskvalifikacije (Pravilo 16:9d)

Ukoliko je igrač kojem je dodijeljena diskvalifikacija krajnje se nespportski ponaša prema Pravilu 8:10a, igrač će se kazniti diskvalifikacijom s prijavom, a ekipa nastavlja s igračem manje za 4 minute.

Ponašanje gledatelja na način da ugrožava igrače (pravilo 17:12)

Pravilo 17:12 se odnosi i na gledatelje ukoliko se ponašaju na način da ugrožavaju igrače. Primjerice korištenje laserskog uređaja ili bacanje raznih predmeta. U ovakvim slučajevima potrebno je izvršiti slijedeće radnje:

- ukoliko je potrebno, odmah prekinuti utakmicu bez daljnjeg nastavka;
- podzeti mjere da gledatelji prestanu ometati igru;
- ukoliko je potrebno, udaljiti gledatelje iz dijela dvorane i nastaviti utakmicu pod uvjetom da su gledatelji koji su ugrožavali igrače i normalno odigravanje utakmice napustili dvoranu;
- od domaćina zatražiti dodatne mjere sigurnosti
- pisani izvještaj

Ukoliko je utakmica već bila prekinuta prije nego su se uočile gore navedene nepravilnosti primjenjuje se Pravilo 13:3.

Ukoliko je utakmica prekinuta u situaciji očite prigode za pogodak, primjenjuje se Pravilo 14:1c

U svim ostali slučajevima, dosuđuje se slobodno bacanje za momčad koja je bila u posjedu lopte u trenutku prekida igre s mjesta gdje je igra prekinuta.

DODATAK 1

Dotatna pojašnjenja - maske za lice (pravilo 4:9)

IHF-PRC redovito prima zahtjeve za očitovanjem ili čak odobrenja za iznimkama u pogledu određenih vrsta maski za lice, iako je već u postojećim dodatnim dopisima, koji su uključeni kao sastavni dijelovi Smjernica i tumačenja, eksplicitno rečeno da se u potpunosti zabranjuje korištenje maski za lice.

Govoreći općenito glavni razlog za podnošenje upita je osobni sud podnositelja, često u prilogu dokumentirano fotografijama različitih maski, da maska ne predstavlja ugrozu za zdravlje igrača. Unatoč tome, IHF-ova liječnička komisija u zabrani korištenja maski za lice izričito je navela zabranu za sve vrste i veličine maski za lice. Na taj način odbačena je mogućnost različitih tumačenja čak niti u situacijama kada maska ne predstavlja zdravstvenu opasnost za druge igrače.

Međutim, primijećeno je da se s vremena na vrijeme klubovi ili igrači ne pridržavaju Smjernica i tumačenja tvrdeći da maska ne ugrožava protivnika te dolazi do dodatnih problema prilikom donošenja odluka od strane sudaca i nadzornika/delegata utakmice.

Zbog svega prethodno navedenog, IHF-PRC izdalo je slijedeće preporuke, uključujući dijagram namijenjen sucima i nadzornicima/delegatima kako bi se dopunile odredbe u Pravilima 4:9 i 17:3 stavak 2 i tumačenja koja su sastavni dio Smjernica i tumačenja.

Igrač koji nosi masku želi sudjelovati u igri

Postupke koje trebaju poduzeti suci uglavnom ovise o trenutku kada su prvi puta uočili i ako se dogodi, u ponovljenom slučaju.

U slučaju kada je nepoštivanje pravila uočeno po prvi puta, igrača i službenog predstavnika momčadi treba upozoriti da nije dopušteno korištenje maske. Igraču će se reći da otkloni nepravilnost i da će samo u tom slučaju moći sudjelovati u igri. Ukoliko je igrač po prvi puta upozoren neće mu biti dosuđena progresivna kazna.

Ukoliko igrač i nakon upozorenja ne otkloni nepravilnost i želi sudjelovati u igri, suci će prvi slijedeći puta kada uoče nepravilnost isto tretirati kao nesportsko ponašanje i igraču dosuditi isključenje na 2 minute, sukladno Pravilu 8:8a (osim u posebnim slučajevima, vidjeti situaciju 1.2 u nastavku). Osim vremenske kazne, igrač se dodatno upozorava da otkloni nepravilnost.

Ukoliko do prekršaja dođe i drugi puta, isto će se smatrati grubim nesportskim ponašanjem te će suci igrača diskvalifikirati (bez prijave) sukladno Pravilu 8:9.

Prema mišljenju IHF-PRC komisije moguću su slijedeći scenariji – neki su i samo hipotetski zamišljeni:

- 1.1 Ukoliko je prekršaj sukladan s Pravilu 4:9 počinjen prije početka utakmice (za vrijeme zagrijavanja), igrača i službeni predstavnik momčadi biti će upozoreni su na zabranu prema Pravilu 17:3 stavak 2.

Igraču se nalaže da ukloni masku s lica (Pravilo 4:9; Smjernice i objašnjenja).

Igraču i službenom predstavniku momčadi se ukazuje da će se ponovljeni slučaj povrede Pravila 4:9 smatrati nesportskim ponašanjem prema Pravilu 17:5 stavak 2 i uvodnim odredbama pravila Pravila 8:7 što za posljedicu ima progresivnu kaznu prema Pravilu 8:8a ili 8:9

- 1.2 U slučaju da igrač s maskom na licu svejedno uđe u polje za igru na početku utakmice, utakmice neće započeti.
Igraču se dodjeljuje opomena sukladno 16:11, stavak 2 a)
Igrač s maskom mora napustiti polje za igru. Može nastaviti s igrom samo kada otkloni sve nedostatke.

- 1.3 Ukoliko igrač s maskom uđe u polje za igru za vrijeme utakmice, suci, mjeritelj vremena ili nadzornik/delegat moraju dati znak za time out i odmah prekinuti igru zbog mogućeg dovođenja u opasnost drugih igrača.

Sukladno 8:8 a (provokativno ponašanje) igrač koji nosi masku za lice kazniti će se vremenskom kaznom od 2 minute (16:3f).

Igrač mora napustiti polje za igru kako bi otklonio nepravilnost.

Igraču je dozvoljen nastavak igre nakon što mu istekne kazna od 2 minute i nakon što je otklonio nepravilnosti.

Utakmica se nastavlja slobodnim bacanjem za protivničku momčad sukladno 13:1a (7m u slučajevima ukoliko je prekinuta očita prigoda za pogodak – 14:1a)

- 1.4 Ukoliko igrač s maskom uđe po drugi puta u polje za igru za vrijeme utakmice, suci, mjeritelj vremena ili nadzornik/delegat moraju dati znak za time out i odmah prekinuti igru zbog mogućeg dovođenja u opasnost drugih igrača.

Igračevo ponovno nepoštivanje pravila smatra se grubim nesportskim ponašanjem sukladno Pravilu 8:9.

Igraču se dodjeljuje diskvalifikacija sukladna Pravilu 16:6b.

Trebaju se razmotriti odredbe utvrđene u Pravilu 16:7 i 16:8, odjeljak 1-4.

Utakmica se nastavlja slobodnim bacanjem za protivničku momčad sukladno 13:1a (7m u slučajevima ukoliko je prekinuta očita prigoda za pogodak – 14:1a).

- 2.1 U slučajevima kada suci prije početka utakmice (za vrijeme zagrijavanja) nisu uočili da igrač nosi masku, a igrač se nalazi na terenu prije nego suci daju znak za početno bacanje, – suci su ga dužni upozoriti te da otkloni nedostatke sukladno Pravilu 4:9.

Utakmica se neće započeti sve dok je igrač u polju za igru.

Igraču i službenom predstavniku momčadi se ukazuje da će se ponovljeni slučaj povrede Pravila 4:9 smatrati nesportskim ponašanjem prema Pravilu 17:5 stavak 2 i uvodnim odredbama pravila Pravila 8:7 što za posljedicu ima progresivnu kaznu prema Pravilu 8:8a ili 8:9

Nakon toga se početno bacanje se izvodi kako je i uobičajeno (Pravilo 10:1, stavak 1)

- 2.2 U slučajevima kada igrač s maskom na licu uđe u polje za igru za vrijeme utakmice a da to nije prije uočene, suci, mjeritelj vremena ili nadzornik/delegat moraju dati znak za time out i odmah prekinuti igru zbog mogućeg dovođenja u opasnost drugih igrača.

Igraču se mora reći da otkloni nedostatak sukladno Pravilu 4:9

Igraču i službenom predstavniku momčadi se ukazuje da će se ponovljeni slučaj povrede Pravila 4:9 smatrati nesportskim ponašanjem prema Pravilu 17:5 stavak 2 i uvodnim odredbama pravila Pravila 8:7 što za posljedicu ima progresivnu kaznu prema Pravilu 8:8a ili 8:9

Utakmica se nastavlja slobodnim bacanjem za protivničku momčad sukladno 13:1a (7m u slučajevima ukoliko je prekinuta očita prigoda za pogodak – 14:1a).

- 2.3 Ukoliko igrač s maskom za lice ponovo uđe u polje za igru, unatoč prethodno navedenim uputama, suci, mjeritelj vremena ili nadzornik/delegat moraju dati znak za time out i odmah prekinuti igru zbog mogućeg dovođenja u opasnost drugih igrača.

Sukladno Pravilu 8:8 a (provokativno ponašanje) igrač koji nosi masku za lice kazniti će s 2 minuta (16:3f).

Igrač mora napustiti polje za igru kako bi otklonio nepravilnost.

Igraču je dozvoljen nastavak igre nakon što mu istekne kazna od 2 minute i nakon što je otklonio nepravilnosti.

Utakmica se nastavlja slobodnim bacanjem za protivničku momčad sukladno 13:1a (7m u slučajevima ukoliko je prekinuta očita prigoda za pogodak – 14:1a)

- 2.4 Ukoliko igrač s maskom na licu ponovno uđe u polje za igru za vrijeme utakmice, suci, mjeritelj vremena ili nadzornik/delegat moraju dati znak za time out i odmah prekinuti igru zbog mogućeg dovođenja u opasnost drugih igrača.

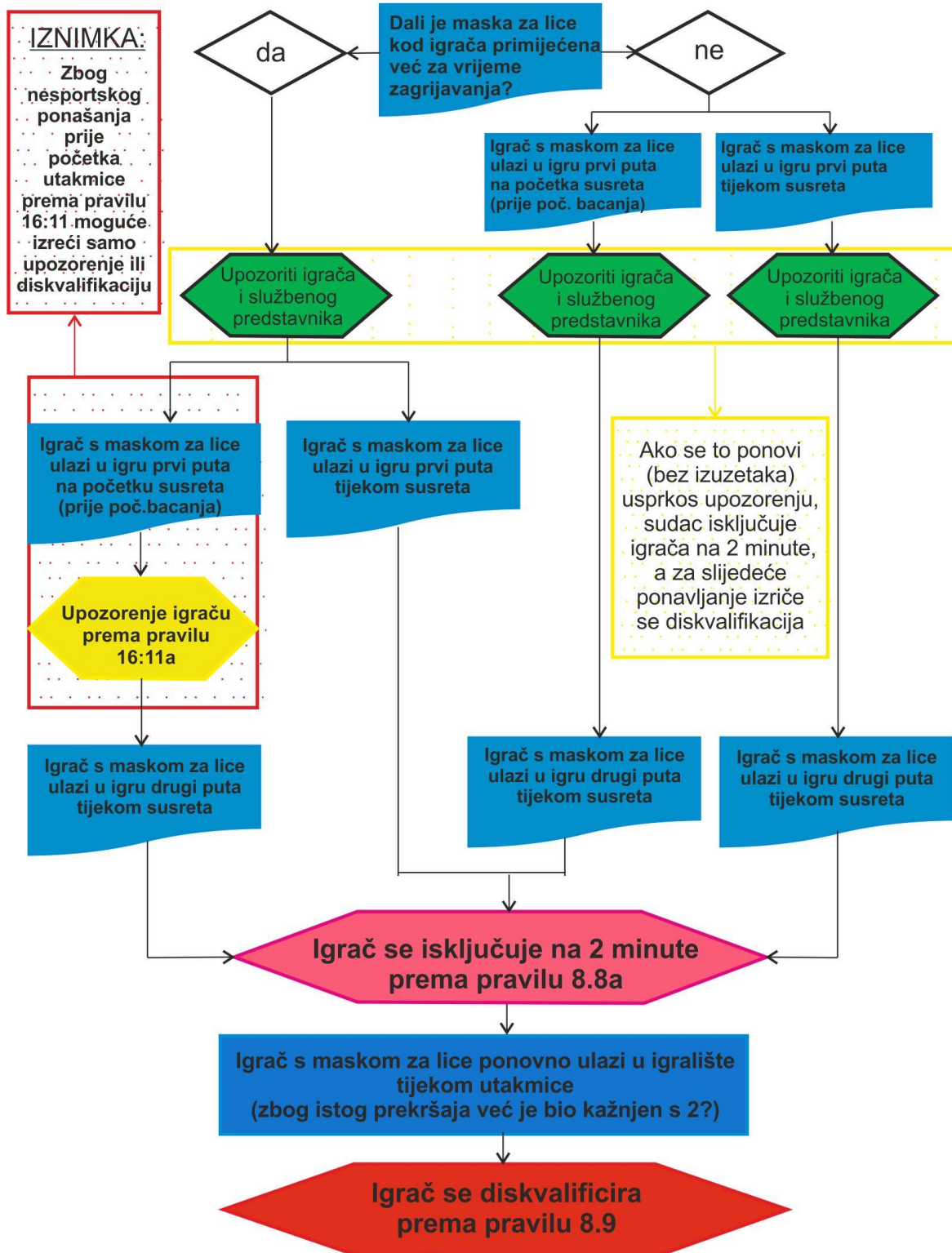
Igračevo ponovno nepoštivanje pravila smatra se grubim nesportskim ponašanjem sukladno Pravilu 8:9.

Igraču se dodjeljuje diskvalifikacija sukladna Pravilu 16:6b.

Trebaju se razmotriti odredbe utvrđene u Pravilu 16:7 i 16:8, odjeljak 1-4.

Utakmica se nastavlja slobodnim bacanjem za protivničku momčad sukladno 13:1a (7m u slučajevima ukoliko je prekinuta očita prigoda za pogodak – 14:1a).

Igrač s maskom za lice - preporuka za suce*

* ako se radi o drugim opasnim predmetima iz pravila 4:9 gore navedene preporuke se u osnovi primjenjuju na isti način.

DODATAK 2

Dotatna pojašnjenja - oprema (Pravilo 4:9)

Kaciga	NIJE DOPUŠTENO	Sve vrste kaciga
Maska za lice	NIJE DOPUŠTENO	Također i maske koje samo pokrivaju dijelove lica
Zaštita za nos	DOPUŠTENO	Traka, mekani materijal
Traka za kosu	DOPUŠTENO	Elastični materijali
Marama	DOPUŠTENO	Elastični materijali
Kapetanska traka	DOPUŠTENO	Na gornjem dijelu ruke, oko 5 cm širine, jednobojna
Zaštita za lakat	DOPUŠTENO	Mekani materijal, tanko, kratko
Zaštita za ručni zglob	DOPUŠTENO	Mekani materijal, tanko, kratko
Zaštita za prst	NIJE DOPUŠTENO	
Rukavice	NIJE DOPUŠTENO	
Zaštita za koljeno	DOPUŠTENO	Mekani materijal, bez metalnih dijelova
Zaštita za skočni zglob	DOPUŠTENO	Tvrđi dijelovi moraju biti prekriveni
Majica za dodatnog igrača koji se ponaša kao vratar	DOPUŠTENO	Ista boja kao dres vratara

Propisi koji se primjenjuju za natjecanja pod IHF i kontinentalnim savezima.

Također se mogu koristiti kao preporuke za natjecanja na svim nivoima.

Pod-majica dugačkih rukava	DOPUŠTENO	Iste boje koje je i dres, tanki materijal
Majica za dodatnog igrača koji se ponaša kao vratar	DOPUŠTENO	Isto kao dres vratara s rupama na leđima i sprijeda zbog vidljivosti broja, prekriveno prozirnim materijalom
Pod-gaće	DOPUŠTENO	Iste boje kao i sportske hlače
Dugačke pod-gaće	NIJE DOPUŠTENO	
Dugačke hlače	NIJE DOPUŠTENO	Osim: vratar
Čarape		Iste boje i dužine
Odjeća službenih osoba		Jednaka, odjeveni u sportsku odjeću ili civilnu odjeću; jednoobrazna boja, različita od boje dresova protivničke momčadi

Primjeri

Oprema	Dopušteno	Nedopušteno
Kaciga		
Maska za lice/nos		
Traka za kosu		
Marama		
Kapetanska traka		
Zaštita za lakat		

Oprema	Dopušteno	Nedopušteno
Zaštita za prst		
Zaštita za koljeno		
Zaštita za skočni zglob		
Za događaje organizirane od strane IHF i kontinentalnog saveza		
Pod-majica dugačkih rukava		
Majica za dodatnog igrača koji se ponaša kao vratar		

Oprema	Dopušteno	Nedopušteno
Pod-gaće		
Čarape		

DODATAK 3

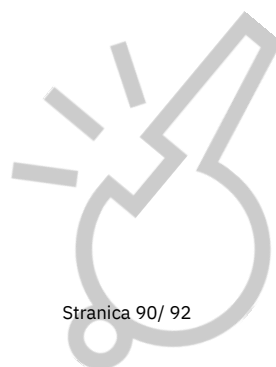
Primjeri situacija kod najavljene „Pasivne igre“

Smatra li se ovakava akcija dodavanjem ? (Situacije prije izvršavanja 4 dodavanja !)

#	Akcija napadača #1	Akcija obrambenog igrača	Akcija napadača #2	Nastavak igre	Odluka
1	Dodavanje suigraču	Nema dodira s loptom	Stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dodavanje se broji
2	Dodavanje suigraču	Dodiruje loptu	Stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dodavanje se broji
3	Dodavanje suigraču	Dodiruje/blokira loptu; lopta se odbija napadaču #1	Nema kontakta s loptom	Igra se nastavlja	Dodavanje se broji
4	Dodavanje suigraču	Lopta odlazi iza uzdužne linije ili linije izvan vrata	Nema kontakta s loptom	Ubacivanje za napadača	Dodavanje se ne broji
5	Dodavanje suigraču	Prekršaj na napadaču #1 za vrijeme dodavanja	Ne može staviti loptu pod kontrolu	Slobodno bacanje za napadača	Dodavanje se ne broji
6	Dodavanje suigraču	Prekršaj na napadaču #2	Ne može staviti loptu pod kontrolu	Slobodno bacanje za napadača	Dodavanje se ne broji
7	Udarac na gol	Vratar brani/lopta se odbija od okvira vrata	Napadač stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Poništava se pasivan napad
8	Udarac na gol	Vratar brani/lopta se odbija od okvira vrata	Lopta odlazi izvan uzdužne linije	Ubacivanje za napadača	Poništava se pasivan napad
9	Udarac na gol	Nema	Nema	Pogodak, početno bacanje	Napad završen
10	Udarac na gol	Vratar stavlja loptu pod kontrolu	Nema	Vratarevo izbacivanje	Izgubljena lopta/Napad završen
11	Udarac na gol	Vratar brani/lopta se odbija od okvira vrata	Suigrač vratara hvata loptu	Igra se nastavlja	Izgubljena lopta/Napad završen
12	Udarac na gol	Blokira loptu koja odlazi iza uzdužne linije ili linije izvan vrata	Nema akcije	Ubacivanje za napadača	Dodavanje se ne broji
13	Udarac na gol	Blokira loptu	Stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dodavanje se broji
14	Udarac na gol	Blokira loptu	Napadač #1 stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dodavanje se broji
15	Udarac na gol	Nema akcije	Stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dodavanje se broji

Situacije nakon 4 dodavanja !

#	Akcija napadača #1 nakon 4 dodavanja	Akcija obrambenog igrača	Akcija napadača #2	Nastavak igre	Odluka
1	Udarac na gol	Nema	Stavlja loptu pod kontrolu	Slobodno bacanje za obranu	Pasivna igra
2	Udarac na gol	Dodiruje loptu	Stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dozvoljava se dodatno dodavanje
3	Udarac na gol	Blokira loptu	Stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dozvoljava se dodatno dodavanje
4	Udarac na gol	Blokira loptu	Napadač #1 stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Dozvoljava se dodatno dodavanje
5	Udarac na gol	Blokira loptu koja odlazi iza uzdužne linije ili linije izvan vrata	Nema	Ubacivanje za napadača	Dozvoljava se dodatno dodavanje
6	Udarac na gol	Prekršaj na napadaču #1 prilikom dodavanja	Nema dodira s loptom	Slobodno bacanje za napadača	Dozvoljava se dodatno dodavanje
7	Udarac na gol	Vratar brani/lopta se odbija od okvira vrata	Napadač stavlja loptu pod kontrolu	Igra se nastavlja	Poništava se pasivan napad
8	Udarac na gol	Vratar brani/lopta se odbija od okvira vrata	Lopta odlazi izvan uzdužne linije	Ubacivanje za napadača	Poništava se pasivan napad
9	Udarac na gol	Nema	Nema	Pogodak, početno bacanje	Napad završen
10	Udarac na gol	Vratar stavlja loptu pod kontrolu	Nema	Vratarevo izbacivanje	Izgubljena lopta/Napad završen
11	Udarac na gol	Vratar brani/lopta se odbija od okvira vrata	Suigrač vratara hvata loptu	Igra se nastavlja	Izgubljena lopta/Napad završen

SMJERNICE – IGRALIŠTE I VRATA

- a) Igralište je (slika 1.) pravokutnik veličine 40 x 20 m. Provjerava se mjerenjem dužine dviju dijagonala. Od vanjskog ruba jednog kuta do vanjskog ruba suprotnog kuta dijagonala mora biti dugačka 44,72 metra. Dužina dijagonale za polovinu igrališta iznosi 28,28 m, a mjeri se s vanjske strane linije svakog kuta do vanjske strane kuta polovine igrališta na suprotnoj strani.

Igralište određuju vidljive oznake koje se zovu linije. Širina je **linije vrata** (između vratnica) 8 cm, kao što je i širina vratnica, a sve su ostale linije široke 5 cm. Linije koje odvajaju susjedna polja mogu biti izvučene različitim bojama između susjednih polja.

- b) Vratorev prostor ispred vrata čine pravokutnik veličine 3 x 6 m i dvije četvrtine kruga koje se nastavljaju na stranice pravokutnika sa svake strane, svaka polumjera 6 m. Iscrtavamo ga tako da usporedno s **crtom vrata** na udaljenosti od 6 m od stražnje strane **linije vrata**, povučemo crtu dugu 3 m. Sa svakog kraja te linije nastavlja se po jedna četvrtina luka kružnice polumjera 6 m sa središtem na unutarnjem stražnjem kutu odnosno vratnice. Linije i lukovi koji pripadaju vratorevu prostoru zovu se **linija vratoreva prostora**. Udaljenost između vanjskih točaka spojeva luka kružnica i **linije izvan vrata** iznosi 15 m (slika 5.).
- c) **Isprekidana linija slobodnog bacanja** (linija na 9 m) radi se usporedno i koncentrično s crtom vratoreva prostora na udaljenosti od 3 m od nje. Obojeni i neobojeni dijelovi između njih dugi su po 15 cm. Ti se dijelovi odvajaju pod pravim kutom i u odnosnom polumjeru. Zakrivljeni se dijelovi mjere na vanjskoj crti (slika 5.).
- d) **Linija na 7 m duga 1 m** iscrtava se ispred vrata, usporedno s **crtom vrata** na udaljenosti 7 m od stražnje strane linije vrata do prednje strane linije na 7 m (slika 5.).
- e) **Vratoreva granična linija** (linija na četiri metra) nalazi se ispred vrata i duga je 15 cm. Usporedna je s **crtom vrata** i četiri je metra udaljena od nje mjereno od stražnje strane linije vrata do prednje strane linije na četiri metra, što znači da je širina obiju linija uključena u veličine.
- f) Igralište mora okruživati sigurnosni pojas širok najmanje jedan metar duž **uzdužnih linija** i dva metra iza **linije vrata** i **linija izvan vrata**.
- g) Vrata su (slika 2.) smještena na sredini između **linija izvan vrata**. Vrata moraju biti učvršćena na podlozi ili na zidu iza njih. Njihova je unutarnja visina dva metra, a širina tri metra. Okvir vrata mora biti četvrtast, što znači da su unutarnje dijagonale 360,5 cm (najviše 361 cm, najmanje 360 cm; razlika u dijagonalama istih vrata smije biti najviše pola centimetra).

Vanjska strana okvira vrata mora biti u crti sa stražnjom stranom **linije vrata** (i **linije izvan vrata**), što znači da se prednja strana okvira vrata nalazi tri centimetra ispredvanjske strane **linije vrata**.

Grede i prečka koja ih povezuje moraju biti od istog materijala (drva, lake kovine ili sintetičnih vlakana), četvrtastog oblika, širine osam centimetara, sa zaobljenim bridovima polumjera 4 ± 1 mm. S triju strana vidljive s igrališta grede i prečka moraju imati obojena polja dvjema oprečnim bojama koje se jasno razlikuju i od pozadine; oboja vrata moraju biti iste boje.

Obojena polja vrata, mjereno u spojevima greda i prečke, veličine su 28 cm i u jednom i u drugom smjeru. Sva ostala polja duga su 20 cm. Na vratima mora biti mreža, učvršćena tako da se lopta ubačena u vrata ne može od nje odmah odbiti ili proći kroz nju. Ako treba, može se koristiti dopunska mreža, smještena unutar vrata iza **linije vrata**. Udaljenost bi od **linije vrata** i dopunske mreže trebala biti oko 70 cm, a najmanje 60 cm.

- h) Dubina mreže mora biti na vrhu 0,9 m, a na dnu 1,1 m od **linije vrata**, s dopuštenim odstupanjem od $\pm 0,1$ m. Veličina oka mreže ne smije biti veća od 10 x 10 cm. Mreža mora biti učvršćena za grede i prečku najmanje na svakih 20 cm. Dopušteno je privezati mrežu i dopunsku mrežu tako da lopta ne može proći između njih.
- i) Iza vrata na sredini vanjske strane linije vrata, na udaljenosti od približno 1,5 m, treba biti okomita zaštitna mreža dužine 9-14 m i od poda visoka 5 m.
- j) Na sredini prostora za zamjenu igrača, uz jednu od uzdužnih linija, nalazi se zapisnički stol. Stol je dug najviše četiri metra, a mora biti smješten 30-40 cm iznad igrališne površine kako bi se omogućila dobra vidljivost.
- k) Sve mjere bez navedenoga dopuštenog odstupanja moraju biti usklađene s ISO normom (International Standard Organization – ISO 2768-1:1989).
- l) Rukometna je vrata registriralo Europsko povjerenstvo za normizaciju, CEN (Comite' Europe'en de Normalisation) kao EN 749 u svezi s EN 202.10-1.

Slika 5. VRATAREV PROSTOR I NJEGOVO OKRUŽENJE

